

Συγκαλυμμένη ισότιμη κυριαρχία με Κερκόπορτα τα ΜΟΕ

Πώς κινούνται οι Τούρκοι μέσω της άρσης του εμπάργκο και της Τύμπου, πώς θέλει ο Γκουτέρες να κινηθεί με απαρχή μια τριμερή και πώς η μίνι κρίση στην Κάσο συνδέεται με τη «λύση» ΣΕΛΙΔΕΣ 4-5

ΣΤΟ ΨΥΓΕΙΟ ΟΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

**Μάστιγα
το «brain
drain»
της Κύπρου
Μέσα σε 10 χρόνια
οι Κύπριοι
που μετανάστευσαν
στο εξωτερικό
ανήλθαν στους 19.703**

ΣΕΛΙΔΕΣ 2-3

Φρένο έβαλε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) στις μειώσεις επιτοκίων στην τελευταία της συνεδρίαση και τα βλέμματα στρέφονται πλέον στον Σεπτέμβριο, οπότε είναι προγραμματισμένη η επόμενη συνεδρία. Οι αναλυτές βλέπουν -με επιφύλαξη- μείωση, ωστόσο η Πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, κρατά κλειστά τα χαρτιά της. Την ίδια ώρα, λόγω των υψηλών επιτοκίων, η ζήτηση για νέα δάνεια στην Κύπρο είναι υποτονική. Αυτό καταδεικνύουν τα στοιχεία της ΚΤΚ, σύμφωνα με τα οποία τα νέα στεγαστικά, καταναλωτικά και εταιρικά δάνεια το τελευταίο εξάμηνο καταγράφουν μείωση. ΣΕΛΙΔΑ 21

“**Υποτονική η
ζήτηση για νέα
στεγαστικά, κα-
ταναλωτικά και
εταιρικά δάνεια
τούς τελευταίους
έξι μήνες**

ΠΑΙΚΤΕΣ ΠΟΥ ΕΓΡΑΨΑΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Κώστας
Μαλέκος

Βέσκο
Μιχαήλοβιτς

ΣΕΛΙΔΑ 20

Μάθε τώρα
τα σχέδια
υποτροφιών!

**Βρετανικές αποκαλύψεις για τα
μαγειρέματα στο «Σχέδιο Ανάν III»
Νέα αποδέσμευση εγγράφων
από το Βρετανικό Εθνικό Αρχείο** ΣΕΛΙΔΕΣ 12-13

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
Μεταπολεμική
ανασυγκρότηση**

ΣΕΛΙΔΑ 23

**Σηκώνει τσουνάμι
το Βασιλικό**

ΣΕΛΙΔΑ 16

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΥΝ “

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ
Τα «ηχηρά μηνύματα» του Μπισσοτάκη
και οι «γενναίες, τολμηρές
αποφάσεις» του Χριστοδουλίδου

ΣΕΛΙΔΑ 7

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
Η σταδιακή μετάλλαξη
του «ζητήματος της Κύπρου»
σε «κυπριακό πρόβλημα»

ΣΕΛΙΔΕΣ 10-11

ΘΕΣΗ “

Ο Πρόεδρος της δικοτόμησης...

Η λύση δεν θα είναι δίκαιη, λέει ο Πρόεδρος, αλλά θα προσπαθήσει να την καταστήσει βιώσιμη. Πώς μια λύση που δεν θα είναι δίκαιη, θα μπορεί να είναι δημοκρατική; Και εφόσον δεν θα είναι δημοκρατική, πώς θα είναι βιώσιμη; Μάλλον θα συνιστά, ως άδικη που θα είναι, την αποδοχή των τετελεσμένων της εισβολής. Γι' αυτό εξελέγης, Πρόεδρε;

Συνέχεια στη σελίδα 2

Ιστορία | Μνήμη | Πραγματικότητα

ΚΥΠΡΟΣ
ΝΗΣΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΕΝΤΕ ΠΡΑΞΕΙΣ

4 Ιουλίου 2024 – 30 Ιουνίου 2025

Πολιτιστικό Ίδρυμα
Τραπεζών Κύπρου

Τράπεζα Κύπρου 125

ΘΕΣΗ

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μοιάζει με ναυαγό στο Κυπριακό, που θέλει να πιαστεί από κάπου. Από μια τριμερή, για παράδειγμα. Και, επί του παρόντος, δεν του κάνουν το χατίρι οι Τούρκοι. Αξιώνουν ισότιμη κυριαρχία. Οπότε, τι να υποθέσουμε; Ότι για να συγκληθεί η τριμερής θα ιεραρχήσει ο ΙΓ του ΟΗΕ τον κύκλο ή ότι θα τους κάνει ο Πρόεδρος το χατίρι; Ή και τα δύο; Όχι και αν συμβεί δεν θα έχουμε μια τριμερή ή πενταμερή για δι-και λύση, αλλά για μια μορφή διχοτόμησης.

Τι το νέο, λοιπόν, κομίζει ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης; Όπως ο ίδιος παραδέχεται, δεν έχει σχέδιο Β. Σχέδιο Α έχει; Διότι, από τα λεγόμενά του, το σχέδιο Α δεν είναι καν δικό του. Το αρχιτεκτόνισαν οι Βρετανοί με τους Τούρκους από το '56 και, αφού το επέβαλαν με την εισβολή του '74, έγινε σημαία συμβιβασμού και όχημα μεταφοράς στο τραγικό σημερινό σημείο. Στα δυο κράτη!

Ερώτημα νέο, συναφές με το προηγούμενο: Τι κάνει τον Πρόεδρο να πιστεύει ότι θα πετύχει σε μια συνταγή που άλλοι

απέτυχαν; Η τουρκική θετική στάση; Πού την είδε για να μας την δείξει κι εμάς; Ή μήπως η ώθηση που θα δοθεί μέσω ενός ελλαδοτουρκικού διαλόγου που λαθροβιεί; Η μοναδική λογική εξήγηση της πολιτικής του Προέδρου είναι η εξής: Βολεύεται να ζει στις ψευδαισθήσεις. Εκτός και αν έχει πάρει απόφαση ότι θα μετατραπεί στον αντίθετο πολιτικό με αυτόν τον οποίο διακηρύττει ότι θέλει να είναι. Αντί Πρόεδρος λύσης, να γίνει Πρόεδρος διχοτόμησης. Γιατί; Διότι, εάν αποτύχει η προσπάθειά του, θα είμαστε τραγικοί μάρτυρες άλλου ενός άλματος για την εμπέδωση του παράνομου status quo. Εάν, από την άλλη, προχωρήσει σε διευθέτηση, θα είναι, όπως παραδέχθηκε, άδικη. Και διχοτομική. Γιατί; Διότι, με βάση τις συγκλίσεις, οι Έλληνες που θα επιστρέψουν στον βορρά δεν θα έχουν δικαίωμα ψήφου. Εκεί θα είναι άλλη πατρίδα. Άλλο κρατίδιο. Τουρκικό. Όπως προέκυψε από την εισβολή. Και αυτή η σύγκλιση δεν αποφασίστηκε στο πλαίσιο της συνομοσπονδίας, αλλά της λεγόμενης ομοσπονδίας. Αντιλαμβάνεσαι, κύριε Πρόεδρε, πού πάτε; Πού μας οδηγείτε; Προς διχοτόμηση!

Μάστιγα το «brain drain» της Κύπρου

Το κύμα φυγής νέων στο εξωτερικό και οι επιπτώσεις

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
panagiotou@sigmalive.com

Σοβαρό πρόβλημα αντιμετωπίζει η Κύπρος όσον αφορά την τάση των μορφωμένων νέων να αναζητούν επαγγελματικές ευκαιρίες και καλύτερες συνθήκες ζωής στο εξωτερικό. Το φαινόμενο του «brain drain», ή αλλιώς η «διαρροή εγκεφάλων», αποτελεί μίαν από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα.

Η μετανάστευση υψηλής ειδίκευσης έχει σημαντικές επιπτώσεις τόσο στην οικονομία όσο και στην κοινωνία της Κύπρου, καθώς η χώρα χάνει πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό και εξειδικευμένες γνώσεις, που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της.

Η αναζήτηση καλύτερων μισθών, επαγγελματικής αναγνώρισης και ευκαιριών καριέρας σε άλλες χώρες ωθεί πολλούς Κυπρίους να αφήσουν πίσω την πατρίδα τους, δημιουργώντας ένα κενό που δύσκολα μπορεί να καλυφθεί.

Για επιστροφή νέων στην Κύπρο υπάρχουν φορολογικά κίνητρα, που ψηφίστηκαν με νόμο της Επιτροπής Οικονομικών, ώστε, μετά από κάποια χρόνια συνεχούς παρουσίας στο εξωτερικό, κάποιοι να δικαιούνται μία πολύ σημαντική φορολογική έκπτωση, που φτάνει μέχρι και 50% για τα πρώτα χρόνια. Τα κίνητρα αυτά απ' ό,τι φαίνεται δεν αποδίδουν σε ικανοποιητικό βαθμό, υπογραμμίζοντας την ανάγκη επαναξιολόγησης και λήψης επιπρόσθετων μέτρων.

Το παράδειγμα της Ελλάδας

Το «BrainReGain-Ελληνισμός Εν Δράσει» είναι μια πρωτοβουλία που αποσκοπεί στην αξιοποίηση του δυναμικού των Ελλήνων του εξωτερικού για την υποστήριξη της ανάπτυξης της Ελλάδας. Αυτή η πρωτοβουλία αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή των Ελλήνων που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό και στοχεύει στη δημιουργία γεφυρών συνεργασίας μεταξύ αυτών και της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας.

Κύριος στόχος του προγράμμα-

τος αυτού είναι η σύνδεση Ελλήνων επαγγελματιών του εξωτερικού με τους αντίστοιχους επαγγελματίες και επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Στα πλαίσια δηλαδή ανταλλαγής γνώσης και τεχνογνωσίας από το εξωτερικό προς την Ελλάδα. Περιλαμβάνει επίσης την υποστήριξη των startup επιχειρήσεων, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την επιχειρηματικότητα μέσω της παροχής συμβουλών, επενδυτικών ευκαιριών και συνεργασιών.

Πρωτοβουλία επίσης την έρευνα και καινοτομία στην Ελλάδα μέσω της συνεργασίας με Έλληνες επιστήμονες και ερευνητές του εξωτερικού. Η πρωτοβουλία αυτή λειτουργεί ως ένας καταλύτης για την ανατροφοδότηση της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας με ιδέες, πόρους και δίκτυα που μπορούν να οδηγήσουν σε βιώσιμη ανάπτυξη και προοπτικές για το μέλλον.

Πόσοι μετανάστευσαν τα προηγούμενα χρόνια

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι αριθμοί, όπως ήταν λογικό, ξεφύγαν από τα φυσιολογικά πλαίσια μετά και το κούρεμα καταθέσεων. Τα σημάδια της οικονομικής κρίσης ήταν εμφανή αφού το 2013 καταγράφηκε ο υψηλότερος αριθμός αναχωρήσεων με 25.227 άτομα, ενώ τα επόμενα χρόνια ο αριθμός μειώθηκε, φτάνοντας στους 17.183 το 2015 και ακόμα χαμηλότερα στους 14.892 το 2016. Το 2017 και το 2018 ο αριθμός σταθεροποιήθηκε κοντά στις 15.000 αναχωρήσεις, ενώ το 2019 παρατηρήθηκε αύξηση στις 17.373. Η πιο σημαντική άνοδος καταγράφηκε το 2020, με 21.368 άτομα, πιθανώς λόγω αλλαγών στην αγορά εργασίας ή άλλων εξωγενών παραγόντων. Το 2021, παρά την πανδημία, υπήρξε μια μείωση στις 18.410, και το 2022 ο αριθμός μειώθηκε ελαφρά

στις 17.958. Συνολικά, παρατηρείται μια πτωτική τάση από το 2013 έως το 2016, ακολουθούμενη από μια περίοδο ανάκαμψης και πάλι με αυξομειώσεις μέχρι το 2022.

Περισσότερες οι γυναίκες

Αναλύοντας τα δεδομένα ανά φύλο από το 2013 έως το 2022, παρατηρείται ότι ο αριθμός των ανδρών που φεύγουν από την Κύπρο για εργασία στο εξωτερικό μειώνεται σταθερά από το 2013 (11.910) έως το 2016 (6.552). Μετά από μια μικρή αύξηση το 2017 και το 2019, φτάνει το υψηλότερο σημείο το 2020 με 10.640. Το 2021 και το 2022 ο αριθμός μειώνεται και πάλι, φτάνοντας στις 7.394 το 2022.

Αντίστοιχα, ο αριθμός των γυναικών είναι σταθερά υψηλότερος από αυτόν των ανδρών. Το 2013 καταγράφονται 13.317 γυναίκες, με μια αύξηση το 2014 στις 13.533. Στη συνέχεια, ο αριθμός μειώνεται μέχρι το 2016 αλλά αυξάνεται ξανά, φτάνοντας τις 10.222 το 2019. Ενώ το 2020 παρουσιάζεται μια μείωση στις 9.168, το 2021 και το 2022 ο αριθμός ανεβαίνει στις 10.564. Συνολικά, οι γυναίκες παρουσιάζουν μικρότερες διακυμάνσεις σε σύγκριση με τους άνδρες και παραμένουν περισσότερες σε αριθμό σχεδόν κάθε χρόνο.

Ανησυχούν οι αριθμοί στους νέους

Αναλύοντας τον αριθμό των νέων ηλικίας 20-24, που φεύγουν από την Κύπρο για εργασία στο εξωτερικό, το 2013 καταγράφεται ο υψηλότερος αριθμός της δεκαετίας με 3.543 άτομα. Το 2014 καταγράφεται δραματική μείωση στους 667 νέους, ενώ το 2015 και το 2016 οι αριθμοί είναι επίσης χαμηλοί, φτάνοντας τους 1.148 και 1.003 αντίστοιχα. Το 2017 υπάρχει μια

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Έτος 46ο – 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976

Εκδότης και Συνιδρυτής: Κώστας Ν. Χατζηκωστής

Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: Άντης Χατζηκωστής (2002-2010)

Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας: Χρύσανθος Τσουρούλλης

Βοηθός Αρχισυντάκτης: Θεοδώρα Νικολάου

Advertising Specialist: Καρολίνα Νεοκλέους

Λειτουργός Εμπορικού: Ελισάβετ Ηρακλέους

Brand Manager: Κλέλια Γιασεμίδου

Δημιουργικό: Χάρης Κασιδάκης

Ιδιοκτήσις: Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22580580,

Φαξ: 22580518

Εμπορικό Τμήμα: 22580513, 22580491, 22580487, Φαξ: 22580455

Ιστοσελίδα: www.simerini.com

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: sintaxi@simerini.com

Λεωφόρος Άντη Χατζηκωστή 31 και Αρχαγγέλου Γωνία, 2059 Στρόβολος, Λευκωσία.

Εκτύπωση: MILKRO DIGITAL CYPRUS LTD

Διανομή: Kronos Public Ltd

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά προτίμηση ή κατά διασκευή απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φωτογραφίας) με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδότη Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ.

PDF EDITION

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ «Σ» ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ
SMARTPHONES
ΚΑΙ TABLETS

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

Για έγκυρη και αξιόπιστη ενημέρωση στο
www.simerini.com.cy

σημαντική αύξηση στους 2.011, που συνεχίζεται και το 2018 με 2.702 νέους. Το 2019 σημειώνεται μια μείωση στους 1.961, και το 2020 και το 2021 παρατηρείται περαιτέρω μείωση στους 1.796 και 1.547 αντίστοιχα. Το 2022, όμως, παρουσιάζεται μια νέα άνοδος στους 3.004 νέους, επιστρέφοντας σε επίπεδα κοντά στο 2013.

Στις ηλικίες 25-29 που φεύγουν από την Κύπρο για εργασία στο εξωτερικό το 2013 καταγράφεται ο υψηλότερος αριθμός με 5.552 άτομα. Το 2014 παρατηρείται πτώση στους 1.652, ενώ το 2015 ο αριθμός αυξάνεται και πάλι στους 3.531. Το 2016 καταγράφεται μείωση στους 2.278, αλλά από το 2017 μέχρι το 2019 ο αριθμός αυξάνεται σταθερά, φτάνοντας το 2018 στα 3.626 άτομα. Το 2020 και το 2021 παρατηρείται μια μικρή μείωση στους 3.377 και 2.910 αντίστοιχα. Το 2022, ο αριθμός επανέρχεται στα επίπεδα του 2015 με 3.531 άτομα.

Οι φευγάτοι... Κύπριοι

Όσον αφορά τους Κυπρίους που φεύγουν από τη χώρα τους στο εξωτερικό, το 2013 καταγράφεται ο υψηλότερος αριθμός με 3.579 άτομα. Το 2014 και το 2015 παρατηρείται μείωση στα 2.096 και 1.025 άτομα αντίστοιχα. Το 2016 ο αριθμός αυξάνεται ξανά στις 2.117, αλλά πέφτει το 2017 στις 1.157. Από το 2018 έως το 2021 ο αριθμός αυξομειώνεται, με μια αξιοσημείωτη άνοδο το 2020 στα 2.500 άτομα. Το 2021 καταγράφεται ελαφρά μείωση στις 2.154, ενώ το 2022 ο αριθμός μειώνεται περαιτέρω στις 1.316. Συνολικά, παρατηρείται μια τάση μείωσης του αριθμού των Κυπρίων που φεύγουν για εργασία στο εξωτε-

ρικό, παρόλα αυτά οι αριθμοί δεν παύουν να είναι ανησυχητικοί. Στο σύνολο της δεκαετίας (2013-2022) οι Κύπριοι που μετανάστευσαν στο εξωτερικό ανέρχονται στους 19.703.

Σημειώνεται πως η πλειοψηφία των αιτών που εγκαταλείπουν την Κύπρο προτιμούν να μετεγκατα-

είναι από τα πιο σοβαρά ζητήματα για τις επιχειρήσεις. Σημειώνει ότι υπάρχουν σοβαρές ανάγκες και ότι χρειάζονται εργαζομένους οριζόντια σε όλη την οικονομία και ειδικευση σε πολλούς τομείς.

Όσον αφορά την είσοδο υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την

Στο σύνολο της δεκαετίας (2013-2022), οι Κύπριοι που μετανάστευσαν στο εξωτερικό ανέρχονται στους 19.703

σταθούν σε χώρες εκτός ΕΕ, αν και τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται μια εξισορρόπηση, με πολλούς να ζουν σε χώρες της ΕΕ.

«Υπάρχουν σοβαρές ανάγκες»

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων τόνισε στη «Σ» ότι η εξεύρεση ανθρώπινου δυναμικού

απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, οι εργοδότες τονίζουν πως ό,τι διευκολύνει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας με τρόπο που να εξυπηρετεί την οικονομία και την εργασία είναι θετικό, συμπληρώνοντας ότι είναι καλό επίσης να δημιουργούνται οδηγοί μέσω ευέλικτων διαδικασιών, για να καλύπτονται οι ανάγκες άμεσα και έγκαιρα.

“

Σοβαρό ζήτημα αποτελεί και η ανεργία στην Κύπρο, αφού, σύμφωνα με τα στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία, διαμορφώθηκε στο 6% το πρώτο τρίμηνο του έτους. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 29.339. Το πιο ανησυχητικό όμως είναι πως στους νέους, ηλικίας 15-24 ετών, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε στο 16,2% του εργατικού δυναμικού. Συνεπώς, πολλοί νέοι που διαμένουν στην Κύπρο για διάφορους λόγους είναι αναξιόποιοι, με αποτέλεσμα πολλές θέσεις να παραμένουν κενές.

Η απαξίωση και η αδυναμία απεξάρτησης

Καθοριστικό ρόλο για τη φυγή των νέων της Κύπρου διαδραματίζει και η απαξίωση τους προς τα πολιτικά πρόσωπα. Ο παράγοντας αυτός καθιστά την αποστολή της επιστροφής, πιο δύσκολη και πιο απαιτητική.

Οι οργανώσεις νεολαίας της Κύπρου εκφράζουν έντονη ανη-

συχία για το φαινόμενο του «brain drain», το οποίο πλήττει σοβαρά τη νέα γενιά και την οικονομία της χώρας. Παρατηρούν ότι όλο και περισσότεροι νέοι, απογοητευμένοι από τη διαφθορά και την έλλειψη προοπτικών, επιλέγουν να αναζητήσουν καλύτερες επαγγελματικές ευκαιρίες στο εξωτερικό.

Αυτό το κύμα μετανάστευσης ταλαντούχων νέων στερεί από την Κύπρο πολύτιμους ανθρώπινους πόρους, που είναι απαραίτητοι για την καινοτομία και την ανάπτυξη. Οι οργανώσεις νεολαίας επισημαίνουν την ανάγκη για άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες που θα επιτρέψουν στους νέους να παραμείνουν και να ευημερήσουν στην πατρίδα τους.

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να πράξει ό,τι είναι δυνατό, ώστε ο κάθε πολίτης να θέλει ολόψυχα να μείνει και να προσφέρει και να κάνει το καλύτερο, από τη θέση που κατέχει, για τον τόπο του. Παράλληλα, η Βουλή πρέπει να έχει επίγνωση της νομοθετικής της ευθύνης και οφείλει να πράξει τα δέοντα για τη μείωση της ανεργίας.

Σε αυτό το πλαίσιο και η χώρα μας μπορεί να δώσει κίνητρα για το δικό της «brain regain», για επαναπατρισμό δηλαδή Κυπρίων του εξωτερικού, προσφέροντας όπως και σε άτομα από τρίτες χώρες, άλλες διευκολύνσεις.

Τα παράπονα για τις χαμηλές απολαβές επίσης δεν επιτρέπουν στους νέους να απεξαρτηθούν από τα σπίνια και τους γονείς τους προκειμένου να καταφέρουν να εξασφαλίσουν έναν αξιοπρεπή μισθό για να αρχίσουν τη ζωή τους. Αν δεν ληφθούν τώρα μέτρα, το πρόβλημα θα μεγαλώνει.

Αντί για «Brain Regain», ανοίγουν το παράθυρο σε εργαζομένους από τρίτες χώρες

Πρόσφατα, η Ολομέλεια της Βουλής ενέκρινε δύο νόμους που τροποποιούν υφιστάμενες νομοθεσίες, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με ευρωπαϊκή Οδηγία για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης και την κάλυψη των κενών θέσεων που υπάρχουν.

Ενδεικτικά, με τις πρόνοιες του πρώτου νόμου προβλέπεται καθορισμός απλούστερων διαδικασιών όσον αφορά την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στη Δημοκρατία με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης ως κατόχων μπλε κάρτας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών της οικογένειάς τους.

Προβλέπεται μείωση της ελάχιστης απαιτούμενης διάρκειας της σύμβασης εργασίας για σκοπούς απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης, ώστε να είναι τουλάχιστον έξι μήνες αντί τουλάχιστον δώδεκα

μήνες, που ισχύει σήμερα.

Παράλληλα, στη διαδικασία καθορισμού του συνολικού αριθμού των πολιτών τρίτων χωρών που θα δύνανται να εισέλθουν και να διαμείνουν στη Δημοκρατία για σκοπούς απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης, λαμβάνονται υπόψη οι αναπτυξιακές προτεραιότητες και η κατάσταση στην αγορά εργασίας στη Δημοκρατία, όπως και η ικανότητα της Δημοκρατίας για την υποδοχή πολιτών τρίτων χωρών.

Επίσης εισάγεται καθορισμός κατώτατου ορίου ακαθάριστου ετήσιου μισθού των κατόχων μπλε κάρτας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε αυτό καί ελάχιστον να ισούται με τον μέσο ακαθάριστο ετήσιο μισθό στη Δημοκρατία, αλλά να μην ανέρχεται σε περισσότερο από 1,6 φορά επί το ύψος του μέσου ακαθάριστου ετήσιου μισθού στη Δημοκρατία.

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία, οι μέσες ακαθάριστες μν-

νιαίες απολαβές των υπαλλήλων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2024 εκτιμώνται κοντά στα 2.400 ευρώ, άρα γύρω στις 28.800 ευρώ τον χρόνο.

Όπως πληροφορείται η «Σ», θα αφορά άτομα με υψηλές δεξιότητες και κυρίως σε τομείς τεχνολογίας. Ο τρόπος που θα εφαρμοστεί έχει κυρίως να κάνει με το πώς η Κυβέρνηση θα κατηγοριοποιήσει τους τομείς της οικονομίας.

Οι νόμοι αναγνωρίζουν την κατοχή επαγγελματικών δεξιοτήτων στον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, δηλαδή των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που πιστοποιούνται με επαγγελματική εμπειρία, ως ισοδύναμων με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που πιστοποιούνται με ανάλογους τίτλους σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Παρέχεται η δυνατότητα σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας

να αιτούνται τη χορήγηση μπλε κάρτας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ενισχύονται αυτά τα δικαιώματα για κατόχους και μέλη των οικογενειών τους.

Με τις πρόνοιες του δεύτερου νόμου προβλέπεται ειδικότερα η εξαίρεση των περιπτώσεων πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση διαμονής στη Δημοκρατία ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, από το πεδίο εφαρμογής του περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμου.

Στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων, οι βουλευτές αποφάσισαν, με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων του Υπουργεί-

ου Εσωτερικών, Εργασίας και του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας, την προσθήκη πρόνοιας στο πρώτο νομοσχέδιο, ώστε ο όγκος εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών στη Δημοκρατία για σκοπούς απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης να καθορίζεται κατόπιν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους.

Σημειώνεται πως οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει πλέον να εναρμονιστούν με τον νόμο για την μπλε κάρτα που αφορά την κινητικότητα εργαζομένων από τρίτες χώρες, άρα πρόκειται για ένα πολύ σύνθετο πακέτο νόμων. Ο νόμος ψηφίστηκε για να καθοριστεί ενδεικτικά ένα πλαίσιο, κάποια κριτήρια δηλαδή που πρέπει να έχει κάποιος, όπως επαρκής εμπειρία, τη γνώση της γλώσσας αλλά και να έχει εικόνα πού έρχεται, πού θα δουλέψει και αν πληροί τα κριτήρια τότε να προχωρήσει με την αίτηση όπως καθορίζεται και από το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

ΓΙΑΝΝΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,
Δρ των Διεθνών
Σχέσεων

ΨΑΧΝΟΥΝ ΦΟΡΜΟΥΛΑ ΣΤΟΝ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ...

Συγκαλυμμένη ισότιμη κυριαρχία με Κερκόπορτα τα ΜΟΕ

Πώς κινούνται οι Τούρκοι μέσω της άρσης του εμπάργκο και της Τύμπου, πώς θέλει ο Γκουτέρες να κινηθεί με απαρχή μια τριμερή και πώς η μίνι κρίση στην Κάσο συνδέεται με τη «λύση»

Ο ΓΤ του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες ψάχνει τον τρόπο με τον οποίο θα ήταν δυνατό να τετραγωνίσει τον κύκλο μεταξύ της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας των δυο ισότιμων συνιστώντων κρατών και της ισότιμης κυριαρχίας των δυο κρατών. Το ζητούμενο δεν είναι μόνο η σύγκλιση μιας τριμερούς ή πενταμερούς, αλλά εάν θα γίνουν συναφείς προτάσεις στη λογική των ΜΟΕ, για να κρατηθεί η διαδικασία στη ζωή, και αν θα προχωρήσει. Η ισότιμη κυριαρχία έχει τεθεί στο τραπέζι από τουρκικής πλευράς και τώρα διερευνάται πώς θα προωθηθεί, ώστε να μην προκαλεί τις αντιδράσεις της Κυβέρνησης ή να μπορεί η Κυβέρνηση να την δικαιολογήσει. Διότι, εκτός των άλλων, θα υπάρξει μετατόπιση και αλλαγή της βάσης των συνομιλιών. Αυτά είναι γνωστά και στη Λευκωσία και στην Αθήνα, ανεξαρτήτως των δημόσιων-θετικού χαρακτήρα- δηλώσεων και δη εκείνων που αναφέρονται σε παράθυρα ευκαιρίας.

Η τριμερής και τουρκικός «συμβιβασμός»

Αθήνα και Λευκωσία εντείνουν τη δημιουργία κλίματος ότι κάτι τρέχει στο Κυπριακό και ότι είναι ανοικτό το ενδεχόμενο μιας τριμερούς στη Νέα Υόρκη τον Σεπτέμβριο ή και μιας πενταμερούς εν συνεχεία, αλλά η Τουρκία και ο κατοχικός ηγέτης συνεχίζουν τον δικό τους αμανέ περί της ισότιμης κυριαρχίας και των δυο κρατών. Εάν, δε, είμαστε φρόνιμοι, θα ήταν δυνατό να προχωρήσουν στον νέο «συμβιβασμό», όπως ισχυρίζονται, δηλαδή στη συνομοσπονδία δυο κρατών. Με στόχο, εκτός από τον βορρά, να ελέγχουν και τον νότο.

ΜΟΕ, δικαιοσύνη λύσης και η άλλη πατρίδα...

Είναι, βεβαίως, ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες οι πρόσφατες δηλώσεις του Προέδρου Χριστοδουλίδη ότι η λύση δεν θα είναι δίκαιη, αλλά θα μπορεί να είναι βιώσιμη. Και πώς μιας λύσης άδικη θα είναι βιώσιμη, εφόσον ως άδικη δεν είναι δημοκρατική; Και εφόσον δεν είναι δημοκρατική, τι θα είναι; Θα είναι ο συμβιβασμός με τα τετελεσμένα της εισβολής, δηλαδή τον διοικητικό, γεωγραφικό και πληθυσμιακό διαχωρισμό της Κύπρου, όπως αυτός τέθηκε από τους Τούρκους αρχικά στη βάση μιας διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας και εφόσον αυτή κατοχυρώθηκε στο Κραν Μοντανά, οι

Τούρκοι προχώρησαν στην ισότιμη κυριαρχία των δυο κρατών και της συνομοσπονδίας. Πώς εννοούν τη διαδικασία πριν από την τελική λύση; Πρώτο, με το άνοιγμα του αεροδρομίου της Τύμπου, για να έχουν χωριστό εναέριο χώρο, δηλαδή κυριαρχία και FIR. Δεύτερο, με τη χωριστή διεθνή εκπροσώπηση (Αυτά αναγράφονται, εκτός των άλλων, στο τουρκικό έγγραφο προς ευρωβουλευτές και θεσμούς

Αμμοχώστου, κατά τρόπον ώστε να επιτυγχάνουν την αποδοχή χωριστής οντότητας. Και, στην ουσία, να κατοχυρώνουν διά της πλαγίας οδού αλλά εμπράκτως την ισότιμη κυριαρχία. Ερώτημα: Πώς θα επιτύχουν κάτι τέτοιο; Στη βάση της ισότιμης κυριαρχίας χωρίς καν να την ονομάζουν, εάν αυτό τους βολεύει. Θα συνιστά άλλο ένα τμήμα αυτού που ονομάζουν συγκλίσεις. Θα είναι άλλο ένα βήμα προς τη διχοτόμηση. Γιατί; Διότι μια άλλη σύγκλιση προβλέπει ότι, οι Έλληνες Κύπριοι, που θα επιστρέψουν στον βορρά, δεν θα έχουν δικαίωμα ψήφου. Εφόσον η ψήφος είναι συνδεδεμένη με την πατρίδα και το κράτος, σημαίνει ότι ο βορράς δεν θα είναι πατρίδα μας, αλλά θα είναι κάτι όπως την Ολλανδία και τη Γερμανία, όπου ένας Κύπριος ή άλλος Ευρωπαίος πολίτης θα έχει το δικαίωμα εγκατάστασης, διακίνησης ακόμη και αγοράς περιουσίας ή εργασίας αλλά όχι της ψήφου. Αυτό είναι απελευθέρωση ή νομιμοποίηση των τετελεσμένων της εισβολής και μιας διχοτομικής

φόρμουλας λύσης;

Λογική της συγκάλυψης

Το ζήτημα βεβαίως δεν είναι μόνο η τουρκική πλευρά, αλλά και η Ειδική Αντιπρόσωπος του ΓΤ του ΟΗΕ, κ. Ολγκίν. Κατά την τελευταία συνάντησή της με τον Πρόεδρο Χριστοδουλίδη, είπε στον ίδιο και στους συνεργάτες τους ότι δεν κατανόησαν καλώς τι εννοούν οι Τούρκοι με τη θέση της ισότιμης κυριαρχίας... Πονηρή θέση, διότι, προφανώς, παραπέμπει στη συγκάλυψη της ισότιμης κυριαρχίας κάτω από τα ΜΟΕ, όπως είναι η συζήτηση για το άνοιγμα του αεροδρομίου της Τύμπου και η διεθνής εκπροσώπηση. Οι πρακτικές αυτές είναι ενταγμένες στη λογική της άρσης της απομόνωσης των Τουρκοκυπρίων. Προσοχή εδώ. Συναφώς επισημαίνουμε τα εξής: Α) Εάν υπάρχει άρση της απομόνωσης των Τουρκοκυπρίων, αυτή είναι αποτέλεσμα της εισβολής και της κατοχής. Η Τουρκία καταδικάζει τους Τουρκοκυπρίους σε απομό-

νωση. Εάν τερματιστεί η κατοχή, τερματίζεται και η απομόνωση. Β) Με τα ΜΟΕ θα πάμε ξανά στην αντίληψη της εν δυνάμει λύσης. Δηλαδή, εφόσον έχει αποφασιστεί ότι ο βορράς θα είναι εσαεί τουρκικός (εξ ου και η αφαίρεση του δικαιώματος της ψήφου από όσους Έλληνες θα επιστρέψουν), θα πρέπει να γίνονται βήματα κατά τρόπον ώστε να αποδεχθεί η μία πλευρά την άλλη. Και στη συγκεκριμένη περίπτωση τι σημαίνει ακριβώς; Θα αρχίσει το νόμιμο κράτος να χάνει τα δικά του δικαιώματα, δηλαδή να αποσυναγγωρίζεται, και ταυτοχρόνως θα αποδέχεται χωριστή οντότητα στον βορρά (acknowledgment), μέχρι την τελική αναγνώριση.

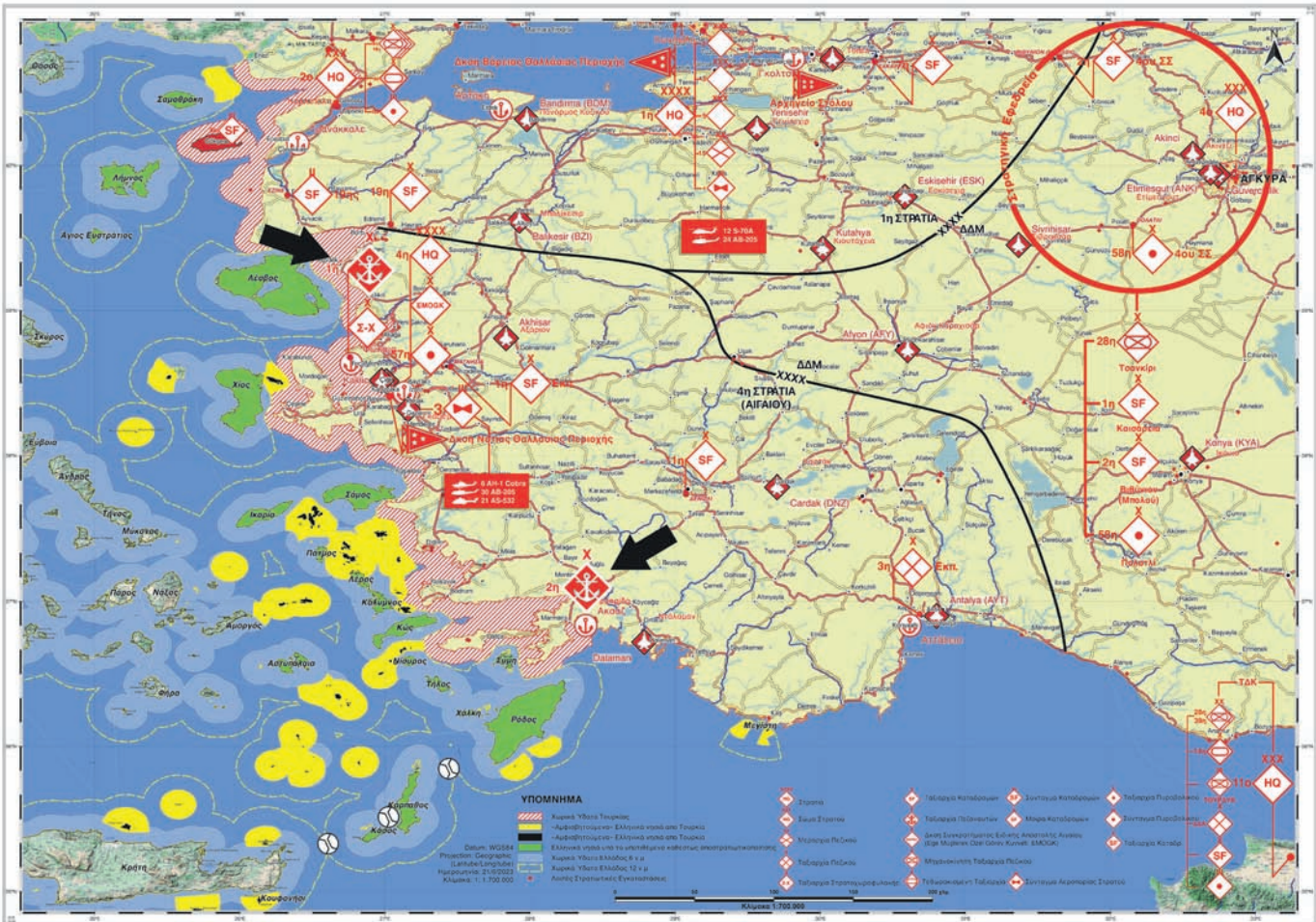
Η μίνι κρίση στην Κάσο και οι εκβιασμοί

Το ερώτημα, βεβαίως, που θα πρέπει να απαντήσει ο Πρόεδρος είναι το ακόλουθο: Πώς έγινε θεπκότερη η τουρκική πολιτική μετά το Κραν Μοντανά, για να δικαιολογείται η επιστροφή σε μια διαδικασία, η οποία απέτυχε; Η απάντηση είναι απλή: Δεν έγινε. Το αντίθετο συμβαίνει. Η Τουρκία έχει καταστήσει πιο σκληρή της στάση της. Επί τούτου σημειώνουμε: Πρώτο, δεν δέχεται επιστροφή σε συνομιλίες, εκτός και αν γίνει, ακόμη και συγκαλυμμένα, η αποδοχή της ισότιμης κυριαρχίας μέσω των ΜΟΕ. Δεύτερο, ακόμη και αυτός ο ελλαδοτουρκικός διάλογος, όχι μόνο δεν αποδίδει, αλλά δείχνει ότι δεν υπάρχει καλή τουρκική πρόθεση. Γιατί; Για θέμα χαμηλής πολιτικής, για μια συναυλία της Βανδής στο Τσεσμέ της Μικράς Ασίας, οι Τούρκοι έβαλαν φόντο τη σημαία τους και τον Ατατούρκ. Και η Βανδή τα βρόντηξε και έφυγε διότι ανιλήφθηκε ότι ακόμη και από μια συναυλία οι Τούρκοι θέλουν να μας ξεφτιλίζουν. Όχι μόνο εκείνοι του Ερντογάν, αλλά και αυτοί της αντιπολίτευσης. Άλλωστε υπάρχει ένα άλλο σημείο, που καταδεικνύει τις τουρκικές προθέσεις. Πρόκει-

“
Γιατί ο Πρόεδρος
δεν προτάσσει την
Αντιδήλωση της ΕΕ;

της ΕΕ με ημερομηνία 16 Ιουλίου του 2024). Εν ολίγοις, ακόμη και αν δεν γίνει ρητώς αποδεκτή η ισότιμη κυριαρχία, οι Τούρκοι θα ήταν δυνατό να συναινέσουν εάν τους δοθεί η Τύμπου ή ακόμη και το άνοιγμα του λιμανιού της

ται για την απόφαση της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για λύση του Κυπριακού στη βάση της ισότιμης κυριαρχίας και των δυο κρατών. Σε αυτά προστίθεται το τελευταίο επεισόδιο στην Κάσο, όπου οι Τούρκοι ανέπτυξαν πολεμικά πλοία με αφορμή έρευνα από το ιταλικό σκάφος, Levoli Relume, για την πόνηση υποβρυχίων καλωδίων που θα συνδέουν Κύπρο και Ελλάδα. Συζητούμε μεν, αλλά η Αγκυρα συνεχίζει να είναι επιθετική. Καθόλου τυχαίος δεν είναι ο χώρος της μίνι κρίσης. Συνέβη στις πύλες του Αιγαίου, τις οποίες οι Τούρκοι θέλουν να ελέγχουν. Και αυτό έχει τη δική του γεωπολιτική σημασία. Συνδέεται με το Κυπριακό και τη λύση. Διότι, με τον τρόπο αυτό η Αγκυρα: 1) Αποκόπτεi γεωπολιτικά και γεωστρατηγικά την Κύπρο από την Ελλάδα και μπορεί ανέτως, σε περίπτωση κρίσης, να επιβάλει την πολιτική των κανονιοφόρων, δηλαδή τον ναυτικό και εναέριο αποκλεισμό. 2) Κλείνει το Αιγαίο από τη γραμμή Κρήτη, Κάρπαθος - Ρόδος και από τα Δαρδανέλλια. 3) Διενεργεί βήμα για την υλοποίηση της Γαλάζιας Πατρίδας, που είναι ζήτημα συναφές

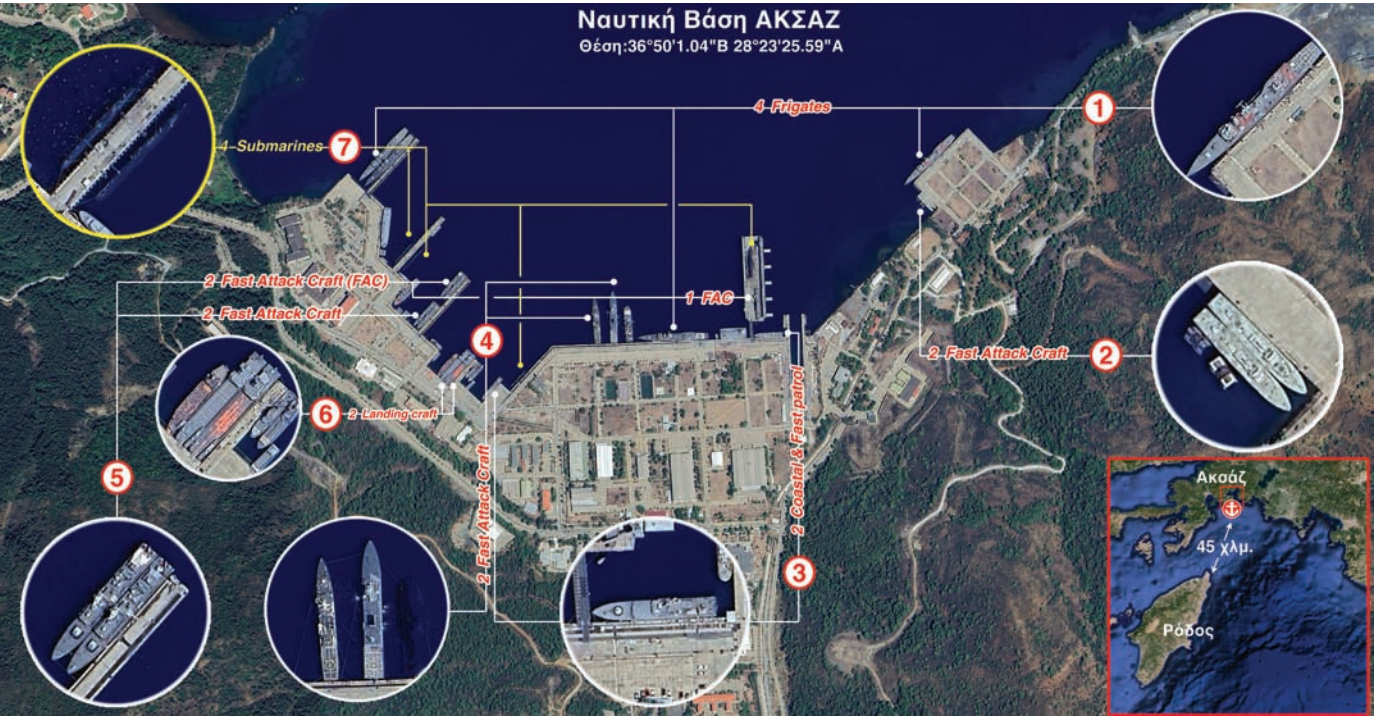
Η υποχώρηση των Αθηνών στην Κάσο και η δεύτερη ταξιαρχία στο Ακσάζ

Ο χάρτης είναι αποκαλυπτικός και καταδεικνύει πώς οι Τούρκοι, με την ενίσχυση των στρατιωτικών τους δυνάμεων και με ναυτικά επεισόδια, επιδιώκουν να επιβάλουν την αναθεωρητική τους πολιτική αποκόπτοντας την Κύπρο από την Ελλάδα, κλείνοντας ταυτόχρονα τις «πύλες του Αιγαίου». Είναι εμφανές ο χώρος όπου θα εδρεύει πλέον η δεύτερη ταξιαρχία ειδικών δυνάμεων -πεζοναυτών- που θα διαθέτει αμφίβια υποστήριξη πάνω από τη Ρόδο και στο Καστελόριζο. Γιατί άραγε; Όταν στην ίδια περιοχή βρίσκεται μια από τις πιο σύγχρονες, αν όχι η πιο σύγχρονη, ναυτικές Βάσεις της Τουρκίας, αυτή του Ακσάζ (βλ. σχετική φωτογραφία για να μπορεί ο αναγνώστης να έχει αντίληψη). Πρόσθετα στον χάρτη αποτυπώνεται ο χώρος στον οποίο συνέβη το επεισόδιο με την Τουρκία την περασμένη εβδομάδα, δηλαδή στη νήσο Κάσο, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των «πυλών του Αιγαίου» στα ανατολικά από την Κρήτη ως τη Ρόδο. Οι πληροφορίες από την Αθήνα αναφέρουν ότι η κλιμάκωση της κρίσης αποφεύχθηκε λόγω υποχώρησης της ελληνικής Κυβέρνησης και δη του Υπουργείου Ενέργειας, υπό την έννοια ότι: κατόπιν τηλεφωνικών συνδιαλέξεων με την Τουρκία για την αποπεράτωση των ερευνών ζητήθηκε η άδεια από την Αττάλεια. Και με τον τρόπο αυτό, αφενός θα μπορούσε να ισχυριστεί κάποιος ότι διαβρώθηκαν τα δικαιώματα της Ελλάδος εντός της ΑΟΖ την οποία καθόρισε με την Αίγυπτο και, αφετέρου, έγιναν βήματα προς τις αξιώσεις της Αγκυρας, η οποία θέλει να κάνει κουμάντο με τον στόλο της στη βάση της παράνομης συμφωνίας που υπέγραψε με τη Λιβύη.

“
Τι άλλαξε από το Κραν Μοντανά ως σήμερα;
με τη δημιουργία μιας δεύτερης ταξιαρχίας στο Ακσάζ πλησίον της Ρόδου. Η βάση του Ακσάζ θεωρείται σημαντικής γεωπολιτικής και γεωστρατηγικής σημασίας και μια από τις πιο σύγχρονες. 4) Διευκολύνει την πολιτική της στο Κυπριακό, αφού: Α) Όσο πιο ισχυρή είναι στρατιωτικά η Αγκυρα, τόσο πιο εύκολα μπορεί να επιβληθεί και δη εκβιαστικά στις συνομιλίες. Β) Η Κύπρος, είτε με είτε χωρίς διευθέτηση, είναι αναπόσπαστο τμήμα της Γαλάζιας Πατρίδας.

Η βάση των συνομιλιών

Επί τη βάσει των ανωτέρω εγείρονται τα εξής ερωτήματα: Α) Πού στηρίζεται την αισιοδοξία του ο Πρόεδρος και η Αθήνα για τη σύγκληση Τριμερούς ή Πενταμερούς - με θετικές, μάλιστα, εξελίξεις - όταν η τουρκική πολιτική είναι πιο σκληρή σήμερα από το παρελθόν, λόγω της εξευμενιστικής πολιτικής της ελληνικής και της κυπριακής Κυβέρνησης; Όπως θα εξελιχθούν τα πράγματα, και λαμβανομένων υπόψη των δηλώσεων του Προέδρου για τολμηρές αποφάσεις και ότι η λύση δεν θα είναι δίκαιη, γίνεται αντιληπτό ότι είτε πάμε στην επιβολή των τουρκικών διχοτομικών θέσεων είτε σε νέο αδιέξοδο. Χωρίς κόστος δεν έχει λόγο να υποχωρήσει η Τουρκία. Ειδικώς όταν είναι έτοιμοι οι ημέτεροι να της προσφέρουν δώρα εντός και εκτός της ΕΕ. Β) Τι θα συμβεί εάν ο Πρόεδρος πάει σε μια Τριμερή, και του θέσει η

τουρκική πλευρά συγκαλυμμένη ή μη την ισότιμη κυριαρχία; Θα συνεχίσει να συνομιλεί; Ή θα σηκωθεί να φύγει; Ό,τι και αν πράξει, είναι λάθος. Γ) Γιατί δεν αξιώνει να είναι βάση των συνομιλιών η Αντιδήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου του 2025, με την οποία η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αξιώνουν από την Αγκυρα να αναγνωρίσει την Κυπριακή Δημοκρατία στο

πλαίσιο της ενταξιακής της διαδικασίας και αν' αυτού επιτρέπει στην Τουρκία να αξιώνει από την Κυπριακή Δημοκρατία την αυτοδιάλυσή της και την αναγνώριση εν συνεχεία του ψευδοκράτους; Όχι μόνο δεν θέτει την Αντιδήλωση ως βάση συνομιλιών, αλλά την σκοτώνει. Όποτε τον βολεύει επικαλείται την ΕΕ και όποτε δεν τον βολεύει η εξυπηρέτηση της

δικής του ομοσπονδιακής - συνομοσπονδιακής πολιτικής, την θέτει στο ράφι.

Η λογική του Δραγούμη...

Εάν υπογραφεί ομοσπονδιακή ή συνομοσπονδιακή λύση, κινείται η Τουρκία προς τον νεο-οθωμανισμό. Είναι τα βήματα της τουρκικής πολιτικής. Εκείνο, λοιπόν, που θα πρέπει κυρίως η Αθήνα

να έχει κατά νουν είναι αυτό που έλεγε ο Δραγούμης. Ότι δηλαδή εάν σώσουμε τη Μακεδονία μας, σώζουμε την Ελλάδα. Κατ' αναλογία, λοιπόν, εάν σώσουμε την Κύπρο, σώζουμε και την Ελλάδα, διότι η τουρκική επεκτατική πολιτική και η απειλή εκδηλώνονται ενιαία. Από τη Δ. Θράκη ως την Κύπρο. Αυτό το απλό, δεν γίνεται δυστυχώς αντιληπτό... ακόμη.

Από τον προπάππου ως τα δισέγγονα του Μητσοτάκη...

“

ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΣ

ΛΟΥΣΙΑ, ευτυχώς, εάν εκληφθεί ως έκφραση πανεθνικής εγκαρτέρησης, η εξαιτίας των Πενήνια Χρόνων της Κυπριακής Καταστροφής που ο Ελληνισμός την υπέστη το 1974 και την υφίσταται ακόμη, αρθρογραφία, τα ειδικά αφιερώματα, οι ειδικές εκδόσεις, οι τηλεοπτικές εκπομπές και το πλήθος των εκδηλώσεων πανελληνίως.

- Πρώτη φορά στα 50 χρόνια, η παρουσία Πρωθυπουργού του ελλαδικού μας κράτους στην Κύπρο, στη μαύρη επέτειο της 20ής Ιουλίου. Παρόντος και του Υπουργού Εθνικής Άμυνας στη μαύρη επέτειο της πιο αποφράδας 15ης Ιουλίου του αδελφοκτόνου πραξικοπήματος και της μέγιστης προδοσίας σε βάρος του Ελληνισμού, που διέπραξε η Χούντα των Αθηνών.

ΧΡΗΣΙΜΗ ίσως για συγκριτικούς ιστορικούς αλλά και κυρίως για πολιτικούς συνειρμούς η υπενθύμιση ότι: Κατά το έτος 1972 ο Ελληνισμός δεν είχε παρόμοιες εκδηλώσεις, ούτε αντίστοιχα αφιερώματα για τα τότε 50χρονα της πολύ χειρότερης Μικρασιατικής μας Καταστροφής του 1922.

- Κι ο λόγος δεν ήταν μόνον ότι ο Ελληνισμός τελούσε, τότε, επί πέμπτο έτος το 1972, υπό την δικτατορική τυραννία της Χούντας.

- Αλλά διότι, ολεθρίως πημμένος, θύμα τουρκικής γενοκτονίας, εκτοπιζόμενος βιαίως, σφαγιασμένος και εκδιωγμένος τελεσίδικα από τα ελληνικά πατρογονικά εδάφη του Πόντου και της Μικρασίας το '22, εξαναγκάστηκε να υπογράψει με τη Συνθήκη της Λωζάννης το 1923 την υποταγή του στην ήττα.

- Αντιθέτως, στην Κυπριακή Καταστροφή του 1974 ουδέποτε βρέθηκε χέρι ελληνικό να υπογράψει την ανάλογη με εκείνη της Λωζάννης τελική υποταγή στους Τούρκους εισβολείς και επί 50 χρόνια αιμώρητους και ανενόχλητους κατακτητές των σκλαβωμένων από τον Απίλα βορείων ελληνικών εδαφών της Κύπρου.

- Και αυτή είναι η τεράστια και η παρήγορη και η πάντοτε ελπιδοφόρα εγκαρτέρησης διαφορά: Ανάμεσα στην Μικρασιατική μας του 1922 και την Κυπριακή μας του 1974 Καταστροφή.

ΕΥΔΙΑΚΡΙΤΕΣ εντοπίζονται σε πολλά άρθρα που έχουν δημοσιευθεί, με αφορμή τα 50χρονα, οι αγωνιώδεις αναφορές για προοπτικές «λύσης» του Κυπριακού. Πολλοί απαρνηγόρητοι κλαυθμοί και οδυρμοί ξανά διατυπώθηκαν, για δήθεν «χαμένες ευκαιρίες». Γνώριμοι από χρόνια μηρυκασμοί

Η υποδοχή του Πρωθυπουργού του ελλαδικού μας κράτους Κυρ. Μητσοτάκη από τον Πρόεδρο του κυπριακού μας κράτους Νικ. Χριστοδουλίδη, Σάββατο, 20ή Ιουλίου 2024, στο εν Λευκωσία Προεδρικό Μέγαρο.

και δημαγωγικές επικρίσεις έως και λυσσώδεις καταδίκες ως δήθεν μονίμως... πρωταίτιου φταίχτη, του «Απορριπτισμού» των Ελλήνων Κυπρίων. Και βασανιστικές έως και ανόητες ρηχότητες επινοήσεις διεθνοπολιτικών αμφιέσεων για προσφερόμενες δήθεν διεξόδους συμβιβαστικών με την Τουρκία προοπτικών «λύσης»...

ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΑ όμως και ανέκκλητα η Πεντηκονταετία του Κυπριακού 1974-2024 απέδειξε ότι: Απ' αρχής έως και σήμερα, αποτελούσε και αποτελεί αδιάψευστη ματαιοπονία και διαρκή ψευδαίσθηση, η αναζήτηση μίας εκ συμφώνου με την Τουρκία «λύσης» του Κυπριακού.

- Η τουρκική επεκτατική στρατηγική εναντίον του Ελληνισμού,

και δημαγωγικές επικρίσεις έως και λυσσώδεις καταδίκες ως δήθεν μονίμως... πρωταίτιου φταίχτη, του «Απορριπτισμού» των Ελλήνων Κυπρίων.

ΑΥΤΟ που σήμερα προσδιορίζεται ως τουρκικός επεκτατικός νεο-οθωμανισμός, όπως οι ίδιοι οι Τούρκοι τον εννοούν, επεξεργασμένος με διαυγέστατη σαφήνεια από το 2001 στο «Στρατηγικό Βάθος» του Αχμέτ Νταβούτογλου και κλιμακούμενος με ανυποχώρητη επιμονή από τον επίδοξο νεο-σοουλάνο Ερντογάν στην εξουσία από το 2002 έως και σήμερα, δεν επιτρέπει την παραμικρή πλέον ψευδαίσθηση ότι είναι δυνατόν, με αυτήν την Τουρκία, να υπάρξει ποτέ «συμφωνημένη λύση» του Κυπριακού.

- Για όσα κατοπινότερα χρόνια δεν καιτανήσει ο Ελληνισμός παρηκμασμένος ξανά, σε επανάληψη της αρχαιοτάτης εμφύλιας πανού-

υπερδιπλασιασμού των ελεύθερων εδαφών της Ελλάδος, Ελευθέριος Βενιζέλος και ύστερα θριαμβευτής της Συνθήκης των Σεβρών του 1920.

- **ΠΡΟΠΑΠΠΟΥΣ** γενεαλογικά του νυν Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη. Αδελφός της πρόγιαγιάς του της Κατίγκως ο Ελευθέριος Βενιζέλος.

- Τον Νοέμβριο του 1912, αρξαμένου ήδη από 5η Οκτωβρίου του Α' Βαλκανικού Πολέμου, ενόψει των διαφαινόμενων απειλών του προδιαφαινόμενου Α' Παγκ. Πολέμου που ξέσπασε τελικά το 1914, ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στο Λονδίνο, σερ Τζων Σιαυρίδης, έγινε δέκτης της πρότασης του τότε Υπουργού Ναυτικών της Αγγλίας Ουίνστον Τσώρτσιλ και του τότε Υπουργού Οικονομικών, μετέπειτα Πρωθυπουργού της ανά τον κόσμο θαλασσοκράτειρας Βρετανίας, Ντέιβιντ Λόιντ Τζωρτζ, προς τον Πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο:

- Η Ελλάς να παραχωρήσει στην Αγγλία ναυτική Βάση στο Αργοστόλι της Κεφαλονιάς στο Ιόνιο πέλαγος και η Αγγλία να αποδώσει στην Ελλάδα το νησί της Κύπρου.

- Ο Τσώρτσιλ, θεωρώντας ότι η Αυστροουγγαρία και η Ιταλία θα ήσαν εχθροί της χώρας του στον επερχόμενο πόλεμο, αναζητούσε τρόπο να αποκλείσει την Αδριατική. Έτσι θα έβρισκε σε αχρηστία τον αυστριακό και τον παλιό στόλο και θα μπορούσε άνετα να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε άλλο εχθρικό πλοίο.

- Ο Τσώρτσιλ βεβαίωνε ότι η βρετανική κοινή γνώμη δεν θα αντιδρούσε σε ενδεχόμενη παραχώρηση της Κύπρου στην Ελλάδα. Τόνιζε, μάλιστα, ότι, σε πρόσφατη επίσκεψή του στη Μεγαλόνησο, οι Κύπριοι τον υποδέχθηκαν με ελληνικές σημαίες και ζητωκραυγές: «Ζήτω η Ελλάς»,

«Ζήτω η Ένωσις» και είπε ότι, αν ήταν στο χέρι του, θα φρόντιζε να αποδοθεί δικαιοσύνη, δηλαδή η Κύπρος θα δινόταν στην Ελλάδα...

ΓΝΩΡΙΜΕΣ έκτοτε, επί 112 συναπτά έτη, παντοειδείς και δολίες και μοχθηρές «βρετανιές» των ανέκαθεν πρωταίων δημιουργίας και διαιωνίσις του Κυπριακού, Βρετανών. «Κυριάρχων» άχρι τούδε των εν Κύπρω Βρετανικών Βάσεων Ακρωτηρίου, Δεκέλειας και Τροόδους... Αρνούμενοι να επιτρέψουν στον κυπριακό λαό το δικαίωμα της Αυτοδιάθεσης και προσεταιρισθέντες την υπό των ιδίων εξωθούμενη σφαγιαστική συνδρομή της Τουρκίας για τη βίαιη καταστολή της εθνικο-απελευθερωτικής επανάστασης των Κυπρίων 1955-1959, οι Βρετανοί, κυριαρχούν έκτοτε ως «πρωτεπιστατές» και μάλιστα pen holders στον ΟΗΕ για το Κυπριακό...

Η **ΕΠΙΠΛΟΝΗ** της σημερινής μας αναφοράς στο 1912 για την Κύπρο, επί της πρωθυπουργίας του προπάππου του νυν Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, Ελευθερίου Βενιζέλου, εμπεριέχει και την ιστορική εγκαρτέρηση, υπομονή και επιμονή ότι, δεδομένων και των σημερινών συνθηκών, όπως δε ιδιαίτερος του τι εστί και τι πιθανόν έσσειται η Τουρκία, η απελευθέρωση της Κύπρου ενδέχεται να αναμένει μέχρι και τα... δισέγγονα του νυν Πρωθυπουργού.

ΚΑΘΗΚΟΝ ως εκ τούτου: Η επίμονη ενδυνάμωση όλων των Συντελεστών Εθνικής Ισχύος Αντίστασης, αμφοτέρων των κρατών μας, η αποφυγή πρωτίστως εθνικών διχασμών, και η γρηγορούσα αγρύπνιας άσκηση πολιτικής, καρδακοκούσας την αξιοποίηση των όποιων υπάρχουν ευνοϊκότερων συνθηκών.

Τελεσίδικα και ανέκκλητα η Πεντηκονταετία του Κυπριακού 1974-2024 απέδειξε ότι: Απ' αρχής έως και σήμερα, αποτελούσε και αποτελεί αδιάψευστη ματαιοπονία και διαρκή ψευδαίσθηση, η αναζήτηση μίας εκ συμφώνου με την Τουρκία «λύσης» του Κυπριακού

με το επίτευγμα - τρόπο που της προσέφερε τον Ιούλιο του 1974 η προδοσία της Χούντας, παραδίδοντας στον Απίλα προς κατάκτηση τα βόρεια εδάφη της Κύπρου, απέκτησε πολύτιμο προγεφύρωμα.

- Το οποίο η Άγκυρα, όλων των διαδοχικών έκτοτε κυβερνήσεων της, προβάλλει υπερηφάνως ως υπόδειγμα και διαρκή πηγή της αυτοπεποίθησής της, για την περαιτέρω, από τότε έως σήμερα αδιαλείπτως, ανάπτυξη των επιδιώξεών της για την φέτα-φέτα υλοποίηση των οραμάτων νεο-οθωμανικής ηγεμο-

κλας του και σε εφιάλτες κάποιων νέας χούντας με επιπλέον εθνική καταστροφή, δεν υπάρχει, με αυτήν την Τουρκία, πιθανότητα για «λύση» του Κυπριακού.

ΧΡΗΣΙΜΗ ίσως στην ιστορική διάσταση του χρόνου, για το Κυπριακό, που υπερβαίνει κατά πολύ και τη διάρκεια της ζωής ημών των ζώντων εισέ, θα μπορούσε να είναι μία λησμονημένη περί Κύπρου αναφορά: Όταν Πρωθυπουργός του ελλαδικού μας κράτους ήταν ο μέγιστος και νικηφόρος των Βαλκανικών Απελευθερωτικών Πολέμων 1912-1913

Τα «νηχρά μηνύματα» του Κυριάκου Μητσοτάκη και οι «γενναίες, τολμηρές αποφάσεις» του Χριστοδουλίδη

“
ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Τα γεγονότα έχουν πείσμα. Ο Έλληνας Κυβ. Εκπρόσωπος αποκάλυψε την περ. Τρίτη όσα ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, Μητσοτάκης και ο Πρόεδρος της Κύπρου, Χριστοδουλίδης, επιχειρούσαν να αποκρύψουν. Ο Π. Μαρινάκης, σε συνέντευξή του στον «Σκάϊ» Ελλάδος, είπε ότι «η ελληνική Κυβέρνηση αναμένει το πλήρες σχέδιο (λύσης του Κυπριακού), το Υπουργείο Εξωτερικών αναμένει, γιατί αυτήν τη στιγμή υπάρχει μία περιγραφή του ευρύτερου σχεδίου».

Είπε ακόμα ότι «πρέπει να υπάρχει καταιεθμένο και στις δύο πλευρές και να έχει προχωρήσει σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών. Δηλαδή, περιμένουμε το τελικό σχέδιο, την επεξεργασία του και από τη δική μας την πλευρά και από την πλευρά της Κύπρου». Την επομένη, Αθήνα και Λευκωσία έσπευσαν καθίδρες να αποσυροδοτήσουν τη βόμβα Μαρινάκη και να ισχυριστούν ότι αναφερόταν στη... διαδικασία πιθανής επανάλληψης συνομιλιών.

Αλλά τι; Ο Έλληνας Πρωθυπουργός παρευρέθη σε εκδήλωση καταδίκης της τουρκικής εισβολής, που πραγματοποιήθηκε στο Προεδρικό της Λευκωσίας, στις 20 Ιουλίου 2024. Είχε προηγηθεί καταιγιστική επικοινωνιακή πλύση. Ότι θα στείλει «νηχρά μηνύματα» προς πολλές κατευθύνσεις και ειδικά προς την Τουρκία. Μας διαβεβαίωσε ότι «ο Ελληνισμός δεν θα πάψει να αγωνίζεται μέχρι να επανέλθει η Κύπρος». Πού να... επανέλθει; Αγνωστον.

Στη συνέχεια επισημάνει ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος από την επανεκκίνηση των συνομιλιών «με βάση τις προτάσεις που θα καταθέσει η ειδική απεσταλμένη κ. Ολγκίν». Ποιες προτάσεις; Ο Μητσοτάκης και ο Κύπριος Πρόεδρος άφησαν να νοηθεί ότι ήδη γνωρίζουν πως η Κολομβιανή απεσταλμένη ετοίμασε προτάσεις, τις οποίες έχουν υπόψη τους και οι Τούρκοι, οι Εγγλέζοι, οι Αμερικανοί, οι Ευρωπαίοι. Πλην των Κυπρίων!

Αυτοί δεν χρειάζεται να γνωρίζουν! Ο Μητσοτάκης, όμως, εύχεται «οι δύο κοινότητες να αξιοποιήσουν τη νέα ευκαιρία που παρουσιάζεται και να καθίσουν στο τραπέζι για να βρεθεί λύση». Υπάρχει ευκαιρία; Ποια είναι αυτή η ευκαιρία, που πρέπει ν' αξιοποιηθεί; Αγνοω στους ιθαγενείς αλλ' ήδη προφανώς γνωστή στους αρχηγούς. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός υποβάλλει ότι «η λύση προϋποθέτει γενναίες και τολμηρές αποφάσεις» και θα προβλέπει:

«Κυπριακή Δημοκρατία με μια κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια, σε μια διζωνική, δικονομική ομοσπονδία, σε ένα ενιαίο κράτος όπου όλοι οι πολίτες θα είναι και Κύπριοι και Ευρωπαίοι χωρίς ξένο σιρατό καιοχής, χωρίς αναχρονιστικές εγγυήσεις και ο σεβασμός στο ευρωπαϊκό κεκτημένο». Λύση-αχαρμάς! Απ' όλα έχει το πανέρι! Ακόμα και πρωτοετής φοιτητής Διεθνών Σχέσεων αντιλαμβάνεται ότι όσα είπε ο Έλληνας Πρωθυπουργός αντίκεινται, συγκρούονται και

ο Ν. Χριστοδουλίδης. Στην ομιλία του στην εκδήλωση καταδίκης της τουρκικής εισβολής, όπως και σε συνέντευξή του στον συνάδελφο Γιώργο Κασκάνη, του Άλφα Κύπρου, ήταν εξίσου αποκαλυπτικός.

Είπε ότι «πρέπει να λάβουμε τολμηρές αποφάσεις και είμαι έτοιμος να πάρω τολμηρές αποφάσεις. Πιστεύω ότι μπορούμε να καταλήξουμε σε έναν συμβιβασμό για όλους». Ποιες είναι αυτές οι «τολμηρές αποφάσεις»; Πού στηρίζεται η ετοιμότητά του και ποια εχέγγυα έχει, ώστε να τις πάρει;

“

Πρόεδρος και πολιτική ηγεσία ΔΕΝ γνωρίζουν τι είναι επακριβώς η διζωνική ανωμαλία, αλλά... Όλοι την έκαναν βολική παντιέρα, από τον Νοέμβριο του 1974, την επίσημη αποδοχή της διά των ψηφισμάτων 649 (1990) και 750 (1992, επί Βασιλείου), μέχρι σήμερα. Ανυμνούν αυτό το ρατσιστικό, αντιδημοκρατικό, αντιευρωπαϊκό τερατούργημα ως τη μόνη εφικτή λύση. Αρνούνται να παραδεχτούν ότι παραδίδουν την Κύπρο σε μια νέα τουρκοκρατία

αναιρούνται αφ' εαυτών.

Με απλά λόγια: Ο Κ. Μητσοτάκης είπε στους Έλληνες της Κύπρου να τα βρουν με τους Τ/κυπρίους και επιτηδείως άφησε εκτός την κατοική Τουρκία. Εκ συμφώνου με τον Κύπριο Πρόεδρο, τους καλεί να πάρουν «γενναίες και τολμηρές» αποφάσεις. Αγνοεί ότι οι Τ/κ είναι υποχείρια και εκτελούν εντολές της Τουρκίας; Δεν γνωρίζει τις αξιώσεις τους; Την ίδια φρασεολογία διατυπώνει και

Πού εδράζεται η πίστη του σε «έναν συμβιβασμό για όλους»; Καμία εξήγηση, καμία ενημέρωση, καμία διευκρίνιση.

Ο Ν. Χριστοδουλίδης επαναλαμβάνει κατά κόρον ότι είναι «απόλυτα ειλικρινής» προς τους πολίτες. Στα λόγια και στις φλυαρίες! Στη συνέντευξή του στον Άλφα Κύπρου είπε: «Στις κρίσιμες αποφάσεις που θα κληθούμε να λάβουμε... είμαι έτοιμος να λάβω αυτές τις αποφάσεις. Βλέπω να έρ-

χονται στιγμές που θα ληφθούν δύσκολες αποφάσεις. Και συνήθως αυτές οι στιγμές είναι μοναχικές. Είμαι έτοιμος». Πότε... είδε (!) να έρχονται στιγμές για δύσκολες αποφάσεις;

Γιατί είναι μοναχικές, αφού με τον Μητσοτάκη γνωρίζουν και εμφανώς πήραν ήδη τις «γενναίες, τολμηρές αποφάσεις», ερήμην του κυπριακού Ελληνισμού αλλά με την επίτευξη των Εγγλέζων; Δεν είναι καθόλου τυχαίο που Μητσοτάκης και Χριστοδουλίδης ψαλμωδούν κακόχητη γνωστή βρετανική καραμέλα περί της «επανενώσεως» της Κύπρου. Ακόμα και αστοικείωτοι φοιτητές Διεθνών Σχέσεων γνωρίζουν ότι η Κυπριακή Δημοκρατία ΔΕΝ είναι η Γερμανία.

Μετά την κατάρρευση του τείχους και του κομμουνισμού, η τότε Δυτική επανενώθηκε με την τότε Ανατολική Γερμανία, και οι δύο κράτη-μέλη του ΟΗΕ. Να εννοήσουμε, συνεπώς, ότι Μητσοτάκης και Χριστοδουλίδης κατάπιαν ήδη τα δύο κράτη που αξιώνει η Τουρκία και θα επανενωθούν διά της διζωνικής ανωμαλίας; Αλλά τι είναι η διζωνική, που ο Χριστοδουλίδης κανοναρχεί καθημερινά; Ούτε και αυτός γνωρίζει! Στη συνέντευξή του στον Άλφα Κύπρου, είπε αυτολεξεί: «Ναι, ποτέ δεν εξηγήσαμε στον κόσμο τι ήταν η δικονομική διζωνική ομοσπονδία». Ιδού το εξωφρενικό με την πολιτική ηγεσία της Κύπρου. Πρόεδρος και πολιτική ηγεσία ΔΕΝ γνωρίζουν τι είναι επακριβώς η διζωνική ανωμαλία, αλλά...

Όλοι την έκαναν βολική παντιέρα, από τον Νοέμβριο του 1974, την επίσημη αποδοχή της διά των ψηφισμάτων 649 (1990) και 750

(1992, επί Βασιλείου), μέχρι σήμερα. Ανυμνούν αυτό το ρατσιστικό, αντιδημοκρατικό, αντιευρωπαϊκό τερατούργημα ως την μόνη εφικτή λύση. Αρνούνται να παραδεχτούν ότι παραδίδουν την Κύπρο σε μια νέα τουρκοκρατία.

Σπιθαμιαίες πολιτικές ανθυπομετριότητες, αρνούνται να εξηγήσουν γιατί παραβιάζονται όλα τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες και γιατί οι Κύπριοι θα έχουν τρεις ιθαγένειες, τρία κοινοβούλια, τρεις δημόσιες διοικήσεις, τρεις αστυνομίες. Το τ/κ «συνιστών κρατίδιο» θα έχει πλειοψηφία περιουσίας και πληθυσμού. Δεν θα ισχύει η απαράβατη αρχή ένας άνθρωπος-μία ψήφος. Το 82% των Ελλήνων εξισώνεται με το 18% των Τ/κ διά της εκπροσώπησης προεδρίας.

Οργισμένη πρόκληση, ξανά, προς Μητσοτάκη-Χριστοδουλίδη: Όλες αυτές οι κραυγαλέες πολιτικές και πολιτειακές ανωμαλίες πώς ταυτίζονται με το κεκτημένο; Γιατί αρνούνται να παραδεχτούν ότι οι συνομιλίες απέτυχαν να οδηγήσουν σε λειτουργική και βιώσιμη λύση; Γιατί δεν συναποφασίζουν μια νέα στρατηγική σωτηρίας της Κύπρου και αντίστασης στον ατιμολικό εφιάλτη;

Πού είναι τα «νηχρά μηνύματα» για το Ενιαίο Αμυντικό Δόγμα, τη στάθμευση πολεμικών πλοίων και αεροπλάνων της εγγυήτριας Ελλάδος στην Κύπρο, την οπλική ενίσχυση της Ε.Φ.; Αντ' αυτών, ο Μητσοτάκης συμβουλεύει να τα βρούμε με τον εγκάθετο της Τουρκίας. Και ο Χριστοδουλίδης ήδη έχει αποφασίσει, ερήμην του λαού, ότι θα πάρει «μοναχικές τολμηρές αποφάσεις». Ποιους περιπαίζουν;

“ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Επίδειξη επιχειρησιακών δυνατοτήτων της Εθνικής Φρουράς, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τα 60 χρόνια από την ίδρυσή της, πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 25 Ιουλίου. Σε δηλώσεις του ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης, που ήταν παρών, τόνισε πως στόχος είναι να φτάσουμε το 2% στις δαπάνες σε σχέση με τα εξοπλιστικά προγράμματα της ΕΦ. Αυτό, βέβαια, μας το ξαναείπε και προεκλογικά...

Ο Μενέντεζ και η αχαριστία μας

Βρίσκω ακατανόητη, για να πω το λιγότερο, την σπουδή την οποία επέδειξε ο Δήμος Πάφου, ανακαλώντας την παλαιότερη απόφασή του για απονομή του τίτλου του Επίτιμου Δημότη και του Χρυσού Κλειδιού της Πόλης της Πάφου στον τότε Πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων της Γερουσίας των ΗΠΑ, Ρόμπερτ Μενέντεζ, επειδή κρίθηκε ένοχος από αμερικανικό Δικαστήριο σε 16 κατηγορίες για διαφθορά.

Και μόνο νομοτυπικά να το δεις το θέμα, από τη στιγμή που ο κ. Μενέντεζ κατέθεσε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο κατά της δικαστικής απόφασης, θα έπρεπε ο Δήμος Πάφου να αναμένει την έκβασή της. Πόσες φορές ένα Ανώτατο Δικαστήριο (και στη δική μας χώρα) ανατρέπει αποφάσεις πρωτόδικων Δικαστηρίων; Και τι θα γίνει αν δικαιωθεί ο Αμερικανός Γερουσιαστής; Θα του πούνε οι Πάφιοι δημοτικοί άρχοντες «σόρι, κάναμε λάθος, σου ξαναδίνουμε το χρυσό κλειδί που σου πήραμε»; Δεν λέω ότι θα δικαιωθεί ο Μενέντεζ. Αλλά από τη στιγμή που υπάρχει η πιθανότητα, δεν καταλαβαίνω γιατί σιάσισαν ο Φαίδωνας και οι σύμβουλοί του να αφαιρέσουν τις τιμές που του είχαν απονεμίσει.

Κατανοώ την έντονη έφεση που έχει ο Δήμαρχος Πάφου να αντιδρά σε περιπτώσεις διαφθοράς και διαπλοκής, αλλά θα μπορούσε να περιμένει ακόμα λίγο, ρε αδερφέ, μέχρι να τελεσιδικήσει η δικαστική διαδικασία. Θα ήταν πιο δίκαιο.

Ο Γερουσιαστής Μενέντεζ στάθηκε ανυποχώρητος υπερασπιστής των συμφερόντων της Κύπρου και της Ελλάδας στις ΗΠΑ και αυτό το δεδομένο δεν αλλάζει με τυχόν καταδίκη του. Χάρη στις δικές του ενέργειες και αντιδράσεις, η Τουρκία δεν μπόρεσε να επιτύχει τον στόχο της για αναβάθμιση των αεροπορικών της δυνάμεων, γεγονός που έδωσε το χρονικό περιθώριο στην Ελλάδα να ενισχύσει τη δική της Αεροπορία. Και είναι βέβαιο

ότι οι προσπάθειες του Μενέντεζ είχαν θετική επίδραση στη ραγδαία ανάπτυξη των σχέσεων της Κύπρου με τις Ηνωμένες Πολιτείες, που έφθασαν μέχρι και στην άρση του εμπάργκο όπλων.

Γι' αυτό θεωρώ τουλάχιστον αχαριστία να υπάρχουν ανάμεσά μας άτομα της λεγόμενης «νεο-κυπριακής διανόησης» που αρθρογραφούν με χλευαστικό τρόπο και επικαίρουν για τη δικαστική περιπέτεια του κ. Μενέντεζ.

Εμείς, πάντως, δεν θα διαγράψουμε με μια μονοκονδυλιά όσα σημαντικά προσέφερε στον Ελληνισμό ο Γερουσιαστής, έστω και αν η έφεσή του απορριφθεί τελικά από το Ανώτατο.

ΜΠΟΞΕΡ

Έχει ξεφύγει ο Φειδίας

Το «φαινόμενο Φειδίας» άρχισε, πλέον, να γίνεται ενοχλητικό και εκνευριστικό. Ο 24χρονος Φειδίας Παναγιώτου, δημιουργήμα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, που κατ'εφευδία απροσδόκητα να εκλεγεί ευρωβουλευτής της Κυπριακής Δημοκρατίας, με διάφορες πρόσφατες ενέργειές του δείχνει να μην έχει αντιληφθεί τις ευθύνες του, τη σοβαρότητα του αξιώματός του που κλήθηκε να υπηρετήσει, τον αντίκτυπο αποφάσεων που ο ίδιος λαμβάνει ή αποφεύγει να λάβει και γενικά το πλαίσιο μέσα στο οποίο οφείλει να κινείται ως δημόσιο πρόσωπο και όχι ως ανεύθυνος YouTuber, ο οποίος, το μόνο που τον ενδιαφέρει, είναι να εξασφαλίσει «θεάσεις» στο διαδίκτυο.

Έψαξε, δεν μελέτησε τις θέσεις της φον ντερ Λάιεν, δεν προβληματίστηκε αν συμφέρει ή όχι την Κύπρο η επανεκλογή της. Στηρίχθηκε στους ακολούθους του, που κανένας δεν ξέρει αν εκείνοι προβληματίστηκαν στη θέση του, αν εκείνοι έχουν κάποια καλύτερη εικόνα για τα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν ψήφισαν με σοβαρότητα ή αν ψήφισαν για να κάνουν την πλάκα τους.

Η απειρία, ο αυθορμητισμός, η αφέλεια, η άγνοιά του, συγχωρέθηκαν και παραβλέφθηκαν κατά το πρώτο διάστημα μετά την εκλογή του. Στη συνέχεια, όμως, οι ενέργειές του τυχάνουν παρατήρησης και ανάγνωσης κάτω από άλλο φακό. Οι «πελάρες» που έκανε στο διαδίκτυο, για να προσελκύει ακολούθους, δεν είναι δυνατόν να συνεχιστούν και δεν ταιριάζουν με το προφίλ του ευρωβουλευτή.

Στην πρώτη σοβαρή πολιτική απόφαση που κλήθηκε να λάβει ο νεαρός ευρωβουλευτής, δηλαδή την ψήφιση ή όχι της Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν για μια δεύτερη θητεία στην προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποφάσισε... να μην αποφασίσει και ζήτησε από τους χιλιάδες ακολούθους του στα σόσιαλ να αποφασίσουν εκ μέρους του! Ο ίδιος δεν είχε άποψη. Δεν

Αλλά αυτό που προκάλεσε την πιο αλγεινή εντύπωση ήταν η συμπεριφορά του Φειδία σε παιδιά αγνοουμένων, που του είχαν ζητήσει να οργανώσει μίαν εκδήλωση για τους αγνοουμένους στο Ευρωκοινοβούλιο. Οι απαξιωτικές και προσβλητικές απαντήσεις του δείχνουν ότι όντως δεν ξέφυγε από τη γιουπιουπική του νοοτροπία. Είπε σε κόρη αγνοουμένου: «μεγάλην ιδέα ενόσεις για τον εαυτόν σου», «τζι εγώ έχω θείον αγνοούμενον αλλά εν κάμνον έτσι» και «εν τζι εν μόνον εσύ, κόρη μου, που είσαι ορφανή»!

Αναλογίζομαι με τρόπο πάλι άλλο μπορεί να πέσει ξαφνικά στο κεφάλι μας από τον απρόβλεπτο Φειδία κατά το υπόλοιπο των πέντε χρόνων της θητείας του στο Ευρωκοινοβούλιο...

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

«Προμηθέας», μια τραγωδία!

Πρέπει να διέθετε... μαντικές ικανότητες εκείνος που είχε την έμπνευση να ονομασθεί «Προμηθέας» η πλωτή μονάδα επαναεριοποίησης φυσικού αερίου, που την πληρώσαμε μεν, αλλά οι Κινέζοι την κρατάνε όμηρο στη Σαγκάη. Η όλη εξέλιξη του θέματος παραπέμπει, πλέον, στην αρχαία τραγωδία του Αισχύλου «Προμηθέας δεσμώτης», αφού, όπως και ο αρχαίος εκείνος ήρωας, που τον είχαν δεμένο σε έναν βράχο στον Καύκασο και ερχόταν ένας αετός και του έρωγε το συκώτι, έτσι και ο «Προμηθέας» της δικιάς μας τραγωδίας (διότι περί οικονομικής τραγωδίας πρόκειται), είναι δεμένος στο κινεζικό λιμάνι και κανένας δεν ξέρει ποιο θα είναι το μέλλον του.

Και χωρίς τον «Προμηθέα», που μας στοίχισε ήδη κάπου 200 εκατομμύρια ευρώπουλάκια, δεν μπορεί να γίνει εισαγωγή και επεξεργασία υδροποιημένου φυσικού αερίου στο Βασιλικό. Στη δικιά μας τραγωδία, αντί αετός, έρχεται ένας... κινεζικός δράκος για να φάει, αντί το συκώτι του «Προμηθέα», κάπου 35 εκατομμύρια ευρώπουλάκια από τα κρατικά μας ταμεία, που απαιτούν έξτρα οι Κινέζοι για να σταματήσουν να κάνουν τους Κινέζους και να μας δώσουν το

(δικό μας) πλοίο.

Η Κυβέρνηση λέει ότι έχει σχέδιο Β για το τερματικό στο Βασιλικό, αλλά προφανώς αυτό το σχέδιο προβλέπει... βασιλικές δαπάνες, που θα προστεθούν στις προηγούμενες βασιλικές δαπάνες που έχουμε ήδη καταβάλει, χωρίς το έργο να έχει ολοκληρωθεί ούτε το μισό.

Πραγματικά, όσο κοιτάζει κάποιος τις λεπτομέρειες και κάνει μίαν αναδρομή στο θέμα του τερματικού, από τότε που η προηγούμενη Κυβέρνηση ανέθεσε το έργο στην κινεζική εταιρεία, διαπιστώνει ότι μόνον η γραφίδα του Αισχύλου θα μπορούσε να περιγράψει τη νεότερη τραγωδία, με πρωταγωνιστή τον πλωτό «Προμηθέα».

Υπό το φως όλων των πιο πάνω διαπιστώσεων, εισηγούμαι να προ-

χωρήσουμε σε μετονομασία της πλωτής μονάδας. Από «Προμηθέας» να καταγραφεί ως... «Επιμηθέας»! Ταιριάζει απόλυτα και αποδίδει όλους τους λανθασμένους χειρισμούς, τις αστοχίες, την έλλειψη ελέγχου και τις σκανδαλώδεις διαδικασίες που υπήρξαν (και που είχε αναδείξει έγκαιρα η Ελεγκτική Υπηρεσία), με αποτέλεσμα να εκτοξευθεί το αρχικό κόστος, από τα 500 εκατομμύρια στα 540 και υπάρχει και η απαίτηση του εργολάβου για άλλα 200 εκατομμύρια. Και, φυσικά, πρέπει να συνυπολογιστούν και τα 300 εκατομμύρια που πληρώνουμε επίσης, λόγω της μη έλευσης του φυσικού αερίου.

Μεγάλη τραγωδία, σας λέω!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Ξαφνικά ένα βράδυ στην Άγκυρα...

Ωραίος ο Άδωνης Γεωργιάδης, με τη θανατηφόρα αιτάκα που έριξε ως απάντηση στις συνεχιζόμενες απειλές των Τούρκων ότι «θα έρθουν ξαφνικά ένα βράδυ». Ο Έλληνας Υπουργός Υγείας έκανε το ακόλουθο σκωπικό σχόλιο: «Ακούω αυτήν τη φράση, “μία νύχτα ξαφνικά”, και γελάω. Μπορούμε κι εμείς να πάμε ξαφνικά στην Τουρκία με τα F-35 σε μια νύχτα. Είδατε τι έγινε στην Υεμένη; Αν έχεις F-35 που δεν πιάνονται στα ρανιάρ, μπορείς ξαφνικά να βρεθείς στην Άγκυρα ένα βράδυ και να τα κάνεις γης Μαδιάμ. Δεν λέω ότι θα το κάνουμε, γιατί δεν θέλουμε να το κάνουμε, αλλά με κάνει να γελάω, όταν το λέει αυτό ο Ερντογάν. Με τι θα έρθετε στην Ελλάδα ένα βράδυ; Με τα σαπάκια που έχετε»;

Όπως ήταν φυσικό, η δήλωση του Άδωνη προκάλεσε οργή στην Άγκυρα και επιθετικά σχόλια από τον τουρκικό Τύπο.

Μέχρι στιγμής, πάντως, δεν βγήκε ο Ερντογάν να ζητήσει από τον Μπισοιάκη να... βάλει στη θέση του τον Άδωνη, όπως έκανε ο νεο-οθωμανός με έναν άλλον υπουργό της ελληνικής Κυβέρνησης, τον Εθνικής Άμυνας, Νίκο Δένδια, ο οποίος επίσης προκάλεσε έκρηξη θυμού στην τουρκική πρωτεύουσα, με τις δηλώσεις που έκανε στη Λευκωσία, καταδικάζοντας «τη βεβήλη

παράνομη παρουσία, επί μισόν αιώνα, του τουρκικού στρατού κατοχής στην Κύπρο».

Ο Ερντογάν υποστήριξε ότι «δεν υπάρχει μεγαλύτερη επιθετικότητα απ' αυτήν του Έλληνα Υπουργού Άμυνας, ο οποίος δήλωσε ότι οι Τούρκοι είναι εισβολείς. Ο κ. Μπισοιάκης πρέπει να τον βάλει στη θέση του!», πρόσθεσε.

Είναι να τρελαίνεσαι και να χρειάζεσαι τη... νευροεπιστήμη της κ. Ολγκίν. Εισέβαλαν και κρατούν αιχμάλωτη εδώ και πενήντα χρόνια τη βόρεια Κύπρο, με την παρουσία 40.000 Απίλων βαριά οπλισμένων, απειλούν να καταλάβουν και την υπόλοιπη, και θυμώνουν όταν τους πεις ότι είναι εισβολείς. Εντάξει, καρντάσπδες.

Περιστέρια της ειρήνης είσαστε.

Χαιρόμαστε που υπάρχουν υπουργοί της ελληνικής Κυβέρνησης που βγαίνουν και μιλάνε ανοιχτά για την τουρκική κατοχή και απαντούν στους λεονταρισμούς των Τούρκων, χωρίς να γνοιάζονται αν θα χαλάσουν το υποψήθεμο καλό κλίμα στα Ελληνοτουρκικά (που οι Τούρκοι φρόντισαν τις τελευταίες ημέρες να ξαναχαλάσουν, στέλνοντας πολεμικά σκάφη έξω από την Κάσο).

Πάντως, ο κ. Μπισοιάκης, στην ομιλία του στη Λευκωσία, κατά την ανυπακοή εκδήλωση, φρόντισε επιμελώς να μην πει κάτι που θα προκαλούσε τον Ερντογάν. Έτσι, απέφυγε, επί του παρόντος, ένα νέο... «Μπισοιάκης γιοκ»!

ΜΠΟΞΕΡ

Το ελληνικό φως της Ολυμπιακής φλόγας

Από την περασμένη Παρασκευή ο κόσμος ζει στους ρυθμούς των Ολυμπιακών Αγώνων. Των Αγώνων που αποτελούν ένα από τα πολυτιμότερα δώρα που χάρισε η Ελλάδα στην ανθρωπότητα. Αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάει ποτέ ο κόσμος. Η φλόγα, που ξεκίνησε από την αρχαία Ολυμπία και θα καίει μέχρι τις 11 Αυγούστου στο Παρίσι, συμβολίζει ακριβώς αυτό το φως του πολιτισμού, των τεχνών, του αθλητισμού, του φιλοσοφικού στοχασμού, της ιατρικής επιστήμης και άλλων επιστημών, που η Ελλάδα προσέφερε στον υπόλοιπο κόσμο. Είναι χαρακτηριστική η ρήση του Ευρωπαίου στοχαστή Σώμερσετ Μωρ: «Υπερασπιθείτε την Ελλάδα, το έθνος στο οποίο οφείλουμε τα φώτα μας, τις επιστήμες μας, τις τέχνες μας. Η Ελλάς είναι το φως»!

Γιατί τα γράφουμε αυτά; Επειδή θέλουμε να υποδείξουμε, ανάμεσα σε άλλα, και την αντίθεση... φωτός ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία. Τι προσέφερε η Τουρκία και νωρίτερα η Οθωμανική Αυτοκρατορία στον κόσμο, πέρα από κατακτητικούς αιματηρούς πολέμους, βία και γενοκτονίες; Το μόνο φως που προσέφεραν οι Τούρκοι στην ανθρωπότητα ήταν αυτό που προερχόταν από τις φωτιές που άφηναν στο πέρασμά τους οι ορδές των βαρβάρων.

Και δεν σταμάτησαν να μας το θυμίζουν αυτό, ιδιαίτερα αυτές τις ημέρες που συμπληρώθηκαν πενήντα χρόνια από την τουρκική εισβολή. Προκαλούν στην Κύπρο, προκαλούν στο Αιγαίο. Αυτό έμαθαν να κάνουν, αυτό κάνουν.

Στην αρχαιότητα, οι πόλεμοι μεταξύ των ελληνικών πόλεων σταματούσαν κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Στη σύγχρονη εποχή, δεν υπάρχει καμιά ολυμπιακή εκκενρία. Δύο αιματηροί πόλεμοι, στην Ουκρανία και στη Γάζα, συνεχίζονται με αμείωτη σφοδρότητα και οι φλόγες τους ανάβουν παράλληλα με την ολυμπιακή φλόγα.

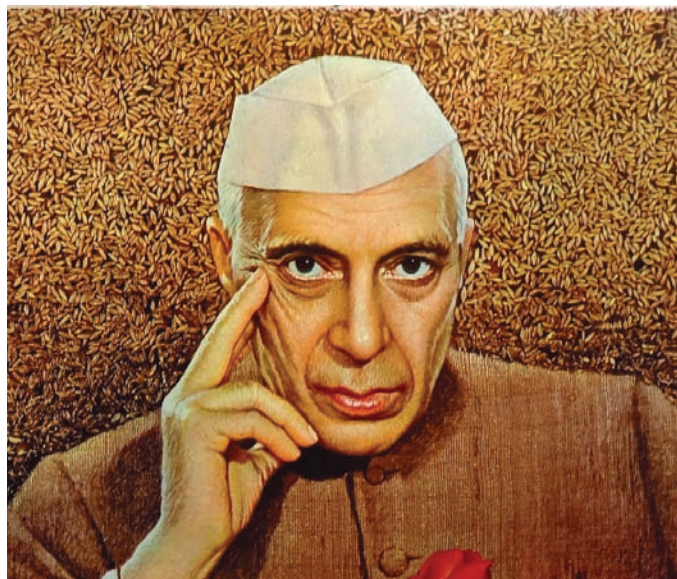
Στα στάδια της Γαλλίας, αθλητές απ' όλον τον κόσμο επιδίδονται

σε μίαν ευγενή άμιλλα, με στόχο να καταρρίψουν τα υψιστάμενα παγκόσμια ρεκόρ. Στα πολεμικά πεδία, στρατιωτικές δυνάμεις καταρρίπτουν το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, σε αριθμούς νεκρών, τραυματιών και γκρεμισμένων οππών.

Τέλος πάντων. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα, την οποία δεν μπορεί, δυστυχώς, να αλλάξει το αρχαίο πνεύμα, το αθάνατο, κατά τους αθάνατους στίχους του Κωστή Παλαμά. Εμείς να ευχηθούμε κάθε επιτυχία στην κυπριακή Ολυμπιακή ομάδα και ας απολαύσουμε το συναρπαστικό θέαμα που προσφέρουν οι 33οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

ART AERI “ Τζαβαχαρλάλ Νεχρού

Ο Τζαβαχαρλάλ Νεχρού ή ορθότερα Τζαβαχάρ-λαλ Νεχρού, ο επονομαζόμενος και «Παντί», γεννήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 1889 και πέθανε στις 27 Μαΐου 1964. Ήταν Ινδός πολιτικός, ηγέτης του κινήματος της ανεξαρτησίας που διετέλεσε πρώτος Πρωθυπουργός της ανεξάρτητης Ινδίας το 1947 και ένας από τους ιδρυτές του Κινήματος των Αδεσμεύτων. Ήταν ο πατέρας της Ίντιρα Γκάντι. Θεωρείται ο αρχιτέκτονας της σύγχρονης Ινδίας. Φυλακίστηκε από τους Άγγλους αποικιοκράτες όταν μαζί με τον Γκάντι και άλλους Ινδούς ηγέτες συμμετείχαν σε διαδηλώσεις για την ανεξαρτησία της χώρας εναντίον των Άγγλων.

Το 1905 μετέβη στην Αγγλία στη σχολή Χάρροου και ακολούθως συνέχισε τις σπουδές στο Trinity College, Κέιμπριτζ, απ' όπου και αποφοίτησε το 1910 με πτυχίο στις Φυσικές Επιστήμες. Συμπληρώνοντας τις σπουδές του στο Λονδίνο στα Νομικά επέστρεψε στη γενέτειρά του τον Αύγουστο του 1912.

Ο Τζαβαχαρλάλ Νεχρού, παραμένοντας πιστός και αφοσιωμένος μαθητής του Μαχάτμα Γκάντι και ακολουθώντας τις οδηγίες του, γρήγορα αναδείχθηκε από το 1920 σε εξέχουσα πολιτική προσωπικότητα του κόμματος του Κογκρέσου, του οποίου στη δεκαετία που ακολούθησε εξελέγη δύο φορές γενικός γραμματέας. Στις 3 Δεκεμβρίου του 1928 ο Γκάντι σε μια επιστολή του προς τον Νεχρού κατέληγε με την εξής ευχή:

«Μακάρι ο Θεός να σου δώσει μακροήμευση και να σε αξιώσει να γίνεις εσύ ο εκλεκτός του, για να ελευθερώσεις την Ινδία από τον ζυγό». Αξίζει να σημειωθεί ότι ήταν ο Νεχρού που έπεισε τελικά τον Γκάντι να τερματίσει την απεργία πείνας

που ξεκίνησε ο τελευταίος για να σταματήσουν οι εχθροπραξίες εναντίον των Άγγλων και όταν βρισκόταν στα πρόθυρα του θανάτου, λόγω εξάντλησης, καθότι ο Νεχρού έπεισε τους συμπατριώτες του να σταματήσουν τις εχθρικές κινητοποιήσεις εναντίον των Άγγλων.

Στη τότε πολεμική προσπάθεια των συμμάχων ο Νεχρού δεν ήθελε να φέρει σε δύσκολη θέση την Αγγλία, θεωρώντας ότι ενάντια περίπτωση θα καθιστούσε τους Ινδούς συμμάχους των ναζί, πλην όμως η αδιάλλακτη στάση του Γκάντι τον έκανε να υποχωρήσει και να συνταχθεί μ' εκείνον. Επί των εξελίξεων όμως αυτών στις 14 Ιουλίου του 1942 το Κογκρέσο συνεδριάζοντας στη Βαρνιχά, παράλληλα με το νέο ψήφισμα ανεξαρτησίας που πέρασε, εξουσιοδότησε τον Γκάντι να προετοιμάσει μια νέα εκστρατεία πολιτικής ανυπακοής.

Η νεκρική πομπή με τη σορό του Τζαβαχαρλάλ Νεχρού, πρωθυπουργού της Ινδίας από την κήρυξη της ανεξαρτησίας της το 1947 μέχρι την ημέρα του θανάτου του από καρδιακή προσβολή στις 27 Μαΐου του 1964, διήλθε μπροστά από το ινδικό Κοινοβούλιο, καθ' οδόν προς την πυρά. Τρία εκατομμύρια Ινδοί αποχαιρέτησαν τον ηγέτη τους, αφοσιωμένο μαθητή του Μαχάτμα Γκάντι και δεύτερη μετά το δάσκαλο προσωπικότητα του αγώνα της ανεξαρτησίας. Την πυρά άναψε ο εγγονός του, Σαντζάι Γκάντι, γιος της μοναχοκόρης του και μετέπειτα πρωθυπουργού Ίντιρα Γκάντι και η τέφρα του σκορπίστηκε σε ιερούς ποταμούς και τόπους, στη γενέτειρά του, το Αλαχαμπάντ, εκεί όπου συμβάλλουν ο ποταμός Τζούμνα με τον Γάγγη.

Για περισσότερες πληροφορίες απολαθείτε στο www.artaeri.com.

Μακάριον 71, Α/σία

Η σταδιακή μετάλλαξη του «ζητήματος της Κύπρου» σε «κυπριακό πρόβλημα»

Αφιερωμένο στην 70ή επέτειο του «ποτέ» της 28ης Ιουλίου 1954

ΚΛΕΑΡΧΟΣ
Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Εδώ και δεκαετίες, οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν προγραμματιστεί να εκφράζονται με τρόπους που συνάδουν με το σκεπτικό, τη νοοτροπία και τη φρασεολογία των Βρετανών και των Τούρκων, δηλαδή των πρώην αποικιακών ηγεμόνων όλης της Νήσου Κύπρου και όχι μόνο. Αυτό αποδεικνύεται από τη συχνότητα με την οποία οι πολίτες μιλούν για «το κυπριακό πρόβλημα».

Αυτός ο όρος δεν είναι παρά ένα κατασκευάσμα της βρετανικής και τουρκικής διπλωματίας, που εξυπηρετεί τα συμφέροντα του Ηνωμένου Βασιλείου και της Τουρκίας. Από τη μια αποσύρει την προσοχή από τα κυρίαρχα κράτη που ευθύνονται για την αποικιοκρατία, τη νεο-αποικιοκρατία, τον «δικονομικό» διαχωρισμό, την κατοχή, την εκμετάλλευση και ούτω καθεξής. Από την άλλη, ξεφιλίζει τα θύματα αυτών των βλαβερών φαινομένων. Ωστόσο, τα θύματα συνεχίζουν να μιλούν για «το Κυπριακό» σε καθημερινή βάση, ίσως επειδή δεν συνειδητοποιούν την προέλευση αυτού του ύπουλου όρου. Με απτές αποδείξεις, θα προσπαθήσω να ανοίξω τα μάτια τους.

Η εμφάνιση του «ζητήματος της Κύπρου»

Το 1946, οι βρετανικές Αρχές οργάνωσαν επίσημη απογραφή στην τότε Αποικία του Στέμματος της Κύπρου. Τα αποτελέσματα δημοσιεύθηκαν το 1949. Αποκάλυψαν ότι το 78,2% του πληθυσμού (361.932) ταυτοποιήθηκαν ως «Ελληνορθόδοξοι», το 17,5% (81.137) ταυτοποιήθηκαν ως «Μουσουλμάνοι Τούρκοι» και το 4,3% (19.467) ταυτοποιήθηκαν ως ποιοί «Άλλων Θρησκειών». (Πηγή: Cyprus Census of Population and Agriculture 1946: Tables (Nicosia: Government of Cyprus, 1949).

Το 1949, έχοντας υπόψη τις δημογραφικές πραγματικότητες στην

Ο Alan Lennox-Boyd, ο Βρετανός Υπουργός Αποικιών από το 1954 έως το 1959, ο οποίος παρουσίαζε την Κύπρο ως «πρόβλημα». Πηγή: CO 1069-242-25, National Archives of the UK, www.flickr.com/photos/nationalarchives/7603351950/

Αποικία του Στέμματος της Κύπρου, η Ελλάδα άρχισε να αναβαθμίζει την απαίτηση για αυτοδιάθεση. Η αναβάθμιση ενισχύθηκε υπό την Πρωθυπουργία του Στρατάρχη Αλέξανδρου Παπάγου, που ξεκίνησε στις 9 Νοεμβρίου 1952 και έληξε με τον ύποπτο θάνατό του στις 4 Οκτωβρίου 1955.

Σε ομιλία στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), στις 21 Σεπτεμβρίου 1953, ο Πρόεδρος Αλέξης Κύρου, Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στον ΟΗΕ, έθεσε προφορικά «το ζήτημα της Κύπρου» («the Cyprus question») και καταγράφηκε στα επίσημα πρακτικά. Όπως δήλωσε ο Πρόεδρος Κύρου, στην καρδιά αυτού του «ζητήματος» ήταν «το δικαίωμα του λαού της Κύπρου στην αυτοδιάθεση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ψηφίσματος 637 VII της Γενικής Συνέλευσης της 16ης Δεκεμβρίου 1952» (Πηγή: Έγγραφο του ΟΗΕ Α/ΡV.439, παράγραφος 13).

Το Ψήφισμα 637 VII υποχρέωσε τα κράτη μέλη του ΟΗΕ να «τηρήσουν την αρχή της αυτοδιάθεσης όλων των λαών και εθνών», «να αναγνωρίσουν και να

προωθήσουν την πραγματοποίηση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης των λαών των μη-Αυτοδιοικούμενων Εδαφών και των Εδαφών υπό Εντολή που βρίσκονται υπό τη διοίκησή τους» και να «διευκολύνουν την άσκηση αυτού του δικαιώματος από τους λαούς τέτοιων Εδαφών». Το Ψήφισμα 637 VII προέβλεπε ότι οι επιθυμίες τέτοιων λαών θα εξακριβωνόνταν «μέσω δημοψηφισμάτων ή άλλων αναγνωρισμένων δημοκρατικών μέσων, κατά προτίμηση υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών».

Το περιβάλλον «ποτέ» του Hopkinson

Με την εμφάνιση του Ψυχρού Πολέμου και τη σταδιακή μεταφορά των βρετανικών ενόπλων δυνάμεων από την Αίγυπτο σε νέες Βρετανικές Βάσεις υπό κατασκευή σε Επισκοπή, Ακρωτήρι, Δεκέλεια και αλλού στην Κύπρο, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε άλλες προτεραιότητες. Εξ ου οι εξελίξεις της 28ης Ιουλίου 1954, προς τα τέλη της δεύτερης πρωθυπουργίας του Winston Churchill. Την ημέρα εκείνη, ο Henry Hopkinson, Υφυπουργός Αποικιών και μέλος του Συντηρητικού Κόμματος, ανα-

κοίνωσε στη Βουλή των Κοινοτήτων στο Λονδίνο «μια νέα πρωτοβουλία για την ανάπτυξη των θεσμών της αυτοδιοίκησης στην Κύπρο» υπό τον αυστηρό έλεγχο των βρετανικών Αρχών.

Ενώ ο Hopkinson αναγνώρισε την ύπαρξη «του λαού της Κύπρου» («the people of Cyprus»), μίλησε για «τα ελληνόφωνα και τουρκόφωνα τμήματα του πληθυσμού» («the Greek-speaking and Turkish-speaking parts of the population»). Τότε, οι διχαστικοί όροι «Ελληνοκύπριοι» και «Τουρκοκύπριοι» δεν είχαν ακόμη σπρωχτεί στο προσκήνιο της βρετανικής αποικιακής φρασεολογίας, όπως έγινε το 1956. Ωστόσο, το αποτέλεσμα ήταν το ίδιο - η εφαρμογή της κλασικής βρετανικής αποικιακής πολιτικής του «διαίρει και βασίλευε», μέσω της ταπείνωσης της μειοψηφίας και της εργαλειοποίησης της μεγαλύτερης μειονότητας.

Αυτό που προκάλεσε ιδιαίτερη αγανάκτηση στο βήμα της Βουλής, όπως και στην Ελλάδα και στην Κύπρο, ήταν κάτι άλλο που είπε ο Hopkinson, ως Υφυπουργός Αποικιών, στις 28 Ιουλίου 1954. Απαντώντας σε ερώτηση του πρώην Υπουργού Αποικιών και μέλους του Εργατικού Κόμματος, James Griffiths, ο Hopkinson παρατήρησε ότι «πάντα ήταν κατανοητό και συμφωνημένο ότι υπάρχουν ορισμένα εδάφη στην Κοινοπολιτεία τα οποία, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών τους, δεν μπορούν ποτέ να αναμένουν ότι θα γίνουν πλήρως ανεξάρτητα».

Μετά από θορυβώδη αντίδραση από ορισμένους βουλευτές όταν άκουσαν την κατηγορηματική αγγλική λέξη «never», δηλαδή «ποτέ», ο Hopkinson επανέλαβε ότι «υπάρχουν ορισμένα εδάφη που δεν μπορούν να περιμένουν να είναι κάτι τέτοιο» (δηλαδή «πλήρως ανεξάρτητα»). Έχοντας πει αυτό δύο φορές, διευκρίνισε ότι «δεν έφτιασα στο σημείο να το πω αυτό σήμερα το απόγευμα!» Έχοντας εκφράσει την εποικοδομητική ασάφεια για την οποία οι Βρετανοί είναι περιβόητοι, ο Hopkinson πρόσθεσε κάτι σχετικό για να μην υπάρχει παρεξήγηση. Σε σχέση με την Κύπρο, «το ζήτημα της κατάργησης της βρετανικής κυριαρχίας δεν μπορεί να τεθεί» και «η βρετανική κυριαρχία θα παραμείνει» (Πηγή: Hansard, House of Commons

Debates, 28 July 1954, columns 504-506 & 508).

«Το ζήτημα του σεβασμού της βούλησης του κυπριακού λαού»

Η Ελλάδα αντέδρασε. Σε επιστολή της 20ής Αυγούστου 1954 προς τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, ο Στρατάρχης Παπάγος, υπό την ιδιότητα του ως Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου, επανέλαβε γραπτώς τα προφορικά σχόλια του Πρόεβη Κύρου της 21ης Σεπτεμβρίου 1953. Επίσης, ο Παπάγος σημείωσε ότι «από το 1949, κάθε Ελληνική Κυβέρνηση προσπάθησε να προσεγγίσει τη Βρετανική Κυβέρνηση με σκοπό την εξεύρεση λύσης στο ζήτημα του σεβασμού της βούλησης του κυπριακού λαού» (Πηγή: Έγγραφο του ΟΗΕ Α/2703).

Μετά την παράδοση της επιστολής της 20ής Αυγούστου 1954, ο ελληνικός όρος «Ζήτημα της Κύπρου» («Question of Cyprus») προσκολλήθηκε σε κείμενα του ΟΗΕ. Παράδειγμα είναι το Ψήφισμα 1013 (XI) της Γενικής Συνέλευσης της 26ης Φεβρουαρίου 1957, το οποίο εξέφρασε την πεποίθηση ότι θα επιτευχθεί στην Κύπρο «ειρηνική, δημοκρατική και δίκαιη λύση» σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών που, μέσω των Αρθρών 1.2 και 55, αναγνωρίζει «την αυτοδιάθεση των λαών».

Η παρουσίαση του «ζητήματος» ως «προβλήματος»

Σε συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ στις 24 Σεπτεμβρίου 1954, ο Πρόεδρος Selim Sarper, Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Τουρκίας στον ΟΗΕ, μίλησε περιφρονητικά για «το λεγόμενο ζήτημα της Κύπρου» («the so-called question of Cyprus»), αντιτάχθηκε σε οποιαδήποτε εφαρμογή της αυτοδιάθεσης στην Κύπρο και ξεχώρισε αυτήν τη βρετανική αποικία από άλλα εδάφη που ωφελήθηκαν από την αυτοδιάθεση στο παρελθόν.

Ο Πρόεδρος Sarper ισχυρίστηκε ότι «κανένα υπάρχον πρόβλημα δεν μπορεί να είναι ακριβώς το ίδιο με αυτό του παρελθόντος, και κανένα πρόβλημα του μέλλοντος δεν μπορεί να είναι ακριβώς παρόμοιο με αυτό που υπάρχει τώρα». Πρόσθεσε ότι «κάθε πρόβλημα πρέπει να μελετάται διεξοδικά,

ανάλογα με τα πλεονεκτήματά του και πρέπει να βγαίνουν ανάλογα συμπεράσματα» (Πηγή: Έγγραφο του ΟΗΕ Α/ΡV.477, παράγραφοι 182, 183 & 189).

«Τα προβλήματα της Κύπρου»

Ο Alan Lennox-Boyd υπηρέτησε ως Υπουργός Αποικιών στη Βρετανική Κυβέρνηση από τις 28 Ιουλίου 1954, την ημέρα κατά την οποία ο Hopkinson πρόφερε τη λέξη «ποιτέ», έως τις 14 Οκτωβρίου 1959. Εκείνα τα χρόνια έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην αλλαγή της φρασεολογίας της Βρετανικής Κυβέρνησης και στη σχετική προώθηση της τουρκικής ιδέας ότι «το λεγόμενο ζήτημα της Κύπρου» αποτελεί «πρόβλημα».

Αρχικά, αν και διαφωνούσε με την προσέγγιση της Ελλάδας, ο Lennox-Boyd επανέλαβε τη φρασεολογία της. Όταν εμφανίστηκε στη Βουλή των Κοινοτήτων στις 28 Οκτωβρίου 1954, ο Lennox-Boyd ενημέρωσε τους βουλευτές ότι «τα Ηνωμένα Έθνη έχουν αποδεχθεί το αίτημα της Ελληνικής Κυβέρνησης να εγγραφεί το ζήτημα της Κύπρου στην ημερησία διάταξη τους» (Πηγή: Hansard, House of Commons Debates, 28 October 1954, column 2143.)

Μετά την έναρξη του ένοπλου αγώνα της ΕΟΚΑ την 1η Απριλίου 1955, ο Lennox-Boyd άρχισε να παρουσιάζει την Κύπρο ως «πρόβλημα». Για παράδειγμα, στις 28 Νοεμβρίου 1955, δυο μέρες μετά την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης από τον Βρετανό Κυβερνήτη στη Λευκωσία, ο Lennox-Boyd εμφανίστηκε στη Βουλή των Κοινοτήτων και μίλησε για «το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε στην Κύπρο» («the problem that faces us in Cyprus»), «το μπερδεμένο πρόβλημα στην Κύπρο» («the tangled problem in Cyprus») και το «μοναδικό Κυπριακό πρόβλημα» («the unique Cyprus problem»). (Πηγή: Hansard, House of Commons Debates, 28 November 1955, columns 1933, 1934 & 1935.)

Άλλες φορές, ο Lennox-Boyd συνέδεε την Κύπρο με «προβλήματα» στον πληθυντικό. Στη Βουλή των Κοινοτήτων, στις 5 Μαΐου 1955, αναφέρθηκε σε «κυπριακά προβλήματα» («Cypriot problems»). Στην ίδια Βουλή στις 26 Ιουνίου 1958, όταν υποστήριζε το «Σχέδιο Macmillan», ο Lennox-Boyd μίλησε για «τα προβλήματα της Κύπρου» («the problems of Cyprus»). Τι εννοούσε;

Στις 26 Ιουνίου 1958, ο Lennox-Boyd εξήγησε ότι το ένα «πρόβλημα» ήταν «διεθνές πρόβλημα» που αφορούσε τις κυβερνήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ελλάδας και της Τουρκίας. Το δεύτερο «πρόβλημα» ήταν «εσωτερικό πρόβλημα», που αφορούσε «τις δύο κύριες κοινότητες στο νησί». (Πηγές: Hansard, House of Commons Debates, 5 May 1955, column 1989 και 26 June 1958, columns 611, 613 & 615.)

«Το πρόβλημα της Κύπρου»

Σταδιακά από το 1955 έως το 1959, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Τουρκία, με τη συγκατάθεση της Ελλάδας, κατάφεραν να υπερνικήσουν το αίτημα για αυτοδιάθεση και, αντ' αυτού, να προωθήσουν «το πρόβλημα της Κύπρου» («the problem of Cyprus»). Ενδείξεις αυτής της προώθησης εμφανίστηκαν κατά τη διάρκεια της Τριμερούς Διάσκεψης για την Ανατολική Μεσόγειο και την Κύπρο. Αυτή πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο από τις 29 Αυγούστου έως τις 7 Σεπτεμβρίου 1955.

Σε ύποπτες συνθήκες, κάτω από τις οποίες ο Παπάγος ήταν ακόμη Πρωθυπουργός της Ελλάδας αλλά ήταν άρρωστος και, όπως αποδείχτηκε, ετοιμοθάνατος, η Διάσκεψη αντανακλούσε την αναδυόμενη βρετανική και τουρκική άποψη ότι η Κύπρος ισοδυναμούσε με «πρόβλημα» το οποίο είχε διεθνή διάσταση, που περιελάμβανε το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελλάδα και την Τουρκία. Σύμφωνα με τα επίσημα βρετανικά πρακτικά, «το πρόβλημα της Κύπρου» («the problem of Cyprus») χρησιμοποιήθηκε ρητά από τους αντιπροσώπους της Ελλάδας και της Τουρκίας, Στέφανο Στεφανόπουλο και Fatih Zorlu αντίστοιχα, κατά τη διάρκεια της τελευταίας ημέρας της Διάσκεψης, στις 7 Σεπτεμβρίου, λίγες ώρες μετά τις αποκρουστικές «Σεπτεμβριανές» θηριωδίες στην Κωνσταντινούπολη και λίγες μέρες πριν από τον θάνατο του Παπάγου στις 4 Οκτωβρίου 1955 (Πηγή: Command Paper Cmd. 9594 (London: HMSO, October 1955).

«Η τελική διευθέτηση του προβλήματος της Κύπρου»

Όταν στις 7 Σεπτεμβρίου 1955 οι εκπρόσωποι της Ελλάδας και της Τουρκίας μίλησαν για «το πρόβλημα της Κύπρου», προεικόνισαν την επίσημη υιοθέτηση αυτού του όρου λίγα χρόνια αργότερα.

Στις 11 Φεβρουαρίου 1959, σε πολυτελές ξενοδοχείο στην Ελβετία, η κυβέρνηση της Ελλάδας υπό

την Πρωθυπουργία του διαδόχου του Παπάγου, Κωνσταντίνου Καραμανλή, και η κυβέρνηση της Τουρκίας υπό την Πρωθυπουργία του Adnan Menderes συνόψισαν τα κείμενα που αποτελούσαν τη Συμφωνία της Ζυρίχης. Το κύριο κείμενο είχε τον επίσημο τίτλο «Memorandum setting out the agreed foundation for the final settlement of the problem of Cyprus», δηλαδή «Μνημόνιο που καθορίζει το συμφωνημένο θεμέλιο για την τελική διευθέτηση του προβλήματος της Κύπρου».

Έτσι, η «Καραμανλική» κυβέρνηση των Αθηνών υιοθέτησε επισήμως τη φρασεολογία της Τουρκίας, αγνόησε «το δικαίωμα του λαού της Κύπρου στην αυτοδιάθεση», εγκατέλειψε «το ζήτημα του σεβασμού της βούλησης του κυπριακού λαού» και απέκλεισε κάθε προοπτική οποιουδήποτε δημοψηφίσματος σε αντίθεση με το προαναφερόμενο Ψήφισμα 637 VII.

Στις 19 Φεβρουαρίου 1959, στο τέλος μιας πενταμερούς διάσκεψης στο Λονδίνο, το «Μνημόνιο που καθορίζει το συμφωνημένο θεμέλιο για την τελική διευθέτηση του προβλήματος της Κύπρου» ενσωματώθηκε στη Συμφωνία του Λονδίνου μαζί με διάφορα άλλα κείμενα. Ένα από αυτά ήταν η Διακήρυξη της Βρετανικής Κυβέρνησης, της 17ης Φεβρουαρίου 1959, η οποία επίσης αναφερόταν στο «πρόβλημα της Κύπρου» (Πηγή: Command Paper Cmd. 679 (London: HMSO, February 1959).

«Η μόνη ρεαλιστική λύση του κυπριακού προβλήματος»

Στις 16 Αυγούστου 1960 εφαρμόστηκε η Συμφωνία του Λονδίνου. Στα χρόνια που ακολούθησαν, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, υπό την καθοδήγηση του Ηνωμένου Βασιλείου ως μόνιμου μέλους, ανάστησε την ιδιοτελή βρετανο-τουρκική ιδέα ότι η Κύπρος αποτελεί «πρόβλημα». Αυτή η πραγματικότητα υποδεικνύεται από το Ψήφισμα 164

(1964), που αναφέρει το «πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Κύπρος», το Ψήφισμα 367 (1975) που αναφέρει «το πρόβλημα της Κύπρου» («the problem of Cyprus») και το Ψήφισμα 391 (1976) που αναφέρει «το κυπριακό πρόβλημα» («the Cyprus problem»).

Το Ψήφισμα 391 (1976) υιοθετήθηκε στις 15 Ιουνίου 1976. Λίγες εβδομάδες αργότερα, με επιστολή του ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1976, ο Nail Atalay, ο λεγόμενος «εκπρόσωπος» του λεγόμενου «Ομοσπονδιακού Τουρκικού Κράτους της Κύπρου», η τότε ντε φάκτο υποδεέστερη διοίκηση της Τουρκίας στα κατεχόμενα, έγραψε στον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, μέσω του Μόνιμου Αντιπροσώπου της Τουρκίας στον ΟΗΕ. Ο Atalay παρέδωσε την ουσία

70ή επέτειος από τα ιστορικά γεγονότα του Ιουλίου και του Αυγούστου 1954

της τουρκικής στρατηγικής από το 1964, αν και η προέλευσή της βρίσκεται στο 1956. Έγραψε ότι «θεωρούμε τη διζωνική ομοσπονδία ως τη μόνη ρεαλιστική λύση του κυπριακού προβλήματος» (Πηγή: Έγγραφο του ΟΗΕ S/12162).

Μεταγενέστερα, Ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, αρχίζοντας με το 649 (1990), υιοθέτησαν αυτήν την τουρκική απαίτηση, που επιδιώκει να νομιμοποιήσει τις παράνομες συνέπειες της μαζικής αλλά απώρητης εγκληματικότητας του 1974...

Βρετανο-τουρκική νεο-αποικιοκρατία

Σήμερα, παραμένει η «καμουφλαρισμένη διχοτόμηση» της Νήσου Κύπρου της 16ης Αυγούστου 1960, όπως αποκαλώ ένα από τα διχαστικά αποτελέσματα

της Συμφωνίας του Λονδίνου. Αρα, οι Βρετανοί συνεχίζουν να διεκδικούν κυριαρχία σε δύο απομεινάρια της Αποικίας του Στέμματος της Κύπρου, γνωστά ως Περιοχές Κυρίαρχων Βάσεων Ακρωτηρίου και Δεκέλειας, που καλύπτουν το 3% της επικράτειας της Νήσου Κύπρου και λίγο περισσότερο της ακτογραμμής της. Παράλληλα, παραμένει η βίαιη «ντε φάκτο» διχοτόμηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ολοκληρώθηκε στις 16 Αυγούστου 1974. Αρα, οι Τούρκοι συνεχίζουν να κατέχουν, να στρατιωτικοποιούν, να λεηλατούν και να εκμεταλλεύονται αλλιώως το 36% της επικράτειας και το 57% της ακτογραμμής της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Έχοντας κατά νουν ότι οι Τούρκοι και οι Βρετανοί ήταν οι αποικιακοί ηγέμονες όλης της Νήσου Κύπρου από το 1571 έως το 1878 και από το 1878 έως το 1960 αντίστοιχα, αυτή η νεο-αποικιακή κατάσταση πραγμάτων αποτελεί «κυπριακό πρόβλημα»; Ή συνεπάγεται κάτι άλλο;

Εάν κάθε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας επιδιώκει να απελευθερωθεί από τον «δικαιονομικό» διαχωρισμό, τον βρετανο-τουρκικό κατακερματισμό της Νήσου Κύπρου, την τουρκική κατοχή των βορείων εδαφών της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις υπόλοιπες ενδείξεις της νεο-αποικιοκρατίας, το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνει είναι να απο-αποικιοποιήσει την ψυχή, το μυαλό και τη γλώσσα του. Προς αυτήν την κατεύθυνση, ο κάθε πολίτης θα πρέπει να σταματήσει να σκέφτεται, να μιλάει και να γράφει για «το κυπριακό πρόβλημα». Όλοι, συμπεριλαμβανομένων όλων των στελεχών της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα πρέπει να υιοθετήσουν μια πολύ πιο ακριβή φράση, που τραβάει την προσοχή στους δράστες και όχι στα θύματα της νεο-αποικιοκρατίας. Αυτή η φράση είναι πολύ απλή – βρετανο-τουρκική νεο-αποικιοκρατία.

**Οι απόψεις του είναι προσωπικές*

Βρετανικές αποκαλύψεις για τα μαγειρέματα στο «Σχέδιο Ανάν III»

Η εποικοδομητική ασάφεια της λέξης «ενωμένη» («united»), έποικοι, εκτοπισμένοι, εδαφικό/περιουσιακό, δομή, ασφάλεια, τι θα ζητούσαν από τον Τάσο Παπαδόπουλο, «κάτι για την Τουρκία»

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ,
Ερευνήτρια/
δημοσιογράφος

Στις 23 Ιουλίου 2024 το Βρετανικό Εθνικό Αρχείο αποδέσμευσε και πάλι, μετά από 20 χρόνια, πρωθυπουργικούς φακέλους (πρωθυπουργίας Tony Blair - Τόνι Μπλερ) για διάφορα θέματα, καλύπτοντας την περίοδο 2000-2003. Εντοπίσαμε ορισμένες, αν και περιορισμένες, αναφορές για την Κύπρο. Αναφορές για τους σχεδιασμούς που έκαναν το 2003 για το τροποποιημένο «Σχέδιο Ανάν III» με «επικεφαλής» τον Σερ Ντέιβιντ Χάνεϊ και το Φόρεϊν Όφισ, για μας, δίχως εμάς. Επιστημαίνω ότι τα λιγοστά αυτά έγγραφα δεν μας δίνουν ολοκληρωμένη ιστορική συνέχεια με λεπτομέρειες για όλο το τρομερό παρασκήνιο. Οι οποίες υπάρχουν, όμως, στους ακόμα κλειστούς φακέλους του Φόρεϊν Όφισ για τα έτη 2001-2003, που αναμένονται μετά την 30ετία.

Έτσι και αυτές όμως οι αναφορές επαναβεβαιώνουν τη φιλοτουρκική πολιτική της εγγυήτριας Βρετανίας και τη συνέχιση της διχοτομικής της πολιτικής από το 1963/64 ταυτισμένη με την τουρκική του Δρος Νικάι Ερίμ από το 1956. Με συνεργάτη τις ΗΠΑ.

Υπενθυμίζεται ότι Υπουργός Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας τα χρόνια εκείνα του «Σχεδίου Ανάν», μεταξύ 2001-2006, ήταν ο υπέρμαχος και τιμητής από το τουρκικό κράτος, γνωστός Τζακ Στρο (Jack Straw).

«Ενωμένη» («united») - αλλιώς θα προκαλούσε προβλήματα στον Γλ. Κληρίδη

Υποδείξεις του Φόρεϊν Όφισ προς τον Βρετανό Πρωθυπουργό πριν από το Συνέδριο των G8 ήταν να υποστήριζε τις εκ του συνεγγυς συνομιλίες των ΗΕ και να καλούσε όλες τις πλευρές να υποστήριζαν τις προσπάθειες του ΓΤ Κόφι Ανάν για διευθέτηση του Κυπριακού. Και, αν χρειαζόταν, να εξέφραζε υποστήριξη στη λέξη «ενωμένη» Κύπρος, ως γλώσσα αποδεκτή από αμφότερες τις πλευρές. Και να εξασφάλιζε συμφωνία σε κείμενο τον G8 αποφεύγοντας γλώσσα που δεν

ήταν αποδεκτή ή εμπρηστική για αμφότερες τις πλευρές.

«Συμφωνία είναι ανάγκη να επιτευχθεί για την προ-τελευταία πρόταση για μια «ενωμένη Κύπρο». Εμείς, οι ΗΠΑ, η Ιταλία και η Γερμανία υποστηρίζουμε τη χρήση αυτής της λέξης «ενωμένη». Ο όρος είναι αποδεκτός απ' όλα τα μέρη και αποφεύγει την πιθανότητα ότι η νέα Κύπρος θα είναι ένα ενιαίο κράτος με κίνδυνο να προ-δικάσει τη συζήτηση συνομοσπονδίας/ομοσπονδίας».

«Agreement needs to be reached on a reference in the penultimate sentence to a "united Cyprus". We, the US Italy and Germany support use of the word "united". Term acceptable to both parties and avoids any implication that the new Cyprus would be a unitary state on the risk of pre-judging the confederation/federation debate».

Παρέπεμψαν σε επιστολή του Σερ Ντέιβιντ Χάνεϊ (Sir David Hannay), 12 Ιουλίου 2000. Στο τέλος οι Βρετανοί ικανοποιήθηκαν με το μήνυμα του συνεδρίου, το οποίο είπαν «ήταν καλά ισοζυγισμένο. Η ορολογία δεν ενοχλούσε, ήταν συνοφασμένη τόσο με μια λύση ομοσπονδίας όπως και συνομοσπονδίας και εξέφραζε τον στόχο των διαπραγματεύσεων, αλλιώς η απουσία της θα ήταν σοβαρά προβληματική για τον Κληρίδη» (Ο Γλ. Κληρίδης ήταν τότε ο Πρόεδρος της ΚΔ).

Οι Βρετανοί προσπαθούσαν να εξασφαλίσουν «διευθέτηση» του Κυπριακού και εντός του χρόνου να άνοιγαν διαπραγματεύσεις για

την ένταξη της Τουρκίας. Σε περίπτωση όμως που δεν «διευθετείτο» το Κυπριακό, το σχέδιο Β τους ήταν π.χ. πώς να αντιμετωπίζαν τις τεχνικές και πολιτικές επιπτώσεις ένταξης μιας διαιρεμένης νήσου. Σε περίπτωση λύσης δε έπρεπε να δουν και πώς θα αντιμετωπίζαν τους αναγκαίους περιορισμούς (derogations) στην ελευθερία αγοράς περιουσίας, περιλαμβανομένου του πώς το ευρωπαϊκό acquis θα

της διαπραγματεύσεις προτού η Τουρκία συμμορφωθεί με τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης, και το τουρκικό (κακό) μπρώ σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα ενδιέφερε πολύ το Κοινοβούλιο. Ήταν μόνο το 1999 που οι σχέσεις ΕΕ/Τουρκίας άρχισαν να καλυτερεύουν παράλληλα με την ελληνο-τουρκική επαναπροσέγγιση...

Στα έγγραφα περιλαμβάνεται και η απόφαση του Ευρωπαϊκού

Τι αποκαλύπτουν τα νέα έγγραφα που αποδέσμευσε την Τρίτη, 23 Ιουλίου 2024, το Βρετανικό Εθνικό Αρχείο – Πρόκειται για πρωθυπουργικούς φακέλους επί πρωθυπουργίας Tony Blair, που δημοσιεύονται 20 χρόνια μετά, καλύπτοντας την περίοδο 2000-2003

λειτουργούσε στον «βορρά», καθώς οι Τ/κ δεν ελάμβαναν μέρος στις διαπραγματεύσεις ένταξης. «Εμείς και άλλες χώρες θα θέλαμε να κάνουμε σίγουρο ότι μια ενωμένη νήσος δεν θα γινόταν εύκολη οδός στην ΕΕ για ναρκωτικά και παράνομη μετανάστευση», έγραψαν. Και να έδιδαν και κάτι στην Τουρκία...

Η Τουρκία σήμαινε πολλά για το Ηνωμένο Βασίλειο, για στρατηγικούς λόγους που είχε εξηγήσει στον Πρωθυπουργό ο Υπ. Εξωτερικών στις 13 Μαΐου. Το ΗΒ υποστήριζε την τουρκική ένταξη για πολλά χρόνια. Όμως, όπως και άλλες χώρες, δεν μπορούσαν ν' ανοίξουν μαζί

Συμβουλίου για ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας με αναστολή του ευρωπαϊκού κεκτημένου στο κατεχόμενο μέρος της ΚΔ...

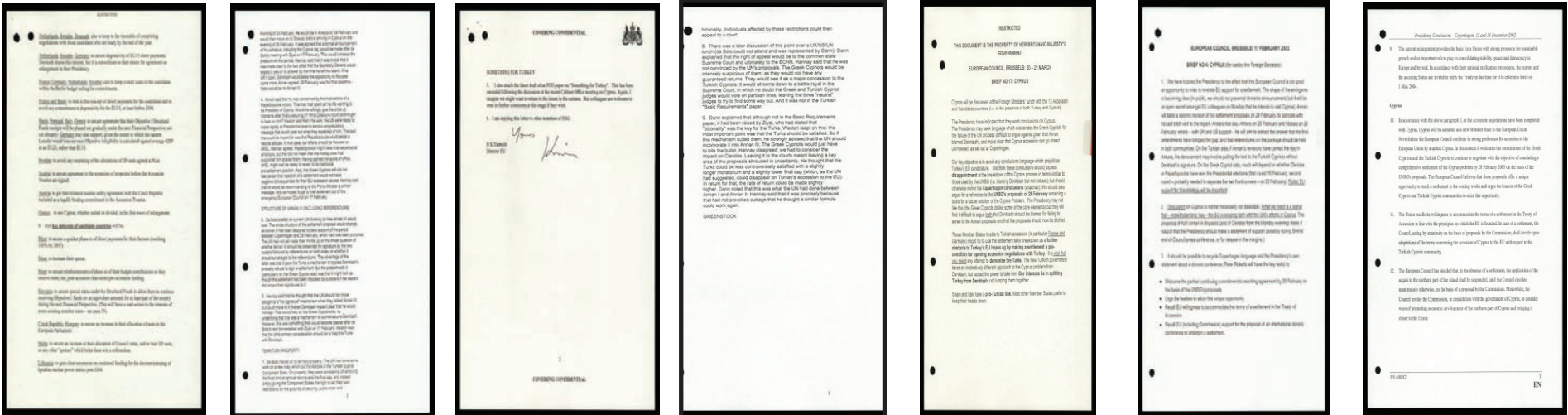
Τα μαγειρέματα για το «Σχέδιο Ανάν III»

Με τηλεγράφημά του, ημερ. 14 Φεβρουαρίου 2003 (σε δύο μέρη) από τη Νέα Υόρκη προς το Φόρεϊν Όφισ και περιορισμένους παραλήπτες, ο αξιωματικός Greenstock (Sir Jeremy Quentin Greenstock) ενημέρωσε για τις διαπραγματεύσεις που είχαν για το «Σχέδιο Ανάν III» [ο λόρδος Ντέιβιντ Χάνεϊ και ο Τζόνθαν Άλλεν (Jonathan Allen, Φ.Ο., αργότερα παρευρέθη και στο Κράν Μοντανά) που είχαν πάει στη Νέα Υόρκη στις 13 Φεβρουαρίου 2003].

Περίληψη – Συνομιλίες μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου, ΗΠΑ και τα ΗΕ, με τον ΓΤ του ΟΗΕ (Κόφι Ανάν), ετοιμάζοντας το «Σχέδιο Ανάν III», ενσωματώνοντας τις αλλαγές σ' αυτό, και που θα ήταν έτοιμο για τις 24 Φεβρουαρίου 2003, μετά τις προεδρικές εκλογές στην Κύπρο.

Τι ανέμεναν από τον Τάσο Παπαδόπουλο αν κέρδιζε

Τακτική – Ο Ανάν θα πήγαινε στην Αγκυρα στις 24 Φεβρουαρίου 2003 και μετά στην Ελλάδα, πριν πάει στην Κύπρο στις 26 Φεβρουαρίου. Ο Χάνεϊ είπε ότι ήταν κρίσιμο να γινόταν ξεκάθαρο σε αμφότερες τις πλευρές ότι ο ΓΤ ανέμενε ένα ναι ή ένα όχι ως απάντηση μέχρι να φύγει από το νησί. Ο Ανάν συμφώνησε ότι η 28η Φεβρουαρίου ήταν η τελική προθεσμία, δεν θα υπήρχε «Ανάν 4», ανησυχούσε για τις επιπτώσεις μιας νίκης του Παπαδόπουλου (Τάσου). Αυτός ο άνθρωπος είχε σπασίσει όλη του τη ζωή θέλοντας να γίνει Πρόεδρος της Κύπρου. Θα ήταν πρόθυμος να εγκαταλείψει το έπαθλο τόσο σύντομα μετά που τελικά το εξασφάλισε; Πώς θα πιεζόταν; Τότε ο Αμερικανός Weston (Thomas Weston, διπλωμάτης) είπε ότι αν κέρδιζε (ο Παπαδόπουλος), οι ΗΠΑ ήταν έτοιμες να κινηθούν γρήγορα σε προεδρικό επίπεδο και να του στείλουν συγχαρητήριο μήνυμα, στο οποίο θα κατέγραφαν τι ανέμεναν από αυτόν. Το καλύτερο που θα ανέμεναν ήταν ο Παπαδόπουλος να υιοθετούσε ουδέτερη θέση. Σε τέτοια περίπτωση, οι προσπάθειές των θα γυρνούσαν προς το ΑΚΕΛ. Ο Χάνεϊ συμφώνησε. Ο Παπαδόπουλος μπορεί να είχε έντονες προσωπικές φιλοδοξίες, αλλά αυτό δεν σήμαινε ότι οι ιερόκλητοι που τον υποστήριζαν τις συμπεριφέρονταν... Ο Χάνεϊ είπε ότι και εκείνος θα σύστηνε στον

Η αναφορά στην Ελλάδα, που ήθελε την Κύπρο είτε ενωμένη είτε μοιρασμένη να γίνεται μέλος της ΕΕ από το πρώτο κύμα της διεύρυνσης.

Αναφορές στον Τάσσο Παπαδόπουλο και πώς θα τον πίεζαν Αμερικανοί και Βρετανοί.

Η μελέτη του Φόρεϊν Όφισ για «κάτι για την Τουρκία».

Η αναφορά ότι η διζωνι-κόττητα ήταν το κλειδί για τους Τούρκους.

Η ελληνική Προεδρία της ΕΕ δεν ήθελε αναφορές που επέρρι-πταν ευθύνες στην ε/κ πλευρά.

Συζητήσεις στην Κύπρο δεν ήταν ούτε αναγκαίες ούτε επιθυμητές, έλεγαν οι Βρετανοί.

Η απόφαση του Ευρω-παϊκού Συμβουλίου για ένταξη με αναστολή του ευρωπαϊκού κεκτημένου στο κατεχόμενο μέρος της ΚΔ (σημείο 12).

Πρωθυπουργό (Μιτλερ) να σιελει το ίδιο μήνυμα. Ανέμεναν και σύντομη δήλωση από τη έκτακτη συνεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 17 Φεβρουαρίου.

Δομή του «Ανάν III» (περιλαμβανομένων των δημοψηφισμάτων)

Ο Άλβαρο ντε Σότο (Alvaro de Soto, Περουβιανός διπλωμάτης - το 1999 διορίστηκε ως ειδικός σύμβουλος του ΓΓ για το Κυπριακό), είπε ότι η όλη δομή του «Ανάν II» θα άλλαζε, ακόμα δεν είχαν αποφασίσει κατά πόσον το «Ανάν III» θα παρουσιαζόταν για υπογραφή ή θα πήγαινε απευθείας σε δημοψηφίσματα. Το πλεονέκτημα του τελευταίου θα έδιδε στους Τούρκους τον μηχανισμό να προσπεράσουν την πιθανή άρνηση του Ντενκτάς να υπογράψει μια διευθέτηση. Όμως οι Ελληνοκύπριοι θα το εκλάμβαναν ότι τους επιβλήθηκε από έξω αν οι ηγέτες δεν το υπέγραφαν. Ο Χάνεϊ δεν πίστευε ότι τα ΗΕ έπρεπε να πάνε απευθείας σε μηχανισμό υπογραφής βοηθώντας

την ελληνοκυπριακή πλευρά και ο Weston πρόδωσε ότι πρωτίστη προτεραιότητα των ΗΕ έπρεπε να ήταν να βοηθούσαν τον Ντενκτάς και τους Τούρκους.

Εδαφικό – περιουσίες

Ο ντε Σότο είπε ότι είχαν ετοιμάσει νέο χάρτη βάζοντας την Καρπασία στο Τουρκοκυπριακό Component State. Στο περιουσιακό σκέφτονταν να αφαιρέσουν το ανώτατο όριο (fixed limit) στις ετήσιες επιστροφές (annual returns) και το «final cap» και αντίθετα να έδιδαν

στα Component States το δικαίωμα να θέσουν τους δικούς τους περιορισμούς, στη βάση ασφάλειας, δημόσιας τάξης, διζωνικότητας, και όσοι επιπρεάζονταν από αυτούς τους περιορισμούς να έκαναν έφεση στο δικαστήριο. Αργότερα έγινε συζήτηση για το θέμα αυτό σε γεύμα μεταξύ ΗΒ/ΗΠΑ/ΗΕ (ο ντε Σότο δεν μπορούσε να παρευρεθεί και αντιπροσωπεύθηκε από τον Dann). Ο Dann (Robert Dann για πολιτικές υποθέσεις) εξήγησε ότι το δικαίωμα για έφεση θα γινόταν στο common state Supreme Court

και στη συνέχεια στο ΕΔΑΔ. Ο Χάνεϊ δεν πείστηκε από την πρόταση των ΗΕ, οι Ελληνοκύπριοι θα το εκλάμβαναν ως μεγάλη υποχώρηση προς τους Τ/κ, εξάλλου δεν περιλαμβανόταν στο έγγραφο με τις τουρκικές «Βασικές Απαιτήσεις». Ο Dann υποστήριξε ότι ναι μεν δεν ήταν, αλλά ο Ziyal (Sitki Uğur Ziyal, Τούρκος διπλωμάτης στο τουρκικό ΥΠΕΞ) το είχε αναπτύξει, και πως η «διζωνικότητα» ήταν το κλειδί για τους Τούρκους. Επενέβη ο Weston και είπε πως αν ικανοποιούσε τους Τούρκους έπρεπε να ενσωματωθεί στο «Ανάν III» και οι Έλληνες απλώς έπρεπε να δαγκώσουν τη σφαίρα (The Greek Cypriots would just have to bite the bullet). Ο Χάνεϊ διαφώνησε, έπρεπε να σκεφθούν τις επιπτώσεις πάνω στον Κληρίδη. Οι Τούρκοι θα ικανοποιούνταν με ένα ελάχιστο μεγαλύτερο μορατόριουμ...

Ασφάλεια – Ο ντε Σότο είπε ότι τα ΗΕ θα έθεταν όποιο αριθμό στρατευμάτων (ενοσείαι κατοικικών που θα έμεναν) συμφωνούσαν οι Έλληνες και οι Τούρκοι στο «Ανάν

III». Αν δεν συμφωνούσαν, τα ΗΕ θα έβαζαν 7.500, που θα ελαττώνονταν μετά από πέντε χρόνια σε 2.500 και μετά θα εξουδετερώνονταν πλήρως με την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ. Αμφότεροι Χάνεϊ και Weston είπαν όχι, εκτός και αν είχαν το πράσινο φως από τους Τούρκους. Ο ντε Σότο είπε ότι το βέτο των μπτέρων παιριδίων στο θέμα κυπριακής συμμετοχής σε διεθνείς οργανισμούς θα αποκαθίστατο...

Έποικοι

Ο ντε Σότο είπε ότι τα ΗΕ σχεδίαζαν να καταργήσουν τις διάφορες κατηγορίες των Τούρκων υπηκόων που δικαιούνταν κυπριακή ιθαγένεια και απλώς θα έβαζαν τον αριθμό των 40.000 ως δικαιούχους. Ο Dann αργότερα είπε πως αυτό ήταν ακόμα μια παραχώρηση προς τους Ελληνοκυπρίους, καθώς μείωνε τον συνολικό αριθμό. Και εδώ ο Χάνεϊ επανέλαβε τη σημασία να γίνεται ξεκάθαρο ότι ο επαναπατρισμός των Τούρκων υπηκόων στην Κύπρο θα ήταν εθελοντικός.

Η Κύπρος θα ενταχθεί στην ΕΕ με λύση ή χωρίς λύση - Γιατί το θέλει η Ελλάδα!

Οι Βρετανοί στα εν λόγω έγγραφα τονίζουν ότι, όποια έκβαση και να έπαιρναν τα πράγματα, η Ελλάδα σε ένα πράγμα θα επέμενε σε σχέση με την Κύπρο (για τη διεύρυνση), ότι η Κύπρος έπρεπε να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε με λύση είτε δίχως λύση. Σημειώνεται ότι την Προεδρία της ΕΕ από την 1η Ιανουαρίου-31η Ιουνίου 2003 πήρε η Ελλάδα, η οποία δεν ήθελε αναφορές που επέρριπταν ευθύνη στην ε/κ πλευρά για την αποτυχία των διαπραγματεύσεων. Εξάλλου ο ίδιος ο ΓΓ του ΟΗΕ είχε προκαταλάβει, γράφει το βρετανικό έγγραφο, επιρρίπτοντας τις ευθύνες στον Ραούφ Ντενκτάς. Στις 17 Φεβρουαρίου 2003 το Φόρεϊν Όφισ ετοίμασε τις

πιο κάτω οδηγίες προς τον Υπ. Εξωτερικών Τζακ Στρο ως “Brief No.4: Cyprus” για τη συνεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Είχαν ενημερώσει την Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ότι ήταν καλή ευκαιρία να επαναλάβει (η ΕΕ) την υποστήριξη της για μια διευθέτηση του Κυπριακού... Ο Ανάν θα κατέθετε τη δεύτερη αναθεώρηση των προτάσεων για διευθέτηση στις 24 Φεβρουαρίου και η Λευκωσία στις 26 Φεβρουαρίου όταν -με την υποστήριξη του Ηνωμένου Βασιλείου και των ΗΠΑ- ο Ανάν στόχευε να εξασφάλιζε μian απάντηση ότι οι τελικές του διορθώσεις είχαν γεφυρώσει το χάσμα και ότι θα διεξάγονταν δημοψηφίσματα και στις δύο κοινότητες για το πα-

κέτο. Αν γινόταν δεκτό από την Αγκυρα θα το έθεταν και στους Τουρκοκύπριους δίχως την υπογραφή του Ραούφ Ντενκτάς. Από ελληνοκυπριακής πλευράς πολλά θα εξαρτιόνταν από το ποιος θα κέρδιζε τις προεδρικές εκλογές, ο Γλ. Κληρίδης ή ο Τ. Παπαδόπουλος. Δημόσια υποστήριξη προς τη στρατηγική αυτή από την ΕΕ θα ήταν σημαντική. Συζήτηση στην Κύπρο δεν ήταν αναγκαία ούτε επιθυμητή. Εκείνο που χρειαζόνταν ήταν η ΕΕ να συμβάδιζε με τις προσπάθειες του ΟΗΕ στην Κύπρο... Έπρεπε να ανακυκλωθεί η γλώσσα της Κοπεγχάγης και η δήλωση της Προεδρίας για ένα συνέδριο δωρητών (donors). Ο Peter Ricketts (Βρετανός διπλω-

μάτης) θα είχε το κείμενο που θα κάλυπτε ως εξής: Την δέσμευση των ενδιαφερομένων να φθάσουν σε συμφωνία μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου στη βάση των προτάσεων του ΓΓ του ΟΗΕ. Οι ηγέτες να αρπάζουν τη μοναδική ευκαιρία. Επαναλάμβανε την προθυμία της ΕΕ να ενσωματώσει τους όρους της διευθέτησης στη Συνθήκη της Προσχώρησης. Την υποστήριξη της ΕΕ και της Κομισιόν για την πρόταση ενός διεθνούς συνεδρίου δωρητών για να θεμελιώνει τη διευθέτηση. Η Προεδρία σε ανακοίνωσή της εκ μέρους της ΕΕ για το θέμα διεθνούς συνεδρίου δωρητών για την Κύπρο υποστήριξε την πρόταση του ΟΗΕ αμέσως «μετά την υπογραφή πολιτικής συμφωνίας

για επανένωση της Κύπρου... για υποστήριξη των εξόδων για τη συμφιλίωση των δύο κοινοτήτων».

Στροβίλια – βρετανική πολιτική

Υπάρχει και μια αναφορά στις προελάσεις των Τούρκων στα Στροβίλια. Και η βρετανική πολιτική ήταν πως λυπούνται για τα μέτρα των Τουρκοκυπρίων εναντίον της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, όμως αυτό ήταν ένα θέμα των Ηνωμένων Εθνών, υποστήριζαν τις προσπάθειες του ΟΗΕ για να λύσει το πρόβλημα, όμως πίστευαν πως με το να πάει το θέμα στο Συμβούλιο Ασφαλείας υπήρχε ο κίνδυνος να περιχαρακωνόταν η τουρκοκυπριακή θέση, και δεν έπρεπε να επιτραπεί να επιπρεαζόταν η διευθέτηση.

50Η ΜΑΥΡΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

Η περιπέτεια του οχηματαγωγού «Ρέθυμνον», τα «Φάντομ» και η κατάπαυση του πυρός

Γιατί δεν πέταξαν τα «Φάντομ» στην Κύπρο και οι Τούρκοι αφέθηκαν ανεμπόδιστοι να εγκληματούν σε βάρος του Κυπριακού Ελληνισμού

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Μέρος Ι'

Στις 21 Ιουλίου αποφασίστηκε, χωρίς να ενημερωθεί ο αρχηγός Ναυτικού Πέτρος Αραπάκης, η ενίσχυση της Κύπρου με χερσαίες δυνάμεις μεταφερόμενες από τη θάλασσα. Για τον σκοπό αυτό είχε επιταχθεί το Ο/Γ «Ρέθυμνον», με μεγάλη μεταφορική δυνατότητα και ταχύτητα. Τις εσπερινές ώρες της 21ης Ιουλίου άρχισε η επιβίβαση στο πλοίο των 573 οπλιτών και 550 Κυπρίων εθελοντών (κυρίως φοιτητών), υπό τον συνταγματάρχη Παπαποστόλου, που είχε διατελέσει πριν από λίγα χρόνια Διοικητής Καταδρομών της Εθνικής Φρουράς. Αρχηγός της αποστολής ορίστηκε ο άλλοτε αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού, έφεδρος Πλοίαρχος Σπύρος Ζούλιας. Η όλη επιχείρηση οργανώθηκε από το Αρχηγείο Ενόπλων Δυνάμεων, ενώ ο Αρχηγός Ναυτικού, όπως προαναφέρθηκε, δεν ενημερώθηκε καθόλου. Τα μεσάνυχτα της 21ης Ιουλίου, το πλοίο, λόγω της με-

γάλης ταχύτητάς του, έπλεε ήδη στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Ρόδου και Κρήτης. Τα μεσάνυχτα της 22ας προς 23ην Ιουλίου, και ενώ το πλοίο βρισκόταν κοντά στην Κύπρο, ο Πλοίαρχος Ζούλιας έλαβε σήμα του Αρχηγείου Ενόπλων Δυνάμεων, που του έλεγε: «Σπεύσατε και αποβιβάσατε τα τμήματα εις Ρόδον απειλούμενην υπό Τούρκων». Ύστερα από σύντομη σύσκεψη, αποφασίστηκε η άμεση εκτέλεση της εντολής του ΑΕΔ.

Όταν το πλοίο έφθασε στη Ρόδο και αποβίβασε τις δυνάμεις του, διαπιστώθηκε ότι στο νησί επικρατούσε απόλυτη ηρεμία, τάξη και ασφάλεια. Κανένας δεν απειλείτο. Οι στρατιώτες που βρίσκονταν εκεί έκαναν περίπατο, όταν η παραλία και η γενική εικόνα ήταν εκείνη της ειρηνικής περιόδου. Το σήμα ήταν διατυπωμένο με παραπειστικό τρόπο από τους εγκεφάλους του Αρχηγείου Ενόπλων Δυνάμεων. Διότι, προφανώς, είχαν εκμηδυνήσει οι 550 Κύπριοι, φοιτητές οι περισσότεροι, δεν θα συμφωνούσαν να γυρίσουν πίσω, εκτός αν συνέβαινε τέτοιο γεγονός, που να επέβαλλε τη ματαίωση της αποστολής.

Η διαταγή να μην απογειωθούν τα «Φάντομ»

Σε ό,τι αφορά την αποστολή αεροπορικών δυνάμεων και προπάντων μιας Μοίρας «Φάντομ», που πρόβλεπε το σχέδιο Αμύνης (Κ), διαπιστώθηκε ότι: Αν και η Μοίρα

ήταν σε πλήρη ετοιμότητα από τις 19 Ιουλίου, και ενώ στην Κύπρο διαδραματιζόνταν τα γεγονότα της εισβολής, εντούτοις δεν στάλθηκε για βοήθεια στην Κύπρο και προβολή της τουρκικής αποβατικής δύναμης, κατά την πρώτη φάση της εισβολής της, οπότε η κατάσταση θα άλλαζε άρδην. Μόλις στις 22 του μηνός, γύρω στις 11.07 η ώρα, ύστερα από εισήγηση του Αρχηγού Αεροπορίας αντιπετάρχου Παπανικολάου, δόθηκε εντολή απογείωσης, αλλά η εντολή ακυρώθηκε από τον Αρχηγό Ενόπλων Δυνάμεων, Στρατηγό Μπονάνο, ο οποίος, κατ' αντιπαράσταση με τον Παπανικολάου, είπε ότι έλαβε απαγορευτική διαταγή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Στρατηγό Γκιζίκη. Η διαταγή προέβλεπε την απογείωση 123 αεροσκαφών, ενώ είχαν ετοιμασθεί 20 και υπήρχε υποχρέωση για 18 από το Σχέδιο Αμύνης Κύπρου. Στις 12.24 ώρα της ίδιας ημέρας, και πάλι από εισήγηση του Παπανικολάου, διατάσσεται νέα απογείωση των αεροσκαφών από τον Στρατηγό Μπονάνο, αλλά και πάλι ανακαλείται από το Αρχηγείο Ενόπλων Δυνάμεων με τον ίδιο τρόπο, όπως και προηγουμένως, μετά από δυο λεπτά.

Στην κατ' αντιπαράσταση εξέταση των τριών ηγετών της Χούντας ο Μπονάνος επέμενε ότι δεν έδωσε διαταγή να μην απογειωθούν τα «Φάντομ», ο Παπανικολάου όμως επέμενε ότι τρεις φορές πήρε δια-

ταγή από το Αρχηγείο. Η αλήθεια, σύμφωνα με τη Επιτροπή της Βουλής, πρέπει να βρίσκεται στη μέση. Δηλαδή, ο Παπανικολάου πήρε τρεις φορές διαταγή από το Αρχηγείο, όχι, όμως, ονομαστικά από τον Μπονάνο, αλλά από κάποιον άλλο, να μην πετάξουν «Φάντομ» στην Κύπρο. Ίσως από τον Ιωαννίδη ή κάποιο δικό του αξιωματικό, που υπηρετούσε στο Αρχηγείο. Η ουσία όμως του θέματος είναι ότι ελληνικά αεροπλάνα δεν πέταξαν στη Κύπρο και οι Τούρκοι αφέθηκαν ανεμπόδιστοι να εγκληματούν σε βάρος του Κυπριακού Ελληνισμού.

Αδράνεια και διχογνωμίες

Την επόμενη μέρα, ενώ οι Τούρκοι εισβολείς εξακολουθούσαν να πλήττουν αλύπτητα την Κύπρο και να καταλαμβάνουν, μετά από άνισες μάχες, κυπριακά εδάφη, η ελληνική στρατιωτική ηγεσία, συγχυσμένη και ανήμπορη ν' ανιχνεύσει, άφηνε την Κύπρο στο έλεος των εισβολέων. Στις 9 η ώρα το πρωί ο στρατηγός Μπονάνος είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο, Στρατηγό Φαίδωνα Γκιζίκη, τον Πρωθυπουργό Αδαμάντιο Ανδριτσόπουλο και τον ταξίαρχο Ιωαννίδη. Αμέσως μετά κάλεσε σε σύσκεψη τους Αρχηγούς και Υπαρχηγούς των Όπλων, για να εξετάσουν πάλι το ενδεχόμενο του πολέμου με την Τουρκία. Η σύσκεψη τελείωσε στη 1 μ.μ. η ώρα, χωρίς να ληφθεί πάλι καμιά απόφαση. Όλα έδειχναν ότι

η Χούντα δεν ήταν σε θέση να πάρει απόφαση. Και η αδράνεια της επέτρεπε στους εισβολείς να προελαύνουν ανενόχλητοι.

Στο μεταξύ, ο Σίσκος, ο οποίος πηγαινοερχόταν στην Αθήνα και την Άγκυρα για να πετύχει αποτροπή του πολέμου, που θα τίναζε στον αέρα τη νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ, είχε πληροφορίες από ελλαδικούς και στρατιωτικούς κύκλους ότι ξέσπασαν διαφωνίες στους κόλπους της στρατιωτικής ηγεσίας και άλλους στρατιωτικούς ηγέτες. Επιβεβαιωτική των πληροφοριών ήταν και η ενέργεια του διοικητή του Γ' Σώματος Στρατού, αντιστράτηγου Ιωάννη Ντάβου, να μετακινήσει προς τα βόρεια σύνορα τα στελέχη και μονάδες που πρόσκειντο στον Ιωαννίδη. Κατά τις ίδιες πληροφορίες, ο Ντάβος απείλησε ότι «θα κατέβαινε στην Αθήνα», υπονοώντας ν' ανατρέψει την κυβέρνηση. Το μεγάλο ατύχημα ήταν ότι οι διχογνωμίες αυτές και άλλες διαφωνίες μεταξύ των ανώτατων στελεχών των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων ήταν γνωστές στους Αμερικανούς, που ενώ υποτίθεται ότι εκτελούσαν ρόλο μεσολαβητή μεταξύ δυο κοινών φίλων και συμμάχων, στην πραγματικότητα ενεργούσαν υπέρ των Τούρκων.

Η φιλοτουρκική στάση επιβεβαιώνεται και από τον Γεώργιο Μάυρο, Υπουργό τότε των Εξωτερικών, ο οποίος, στο υπόμνημά του στην Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων

για τον Φάκελο της Κύπρου, τονίζει και τα εξής: «Θυμάμαι σχετικά ότι ο Κάλαχαν (Υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας), την παραμονή του Απρίλη II, μου είπε ότι ο Κίσινγκερ ήτο απρόθυμος να ασκήσει πίεση επί της Τουρκίας, προκειμένου να εμποδίσει προέλαση των στρατευμάτων της στην Κύπρο. Η στάση αυτή του Κίσινγκερ έδινε στον Κάλαχαν, ο οποίος ισχυριζότο ότι η χώρα του αδυνατούσε να ενεργήσει μονομερώς, χωρίς την υποστήριξη των ΗΠΑ ή των Ηνωμένων Εθνών, το αναγκαίο πρόσχημα για να αποφύγει να αναλάβει τις ευθύνες, που απέρρεαν από το γεγονός ότι η Μεγάλη Βρετανία ήταν -και είναι- Εγγυητρια Δύναμη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όλες λοιπόν αυτές τις κινήσεις και εξελίξεις παρακολουθούσαν από κοντά και προσωπικά ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών Κίσινγκερ με τον βοηθό του τον Σίσκο, που προσπαθούσαν να αποφύγουν τον ελληνoturκικό πόλεμο. Μεθόδευαν τις εξελίξεις στον Ελληνικό Στρατό και φρόντιζαν για τα συμφέροντα της Νοτιοανατολικής Πτέρυγας του ΝΑΤΟ, ενώ παράλληλα απέφευγαν να εμποδίσουν την προώθηση των εισβολέων στην Κύπρο. Έτσι, ο Σίσκο, το πρωί της Κυριακής, 21ης Ιουλίου, επισκέφθηκε τον Ειζεβίτ, στον οποίο έδωσε μήνυμα του Κίσινγκερ και τα μεσάνυχτα της Κυριακής προς Δευτέρα (21-22 Ιουλίου) ήταν στην Αθήνα».

Η απόφαση για κατάπαυση του πυρός

Χωρίς να χάνει καιρό, την ίδια νύχτα και συγκεκριμένα την 1.30 πρωινή, επικοινωνεί με τον Αρχηγό του Ναυτικού, Πέτρο Αραπάκη, του οποίου ο ρόλος ήταν ύποπτος από την αρχή της κρίσης, και του ζητεί επίμονα να τον βοηθήσει για την κατάπαυση του πυρός στην Κύπρο. Σε έκθεσή του στον Καραμανλή αναφέρει σχετικά ο Αραπάκης: «Κατά τη νύχτα, ενώ κοιμόμουν στην παρά το γραφείο μου κλίνη εκστρατείας, εξητήθην εις το τηλέφωνο υπό του κ. Σίσκο, όστις μου είπε: “Επιμόνως επεζητήσα να επικοινωνήσω τηλεφωνικώς με όλους τους αρμοδίους, δυστυχώς, δεν ηδυνήθη να εύρω κανέναν. Είμαι ευτυχής που ευρίσκω εσάς και παρακαλώ να με βοηθήσετε εις την προσπάθειά μου προς κατάπαυσιν του πυρός εις Κύπρον”. Του είπα ότι θα προσπαθούσα να συνεννοηθώ μετά των αρμοδίων και θα τον έπαιρνα εις το τηλέφωνο. »Πράγματι, επηλεφώνησα διδοχικώς εις τους Μπονάvon, Ανδρουσόπουλον και Κυπραίον, εκ των οποίων ο μεν πρώτος εις τον οποίον ανέφερα το συμβάν μοι εδήλωσε, ότι δεν επεθύμει να έλθω εις επαφήν μετ’ αυτών, διότι εθεώρει εαυτόν αναρμόδιον. »Εν συνεχεία ήλθον εις επαφήν μετά του Πρωθυπουργού κ. Ανδρουσοπούλου, τον οποίον ενημέρωσα σχετικώς. Η προς εμέ απάντησίς του ήτο: “Αφυσό τους, κύριε Αρχηγέ, αυτοί μας κοροϊ-

δεύουν. Δεν είναι ειλικρινείς. Και χθες εξήτησαν να κάνουμε κατάπαυση του πυρός, την οποίαν και δεν επραγματοποίησαν. Αφήστε τους. Αύριο βλέπουμε”.

“Κύριε πρωθυπουργέ”, του είπα, “νομίζω ότι θα πρέπει να συζητήσουμε μαζί του. Αι συνθήκαι της Κύπρου το επιβάλλουν”.

“Συζητήστε, εάν νομίζετε”.

»Πιστεύω ότι έπρεπε να ενημερωθεί και ο Υπουργός Εξωτερικών, επικοινωνήσα μαζί του και του ανέφερα το περιεχόμενο της μετά του Σίσκο συζητήσεώς μας.

»Εκείνος μου είπε: “Τνωρίζω την προσπάθειαν των Αμερικανών. Υπάρχουν αμφιβολίαι διά την ειλικρίνειάν των. Εοείς, πάντως, κάνετε την προσπάθειάν σας”.

»Εγώ του είπα ότι θα δω τον Σίσκο και ότι θα τον τηρήσω ενήμερον. Ακολούθως κατέβαλα προσπάθειαν να έλθω εις επαφήν μετά του ταξιάρχου Ιωαννίδη, πράγμα που κατέστη αδύνατον».

Και για να δικαιολογήσει την απόφασή του να συναντηθεί μόνος με τον Σίσκο, προκειμένου να καταλήξουν σε συμφωνία για την κατάπαυση του πυρός, αναφέρει στο υπόμνημά του προς τον Καραμανλή ο Αραπάκης: «Κατόπιν τούτου, ενόψει της κρισιμότητος της κατάστασεως, ιδία μετά τας εκ Κύπρου αναφοράς, περί του ότι εσπεύοντο πυρομαχικών και τας αιτήσεις απο-

Ο Αραπάκης, όπως προκύπτει από πολλές καταθέσεις στον Φάκελο της Κύπρου, από τις πρώτες ώρες της εισβολής είχε μυστικές επαφές με τους Αμερικανούς, όχι μόνο για την κατάπαυση του πυρός στην Κύπρο, αλλά πολύ περισσότερο για τη μεταβίβαση της χουντικής κυβέρνησης στους πολίτικούς, πράγμα που τελικά επιτεύχθηκε

στολής τούτων, προσέτι των μετά το πραξικόπημα συνθηκών, αίτινες ήσαν παν άλλο ή εγγυώμεναι επιτυχείς στρατιωτικές εξελίξεις, εθεώρησα επιβαλλομένην την ανακωχήν, ως υπαγορευομένην υπό του υψίστου εθνικού συμφέροντος, πριν οι Τούρκοι ανιληφθούν την αμέσως ανωτέρω αναφερομένην κατάσταση και πριν εξατμισθή η εντύπωσις εκ της μέχρι τότε σθεναράς αντιστάσεως ...».

Στη συνέχεια του υπομνήματός

νούν για την κατάπαυση του πυρός, όπως ορίζεται στην απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας της 20ής Ιουλίου, στις 14.00 ώρα Γκρίνουιτς. Αυτή η ανακοίνωση θα επιβεβαιωθεί από την ελληνική κυβέρνηση στις 9 π.μ. ώρα Αθήνας».

Στις 6 η ώρα το πρωί της 22ας Ιουλίου το Στέιτ Ντιπάρτμεντ ανακοίνωσε την είδηση για τη συμφωνία κατάπαυσης του πυρός, ως αναγγελία της κυβέρνησης των ΗΠΑ.

Στη συνέχεια, η Τουρκία εξήγγειλε την κατάπαυση του πυρός όχι την ώρα που είχε συμφωνηθεί, αλλά με σχετική καθυστέρηση.

«Απόφαση 354 (1974) Συμβουλίου Ασφαλείας

»Η απόφαση 354 του Συμβουλίου Ασφαλείας, που υιοθετήθηκε στην 2783 σύνοδό του στις 23 Ιουλίου 1974, αναφέρει:

»Το Συμβούλιο Ασφαλείας,

»Ανανεώνοντας τους όρους της απόφασής του 353 (1974) της 20ής Ιουλίου 1974,

»Ζητεί όπως: Όλες οι πλευρές που βρίσκονται σε ερπύλεμη κατάσταση, συμμορφωθούν αμέσως με την παράγραφο 2 της απόφασής 353 (1974) του Συμβουλίου Ασφαλείας, που ζητεί την άμεση κατάπαυση του πυρός στην περιοχή και παρακαλεί όλα τα κράτη να εξασκήσουν τη μεγαλύτερη δυνατή επιρροή και να αναχαιτίσουν κάθε άλλη πράξη, που θα μπορούσε να επιδεινώσει την κατάσταση».

Η επιλογή του Αραπάκη ως συνομιλητή, ουσιαστικά διαπραγματευτή, δεν ήταν τυχαία. Πολλά αντικρουόμενα λέχθηκαν και γράφθηκαν, χωρίς όμως επίσημες καταθέσεις στον Φάκελο της Κύπρου. Μόνον ο Χάρης Παλαΐνης, εκ των παρακοιμωμένων του Ιωαννίδη, στην κατάθεσή του στον Φάκελο της Κύπρου αναφέρει: «Ο Αρχηγός Ναυτικού και ο Αρχηγός Αεροπορίας συνεργάζοντο με την αμερικανική κυβέρνηση». Τον ισχυρισμό του Αραπάκη, ότι μόνον αυτόν βρήκε ο Σίσκο για να μιλήσει μαζί του τις πρώτες πρωινές ώρες (1.30 π.μ.) παρά τις προσπάθειές του, επειδή εκείνη την ώρα κοιμόταν στο Αρχηγείο Ναυτικού, τον ανικρούει ο Αρχηγός Αεροπορίας, Πτέραρχος Παπανικολάου, ο οποίος, σε κατ' αντιπαράσταση εξέταση, ισχυρίστηκε ότι κι αυτός κοιμόταν το βράδυ εκείνο στο Αρχηγείο Αεροπορίας και ότι η επιλογή Αραπάκη από τον Σίσκο δεν ήταν τυχαία. Ο Αραπάκης, όπως προκύπτει από πολλές καταθέσεις στον Φάκελο της Κύπρου, από τις πρώτες ώρες της εισβολής είχε μυστικές επαφές με τους Αμερικανούς, όχι μόνο για την κατάπαυση του πυρός στην Κύπρο, αλλά πολύ περισσότερο για τη μεταβίβαση της χουντικής κυβέρνησης στους πολιτικούς, πράγμα που επιτεύχθηκε σε δυο μέρες.

***Η συνέχεια στην επόμενη έκδοση: Στο Μέρος Δ' οι αρχηγοί παραδίδουν την εξουσία στους πολιτικούς, ενώ οι Τούρκοι εισβολείς συνεχίζουν την προέλασή τους, παρά την εκκενρία...**

του ο Αραπάκης αναφέρει ότι μόλις συνάντησε τον Σίσκο εκείνος τον ρώτησε αν εκπροσωπεί την κυβέρνηση και αν είναι εξουσιοδοτημένος να μιλήσει εκ μέρους της και απάντησε καταφατικά. Το ίδιο έκανε και όταν τον ρώτησε αν είναι σύμφωνος και ο Ταξίαρχος Ιωαννίδης, οπότε τον ρώτησε αν μπορούσε να τον πάρει στο τηλέφωνο ο Κίσινγκερ, τον οποίον είχε σε άλλη γραμμή. Του απάντησε ότι, εφόσον βρισκόταν σε άμεση επικοινωνία με τον Κίσινγκερ, θα μπορούσε να του μεταβιβάσει τη συνομιλία τους και να έχει τις απόψεις του. Από τη στιγμή εκείνη η συζήτηση διεξαγόταν με αυτόν τον τρόπο. Δηλαδή, καθετί που συζητείτο μεταξύ Αραπάκη - Σίσκο μεταβιβαζόταν στον Κίσινγκερ και εξέφραζε αμέσως τη γνώμη του. Έτσι κατέληξαν σε συμφωνία και προτάθηκε να ανακοινώσει η Ελλάδα την κατάπαυση του πυρός στις 8 της ίδιας ημέρας, ενώ τη στιγμή εκείνη ήταν 2.10 η ώρα. Και επειδή τούτο, λόγω της ώρας, ήταν ανέφικτο, ο Αραπάκης ρώτησε αν ήταν βέβαιος ο Σίσκο ότι και η Τουρκία είχε συμφωνήσει, και εκείνος του απάντησε ότι είχε βολιδοσκοπηθεί ο Ειζεβίτ και είχε ήδη αποδεχθεί. Και επειδή, αναφέρει ο Αραπάκης, ήθελε να δεσμευθούν και η Τουρκία και η Αμερική, η συμφωνία να εξαγγελθεί πρώτα από την Ουάσιγκτον. Σίσκο και Αραπάκης συμφώνησαν, όπως συμφώνησαν και στο κείμενο της ανακοίνωσης, που έχει ως εξής: «Οι κυβερνήσεις Ελλάδας και Τουρκίας συμφωνούν για την κατάπαυση του πυρός, όπως ορίζεται στην απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας της 20ής Ιουλίου 1974. Η κατάπαυση του πυρός ισχύει στις 14.00 ώρα Γκρίνουιτς της 22ας Ιουλίου. Αυτή η ανακοίνωση θα επιβεβαιωθεί από την ελληνική και την τουρκική κυβέρνηση στις 9 π.μ. ώρα Αθήνας».

Το κείμενο της αμερικανικής κυβέρνησης, όπως διατυπώθηκε με επέμβαση του Αραπάκη, είναι: «Η κυβέρνηση των ΗΠΑ πληροφορήθηκε ότι οι κυβερνήσεις της Ελλάδας και της Τουρκίας συμφω-

ιαστάσεις λαμβάνει το σκάνδαλο μεταγωγών για την κατασκευή τερματικού φυσικού αερίου στο Βασιλικό, το κόστος του

οποίου ξεπερνά το μισό δις. Σε σύσκεψη, στην οποία δεν κρατήθηκαν πρακτικά, υπό τον τέως Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Αναστασιάδη, αποφασίστηκε η κατακύρωση της προσφοράς στην κινεζική κοινοπραξία, παρά τις προειδοποιήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για προβλήματα στη σύμβαση. Την ίδια ώρα, σε πλήρη εξέλιξη βρίσκονται οι έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για υπεξαίρεση ευρωπαϊκών κονδυλίων και διαφθορά, την ώρα που η Κυβέρνηση κρατούσε κρυφή την έρευνα, επικαλούμενη ενδεχόμενο επηρεασμού της. Σε αποκαλυπτικό ρεπορτάζ του ΣΙΓΜΑ, που προβλήθηκε την περασμένη Παρασκευή, ξετυλίχθηκε το κουβάρι από την ημέρα κατακύρωσης του διαγωνισμού έως και σήμερα, που άπαντες επιμένουν να κρατούν το στόμα τους κλειστό.

Το ιστορικό

Στις 22 Νοεμβρίου 2019, ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης, συγκάλεσε σύσκεψη στο Προεδρικό, για την κατακύρωση του διαγωνισμού για το τερματικό φυσικού αερίου στην κινεζική κοινοπραξία. Σύμφωνα με πληροφορίες του ΣΙΓΜΑ, στην εν λόγω σύσκεψη δεν κρατήθηκαν πρακτικά και δόθηκε η έγκριση για επικύρωση της συμφωνίας. Παρόντες στο Προεδρικό ήταν ο τότε Υπουργός Οικονομικών, Χάρης Γεωργιάδης, ο τότε Υπουργός Ενέργειας, Γιώργος Λακκοτρύπης, ο τότε Γενικός Εισαγγελέας, Κώστας Κληρίδης, η τότε Γενική Λογίστρια, Ρέα Γεωργίου και αντιπροσωπία της ΔΕΦΑ.

Ο Γενικός Ελεγκτής εισηγήθηκε την ακύρωση και επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, καθώς ένα από τα μέλη της κοινοπραξίας είχε καταδικαστεί για δωροδοκία αξιωματούχων. Σύμφωνα με την έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, ο τότε Υπουργός Ενέργειας, Γιώργος Λακκοτρύπης, είχε παραδεχθεί ότι, ενόψει της πιθανότητας ύπαρξης ευρημάτων εκ μέρους της ΕΕ σχετικά με παραβιάσεις της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, δεν έπρεπε να θεωρείται δεδομένη ούτε και η χρηματοδότηση ύψους έως €101 εκ. από την ΕΕ. Ωστόσο, εξερχόμενος της σύσκεψης, ο τότε Υπουργός Ενέργειας είχε εκφράσει ικανοποίηση.

Ο τότε Υπουργός Οικονομικών είχε εκφράσει την άποψη στη σύσκεψη ότι το Έργο θα έπρεπε οπωσδήποτε να προχωρήσει με Ανάδοχο την κινεζική κοινοπραξία, ακόμη κι αν αυτό θα σήμαινε την απώλεια της χορηγίας. Υπέρ της κατακύρωσης της προσφοράς στην

κινεζική κοινοπραξία είχε ταχθεί και ο Γενικός Εισαγγελέας, Κώστας Κληρίδης, υποδεικνύοντας ότι δεν έπρεπε να καθυστερεί το Έργο.

Η ΕΤΥΦΑ, προβάλλοντας ως αιτιολογικό την κατεπείγουσα φύση του Έργου, προχώρησε σε υπογραφή της σύμβασης στις 13 Δεκεμβρίου του 2019. Πέντε χρόνια μετά, και συγκεκριμένα από τον περασμένο Μάρτιο, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία άρχισε έρευνα για το Έργο, εξετάζοντας το ενδεχόμενο διάπραξης ποινικών αδικημάτων, όπως απάτη στις δημόσιες συμβάσεις, υπεξαίρεση ευρωπαϊκών κονδυλίων και διαφθορά.

Η εν λόγω σύμβαση επικυρώθηκε με Υπουργό Ενέργειας τον Γιώργο Λακκοτρύπη και «έτρεξε» επί υπουργίας των Γιώργου Λακκοτρύπη και Νατάσας Πηλείδου στην κυβέρνηση Αναστασιάδη. Σύμφωνα με πληροφορίες του ΣΙΓΜΑ, υπό τον φόβο της ευρωπαϊκής έρευνας, πρόσωπα που εμπλέκονταν στη σύμβαση επιδίδονται στο παρασκήνιο σε αλληλοεπίρριψη ευθυνών, λέγοντας πως γνώριζαν τα προβλήματα που θα δημιουργούνταν κατά την εκτέλεση του Έργου.

Λαμβάνονται καταθέσεις

Σε αρχικό στάδιο βρίσκεται η έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγε-

Σε πλήρη εξέλιξη οι έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, με την Αστυνομία να λαμβάνει καταθέσεις και τους εμπλεκόμενους να τηρούν «ένοχη σιωπή»

λίας (ΕΠΠΟ), στην οποία συνδράμει η ανακριτική ομάδα ή ομάδα της Υποδιεύθυνσης Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος Αρχηγείου Αστυνομίας. Όπως ανέφερε σε γραπτή απάντηση στο ΚΥΠΕ το γραφείο Τύπου της ΕΠΠΟ, η έρευνα «ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2024 και προχωρεί σταθερά, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον κανονισμό για την ΕΠΠΟ και την εθνική νομοθεσία». «Η Κυπριακή Αστυνομία διεξάγει τις έρευνες, όπως κρίνεται αναγκαίο, υπό την καθοδήγηση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στη Λευκωσία και της Κεντρικής Υπηρεσίας στο Λουξεμβούργο», προστίθεται. «Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν υπάρχει κάτι άλλο που μπορούμε να μοιραστούμε προς το παρόν, προκειμένου να μη θέσουμε σε κίνδυνο τις εν εξελίξει διαδικασίες και την

Σηκώνει τσουνάμι το Βασιλικό

Η επίμαχη σύσκεψη, τα άφαντα πρακτικά και η υπογραφή της σύμβασης

έκβασή τους», σημειώνει το γραφείο Τύπου της ΕΠΠΟ, προσθέτοντας πως όταν υπάρχουν νεότερα η Υπηρεσία θα προχωρήσει σε σχετικές ανακοινώσεις.

Σε δήλωσή του ο εκπρόσωπος Τύπου της Αστυνομίας, Χρίστος Ανδρέου, είπε πως «εδώ και κάποιο χρονικό διάστημα έχουν ξεκινήσει έρευνες υπό την εποπτεία της ΕΠΠΟ για τη διερεύνηση του συγκεκριμένου θέματος. Έχουν ήδη παραλειφθεί κάποια έγγραφα, τα οποία αυτήν τη στιγμή αξιολογούνται». Πάντως, σύμφωνα με αρμόδια πηγή από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, αν και οι έρευνες βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, οι ανακριτές έχουν αρχίσει να λαμβάνουν καταθέσεις από εμπλεκόμενους στο Έργο και να συλλέγουν μαρτυρικό υλικό.

Έρευνες εν κρυπτώ

Αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι η υπόθεση διερευνάται εδώ και τέσσερεις μήνες εν κρυπτώ. Μέχρι σήμερα ο φορολογούμενος πολίτης δεν γνωρίζει σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι έρευνες για ένα Έργο για το οποίο φεσώθηκε με 542 εκατομμύρια ευρώ. Την ίδια στιγμή, οι Κύπριοι πολίτες πληρώνουν ακριβότερο ηλεκτρικό ρεύμα σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους, τους Αμερικανούς και τους Ιάπωνες. Πάντως, μέχρι στιγμής, η Κυβέρνηση δεν έχει πείσει γιατί δεν ενημέρωσε τους πολίτες νωρίτερα για την έρευνα.

Ο αναπληρωτής Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, Γιάννης Αντωνίου, δήλωσε πως «είναι μια έρευνα που δεν είναι της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατά συνέπεια οποιαδήποτε δική μας προαγγελία θα μπορούσε να επηρεάσει το ερευνητικό έργο. Οποιοσδήποτε ενέχειται σε αυτήν την υπόθεση και τον ενοχοποιούν θα είναι αντιμέτωπος με τη Δικαιοσύνη».

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Ζητά πίσω τη χορηγία

Σε χθεσινή του ανακοίνωση το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ), ανέφερε ότι έλαβε επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία καταγράφονται πιθανές παρατυπίες που προέκυψαν κατά την περίοδο αξιολόγησης του διαγωνισμού για την κατασκευή και λειτουργία του Τερματικού Αποθήκευσης και Επαναεριοποίησης Υδρογονοποιημένου Φυσικού Αερίου στο Βασιλικό. Τα ζητήματα αυτά αφορούν στα κριτήρια της αξιολόγησης της κοινοπραξίας China Petroleum Pipeline Engineering Co. Ltd., Metron Energy Applications S.A., Hudong-Zhonghua Shipbuilding (Group) Co. Limited και Wilhelmsen Ship Management Limited, σημειώνεται. «Στην επιστολή διατυπώνεται ισορροπημένος για δύο ουσιαστικές παραβάσεις. Η πρώτη αφορά στα κριτήρια κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εν λόγω κοινοπραξία (Δεκέμβριος 2019) και η δεύτερη αφορά σε υπογραφή της διμερούς συμφωνίας κατά την έγκριση των επιπρόσθετων €25 εκατομμυρίων (Ιούνιος 2022)», προστίθεται. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναφέρει το Υπουργείο, «διεκδικεί την επιστροφή ποσού €68.608.438,46, το οποίο αποτελεί την ευρωπαϊκή χορηγία που έχει καταβληθεί μέχρι σήμερα προς την ΕΤΥΦΑ, ως το συμβαλλόμενο μέρος στη Σύμβαση». Σημειώνεται ότι το έργο με την ονομασία «Cyprus Gas 2 EU» αποτελεί Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος και χρηματοδοτήθηκε με ευρωπαϊκή χορηγία ύψους €101 εκατομμυρίων. Το Υπουργείο αναφέρει ότι θα απαιτήσει στην επιστολή εντός 30 ημερών, όπως προβλέπεται.

Κυριακή 28 Ιουλίου 2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK A.E. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

Η Τράπεζα Eurobank A.E. (η «Προτείνουσα»), θυγατρική της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών A.E., σε συνέχεια της ανακοίνωσής της, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2024, αναφορικά με την διενέργεια υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης εξαγοράς (η «Δημόσια Πρόταση») προς όλους τους μετόχους της εταιρείας Hellenic Bank Public Company Limited («Hellenic Bank», «Ελληνική Τράπεζα», «Υπό Εξαγορά Εταιρεία») για την απόκτηση μέχρι και του 100% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Hellenic Bank και σύμφωνα με το Άρθρο 22(1) (α)(i) του περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς Νόμου του 2007 έως 2022 (ο «Νόμος»), ανακοινώνει στο επενδυτικό κοινό ότι στις 25 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (η «Επιτροπή») ενέκρινε τη δημοσίευση του Εγγράφου Δημόσιας Πρότασης για την απόκτηση μέχρι και του 100% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας, οι τίτλοι της οποίας είναι εισηγμένοι στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου («ΧΑΚ»).

Κατά την ημερομηνία της παρούσας ανακοίνωσης, η Προτείνουσα ήδη κατέχει άμεσα 229.030.025 μετοχές, ήτοι το 55,48% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας. Επομένως, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Νόμου, η Δημόσια Πρόταση θεωρείται επιτυχής και είναι άνευ όρων. Κατά συνέπεια η Προτείνουσα είναι υποχρεωμένη να αποκτήσει το σύνολο των μετοχών της Υπό Εξαγορά Εταιρείας που θα της προσφερθεί με βάση τους όρους της παρούσας Δημόσιας Πρότασης και νοουμένου ότι δεν προκύψουν οποιεσδήποτε περιπτώσεις ανάκλησης ή ακύρωσης της Δημόσιας Πρότασης κατά τις διατάξεις του άρθρου 27 του Νόμου.

Επιπρόσθετα, η Προτείνουσα θα προβαίνει στην απόκτηση μετοχών της Υπό Εξαγορά Εταιρείας κατά την Περίοδο Αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης στην τιμή της προσφερόμενης αντιπαροχής των €2,56 κατά τις χρηματιστηριακές συναντήσεις.

Με βάση το Έγγραφο Δημόσιας Πρότασης, η αντιπαροχή που προσφέρεται στους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας που θα αποδεχθούν τη Δημόσια Πρόταση είναι €2,56 ανά μετοχή πληρωτέα σε μετρητά. Η προτεινόμενη αντιπαροχή των €2,56 ανά μετοχή είναι κατά 3,03% σε έκπτωση επί της τιμής κλεισίματος της μετοχής την ημέρα που προηγήθηκε της ανακοίνωσης της Δημόσιας Πρότασης και σε υπεραξία της τάξης του 14,84% επί της μέσης τιμής κλεισίματος για τους 12 μήνες που προηγήθηκαν της ανακοίνωσης της Δημόσιας Πρότασης. Επίσης, η προτεινόμενη αντιπαροχή είναι σε έκπτωση της τάξης του 33,91% σε σχέση με την καθαρή αξία ενεργητικού ανά μετοχή της Hellenic Bank σύμφωνα με τις μη ελεγμένες συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για την τριμήνια που έληξε στις 31 Μαρτίου 2024.

Η Περίοδος Αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης για τους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας άρχισε την 1^η Ιουλίου 2024 και λήγει στις 30 Ιουλίου 2024, η ώρα 14:30.

Το Έγγραφο της Δημόσιας Πρότασης περιέχει πλήρη στοιχεία για τη Δημόσια Πρόταση, την προσφερόμενη αντιπαροχή και λεπτομερή περιγραφή της διαδικασίας αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης. Το Έγγραφο της Δημόσιας Πρότασης, το Έντυπο Αποδοχής και Μεταβίβασης, το Έντυπο Ανάκλησης καθώς και το Έντυπο Εντολής Επενδυτή έχουν ταχυδρομηθεί στους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας οι οποίοι κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο από 0,01% των μετοχών της Υπό Εξαγορά Εταιρείας. Επίσης το Έντυπο Αποδοχής και Μεταβίβασης, το Έντυπο Ανάκλησης και το Έντυπο Εντολής Επενδυτή διατίθενται στα ακόλουθα σημεία:

- στα καταστήματα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ σε παγκύπρια βάση,
- στα καταστήματα της Eurobank Cyprus Ltd σε παγκύπρια βάση,
- στα Κεντρικά Γραφεία του Συμβούλου της Δημόσιας Πρότασης, The Cyprus Investment and Securities Corporation Limited (CISCO), στη Λευκωσία ως αναφέρεται πιο κάτω,
- στην ιστοσελίδα της CISCO www.cisco-online.com.cy, καθώς και
- στην ιστοσελίδα του ΧΑΚ www.cse.com.cy.

Το Έγγραφο Δημόσιας Πρότασης, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή, είναι διαθέσιμο χωρίς επιβάρυνση σε ηλεκτρονική μορφή από την 1^η Ιουλίου 2024:

- στην ιστοσελίδα της Προτείνουσας (www.eurobank.gr)
- στην ιστοσελίδα του ΧΑΚ (www.cse.com.cy)
- στην ιστοσελίδα του Συμβούλου της Δημόσιας Πρότασης, CISCO (www.cisco-online.com.cy)

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επίσης, από την 1^η Ιουλίου 2024, να προμηθεύονται δωρεάν αντίτυπο του Εγγράφου Δημόσιας Πρότασης από τα γραφεία του Συμβούλου της Δημόσιας Πρότασης, CISCO, στη διεύθυνση Οδός Αγίου Προκοπίου και Ποσειδώνος 1, 1^{ος} Όροφος, Έγκωμη, 2406, Λευκωσία, Κύπρος, τηλ. 22121700, Δευτέρα μέχρι Παρασκευή από 8:00 έως 17:00.

Μετακινήσεις οπαδών: ΚΟΠ Vs Κυβέρνηση σημειώσατε άσο

Με εξοντωτικές ποινές από πλευράς Ομοσπονδίας και πιο αυστηρή εφαρμογή και εποπτεία του Νόμου του 2008 από την Αστυνομία, επιστρέφουν στα εκτός έδρας «τσιμέντα» οι φίλαθλοι

ΠΕΤΡΟΣ ΑΥΣΕΝΤΙΟΥ

Με την παρούσα φιλάθλων γηπεδούχων και φιλοξενούμενων θα διεξαχθεί η νέα ποδοσφαιρική χρονιά. Η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) ανακοίνωσε την τελεσίδικη απόφασή της για επιστροφή των φιλοξενούμενων οπαδών στα γήπεδα, αφήνοντας πίσω τους ενδιαρισμούς και τη διαφωνία που έχει το Υπουργείο Δικαιοσύνης για το όλο θέμα.

Η «Σ», σε δημοσίευσμά της στις 14 Ιουλίου με τίτλο «Στο γήπεδο της ΚΟΠ η μπάλα για μετακίνηση φιλάθλων», είχε αναφέρει ότι δύσκολα θα άλλαζε στάση η ΚΟΠ μιας και ήταν εντελώς αντίθετη στη συνέχιση ενός μέτρου που απλώς βάζει το πρόβλημα κάτω από το χαλί. Ένα μέτρο το οποίο εφαρμόζεται εδώ και χρόνια στην Ελλάδα, χωρίς καμία επιτυχία, καθώς όπως δείχνουν τα γεγονότα δεν περιόρισαν ούτε στο ελάχιστο τους κουκουλοφόρους που δρουν εκτός και εντός γηπέδων. Ένα μέτρο το οποίο γυρίζει το άθλημα σε άλλες εποχές και που στέλνει μηνύματα ανικανότητας της Πολιτείας στη διαχείριση ενός μείζονος προβλήματος όπως είναι ο κουλιγκανισμός και η βία στους αθλητικούς χώρους.

Δυσಾರೆσκια στην Κυβέρνηση

Από τη στιγμή που έγινε γνωστή η απόφαση για επιστροφή των φιλοξενούμενων οπαδών στα γήπεδα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης Μάριος Χαριτωίτης έδειξε τη δυσಾರೆσκιά του καθώς δεν λήφθηκαν υπόψη οι ενδιαρισμοί που έχει η Κυβέρνηση.

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο είχε ζητήσει από την ΚΟΠ την παράταση του μέτρου γι' ακόμη ένα μήνα. Επιπλέον ζητήθηκαν γραπτές δεσμεύσεις για εκπαί-

δευση επιτηρητών, αναβάθμιση κλειστών κυκλωμάτων παρακολούθησης των θεατών, εγκατάσταση ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου εισιτηρίων και θεατών αλλά και έργα αναβάθμισης στα γήπεδα.

Βραχνά, όμως, αποτελεί και το γεγονός ότι, μέχρι στιγμής, δεν εξασφάλισαν όλα τα γήπεδα πιστοποιητικά ασφαλείας και λειτουργίας από την Αρχή Αδειοδότησης Σταδίων. Ειδικότερα, τα στάδια που εξασφάλισαν την απαιτούμενη άδεια είναι το ΓΣΠ στη Λευκωσία, το στάδιο Αλφαμέγα στη Λεμεσό, το «Σιελιος Κυριακίδης» στην Πάφο και το ΑΕΚ Αρένα στη Λάρνακα. Εκκρεμούν δηλαδή οι άδειες για το «Αντώνης Παπαδόπουλος» και το Στάδιο «Αμμόχωστος» στη Λάρνακα, το Στάδιο «Γλαύκος Κληρίδης» στην Περιστέρωνα, το «Τάσος Μάρκου» στο Παραλίμνι και το γήπεδο του Εθνικού Άχνας.

Πλέον το Υπουργείο Δικαιοσύνης και η Αστυνομία προσανατολίζονται στην εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας που χρονολογείται από το 2008, όμως με πιο αυστηρή εποπτεία. Η νομοθεσία, μεταξύ άλλων, ρυθμίζει τα διαδικαστικά για την κάρτα φιλάθλου, το ποιοι δικαιούνται να εισέλθουν στο γήπεδο ή στον αθλητικό χώρο, τα δικαιώματα των φιλάθλων αλλά και την ασφάλειά τους.

Επιπλέον καθορίζεται η προστασία του χώρου, οι κανόνες λειτουργίας, όπως για παράδειγμα το κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης, η κατάσχεση - φύλαξη επικίνδυνων αντικειμένων και ο

έλεγχος εισιτηρίων.

Ωστόσο, αναμένεται πως θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εγγύηση της ασφάλειας από τον υπεύθυνο ασφαλείας του γηπέδου, ο οποίος πρέπει να παραδίδει στην Αστυνομία σχετική βεβαίωση και πιστοποιητικό, με το οποίο θα εγγυάται την ασφάλεια διεξαγωγής του αγώνα.

Ποινές «εξόντωσης»

Η ΚΟΠ, στην προσπάθειά της να μετριάσει τις αντιδράσεις από πλευρά Κυβέρνησης, ανακοίνωσε τις αλλαγές στους Πειθαρχικούς Κανονισμούς και τις νέες ποινές που προβλέπονται για απρεπή συμπεριφορά των οπαδών εντός και εκτός γηπέδων.

Αναλυτικότερα, για είσοδο ή απόπειρα εισόδου στον αγωνιστικό χώρο φιλάθλων είτε πριν είτε κατά την διάρκεια είτε μετά το τέλος του αγώνα προβλέπεται πρόστιμο 10.000 ευρώ και απαγόρευση μετακίνησης φιλάθλων για τον επόμενο εκτός έδρας αγώνα. Σε περίπτωση δεύτερης καταδίκης πέραν του προστίμου, η απαγόρευση μετακίνησης φιλάθλων θα καλύπτει τουλάχιστον τους 3 επόμενους εκτός έδρας αγώνες και σε περίπτωση επανάληψης του εν λόγω αδικήματος, η απαγόρευση θα ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια της τρέχουσας φάσης του πρωταθλήματος σε σχέση με τους εκτός έδρας αγώνες της ομάδας.

Για είσοδο ή απόπειρα εισόδου στον αγωνιστικό χώρο οποιουδήποτε μη εξουσιοδοτημένου προσώπου

προβλέπεται πρόστιμο 2.000 ευρώ και απαγόρευση εισόδου του εν λόγω προσώπου σε οποιοδήποτε στάδιο για τους επόμενους 2 αγώνες της ομάδας του που ακολουθούν.

Για ρίψη αντικειμένων μέσα στον αγωνιστικό χώρο, στις κερκίδες και οποιοδήποτε άλλο χώρο εντός του σταδίου προβλέπεται πρόστιμο 2.000 ευρώ και σε περίπτωση πέραν των 4 καταδίκων, θα επιβάλλεται για κάθε επόμενη φορά, πέραν του προστίμου, η ποινή απαγόρευσης μετακίνησης φιλάθλων στον επόμενο εκτός έδρας αγώνα της ομάδας.

Όσον αφορά τη μεταφορά και κατοχή επικίνδυνων αντικειμένων, το πρόστιμο ανέρχεται στις 6.000 ευρώ. Για πυροδότηση βεγγαλικών κροτίδων και οποιασδήποτε άλλης μορφής πυροτεχνημάτων, το πρόστιμο είναι 6.000 ευρώ και σε περίπτωση πέραν των 3 καταδίκων, θα επιβάλλεται για κάθε επόμενη φορά η ποινή απαγόρευσης μετακίνησης φιλάθλων στον επόμενο εκτός έδρας αγώνα της ομάδας.

Επιπλέον, για ρίψη επικίνδυνων αντικειμένων στον αγωνιστικό χώρο ή στην αντίπαλη κερκίδα, το πρόστιμο θα είναι και πάλι 6.000 ευρώ και ποινή διεξαγωγής ενός αγώνα κεκλεισμένων των θυρών και ποινή απαγόρευσης μετακίνησης φιλάθλων τουλάχιστον στον επόμενο εκτός έδρας αγώνα της ομάδας.

Σε περίπτωση δεύτερης καταδίκης, θα επιβάλλεται πέραν του προστίμου, ποινή διεξαγωγής αγώνα κεκλεισμένων των θυρών και ποινή απαγόρευσης μετακίνησης φιλάθλων

στους επόμενους 3 εκτός έδρας αγώνες της ομάδας. Σε περίπτωση τρίτης καταδίκης θα επιβάλλεται, πέραν του προστίμου, ποινή διεξαγωγής 2 αγώνων κεκλεισμένων των θυρών και απαγόρευση μετακίνησης φιλάθλων στους επόμενους 4 εκτός έδρας αγώνες της ομάδας.

Για χρήση χειρονομιών, λέξεων, αντικειμένων ή οποιωνδήποτε άλλων μέσων για να μεταδώσουν μήνυμα το οποίο είναι ακατάλληλο για αθλητικές εκδηλώσεις και ειδικότερα αν είναι πολιτικής φύσεως, επιθετικό ή προκλητικό ή υβριστικό ή αισχρό ή χυδαίο επιβάλλεται πρόστιμο 3.000 ευρώ. Πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ θα επιβάλλεται σε όσους φτύνουν, ενώ 600 ευρώ θα είναι η ποινή για χρήση βουβουζέλων.

Τα μέτρα για αποτροπή των επεισοδίων

Για βιαιοπραγίες, πρόκληση επεισοδίων και πρόκληση ζημιών από τα επεισόδια θα υπάρχει πρόστιμο 15.000 ευρώ και ποινή διεξαγωγής τουλάχιστον ενός αγώνα κεκλεισμένων των θυρών και ποινή απαγόρευσης μετακίνησης φιλάθλων στους επόμενους 2 εκτός έδρας αγώνες.

Τέλος, για πυροδότηση μολότοφ ή άλλων εμπρηστικών μηχανισμών, κροτίδων μεγάλης ισχύος, φωτοβολίδων με πιστόλι θα επιβάλλεται αποκλεισμός της έδρας για τουλάχιστον δύο αγωνιστικές αλλά και πρόστιμο 10.000 ευρώ. Επίσης, απαγόρευση μετακίνησης φιλάθλων τουλάχιστον στους επόμενους 2 εκτός έδρας αγώνες.

Σημειώνεται πως ο Αθλητικός Δικαστής, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να επιβάλει μεγαλύτερες από τις προβλεπόμενες ποινές. Η τροποποίηση ισχύει μόνο για το Πρωτάθλημα της Α' Κατηγορίας.

Δύο νομοσχέδια που θα τερματίσουν τον κουλιγκανισμό

Θέση της Κυβέρνησης είναι ότι τα δύο νομοσχέδια, που έχει ετοιμάσει, θα επιλύσουν το πρόβλημα της βίας στα γήπεδα.

Το ένα αφορά τους Συνδέσμους Φιλάθλων και τη δεδομένη στιγμή βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Στόχος του εν λόγω νομοσχεδίου είναι να υπάρχει πίσω από κάθε Σύνδεσμο Φιλάθλων μια συγκεκριμένη νομική προσωπικότητα, να υπάγονται στα σωματεία, ώστε και να υπάρχει ο απαιτούμενος έλεγχος.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο για τη Βία στα Γήπεδα αναμένεται να αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Ειδικότερα, σκοπός του νομοσχεδίου είναι η ενίσχυση των μέτρων για αντιμετώπιση της βίας στους αθλητικούς χώρους με τροποποιήσεις που αποσκοπούν στην πρόληψη και καταστολή της βίας στους αθλητικούς χώρους. Τα νομοσχέδια αναμένεται να κατατεθούν στη Βουλή το φθινόπωρο.

Στη Βουλή από Σεπτέμβριο το νομοσχέδιο για τις πισίνες

Καθημερινή ανάγκη οι έλεγχοι για τη συντήρηση της ποιότητας του νερού

ΧΑΡΙΣ ΒΟΥΒΟΥ
novouc@sigmalive.com

Ιεγνοιασιά και χαλάρωση είναι τα πιο συχνά χαρακτηριστικά που συνδέουμε με τη σκέψη μας όταν πρόκειται να κάνουμε τις διακοπές μας. Πολλές φορές οι καλοκαιρινές μας εξορμήσεις συνδυάζονται με κολύμπι και βουτιές στην πισίνα. Δυστυχώς, όμως, αυτές οι βουτιές σε πισίνα ξενοδοχείου στην Κάτω Πάφο κατέληξαν σε εφιάλτη για 26 λουομένους, οι οποίοι οδηγήθηκαν στις πρώτες βοήθειες του νοσοκομείου της πόλης. Συγκεκριμένα, τη Δευτέρα, 22 Ιουλίου, σύμφωνα με τον Βοηθό Αστυνομικό Διευθυντή Επιχειρήσεων Πάφου, Μιχάλη Νικολάου, εργαζόμενος της επιχείρησης έριξε μέσα στο κανάλι της υπερχειλίσας δύο ειδών χημικά υγρά για σκοπούς συντήρησης του νερού, με αποτέλεσμα να προκληθεί αναθυμίαση έντονου βαθμού από την ανάμειξη των χημικών ουσιών.

Καθημερινοί έλεγχοι

Το γεγονός προκάλεσε έντονη ανησυχία σε όσους χρησιμοποιούν δημόσιες πισίνες, όπως είναι και αυτές των ξενοδοχείων. Με αφορμή αυτό το πρόσφατο περιστατικό, η «Σ» επικοινωνήσε με τον Προϊστάμενο των Υγειονομικών Υπηρεσιών, Ηρόδοτο Ηροδότου, ώστε να μας ενημερώσει για την ισχύουσα νομοθεσία και τους ελέγχους που

πρέπει να γίνονται. Μάλιστα, διευκρινίζει ότι «έχουν ετοιμαστεί νομοσχέδιο και κανονισμοί από το Υπουργείο Εσωτερικών, κατόπιν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς, το οποίο θα προωθηθεί για ψήφιση στη Βουλή».

Την ίδια ώρα απαντά ότι «οι έλεγχοι είναι καθημερινοί και διενεργούνται από τους Υγειονομικούς Λειτουργούς. Στην περίπτωση που εντοπιστούν αποκλίσεις από τα μικροβιολογικά όρια ενημερώνονται άμεσα οι υπεύθυνοι για λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων. Στις πλείστες των περιπτώσεων υπάρχει άμεση συμμόρφωση. Υπήρξαν, όμως, και μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου χρειάστηκε να κλείσουν πισίνες», εξηγεί.

Υπεύθυνη συντήρηση

Σύμφωνα με τον κ. Ηροδότου, «οι Κανονισμοί ορίζουν για κάθε δεξαμενή υπεύθυνο πρόσωπο, το οποίο θα μεριμνά για την καλή και συμφώνως προς τις διατάξεις των Κανονισμών λειτουργία και συντήρηση της δεξαμενής. Οι έλεγχοι από το υπεύθυνο άτομο είναι καθημερινοί και καταχωρούνται σε βιβλίο για σκοπούς ελέγχου από αρμόδιο λειτουργό. Καταγράφεται ο αριθμός των λουομένων σε κάθε ημέρα, υπόλειμμα χλωρίου του νερού που ανιχνεύεται κάθε ημέρα και αντίστοιχες ώρες, πτές του ΡΗ και της αλκαλικότητας, καθώς και αποτελέσματα εργαστηριακών εξετάσεων, που συσπίνεται να γίνονται δύο φορές τη βδομάδα.

»Έλεγχοι από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες γίνονται δύο φορές τον χρόνο, η μία κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, οπότε λαμβάνονται και δείγματα νερού για ανάλυση

στα διαπιστευμένα εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους. Για τους εν λόγω ελέγχους συμπληρώνεται ειδικό έντυπο επιθεώρησης, το οποίο βασίζεται στις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας. Σημαντικός είναι ο έλεγχος του προαναφερόμενου βιβλίου για να διαπιστώνεται η τήρηση των αυτοελέγχων και τα μέτρα που λαμβάνονται από τον Υπεύθυνο στην περίπτωση απόκλισης των τιμών από μετρήσεις υπολειμματικού χλωρίου, ΡΗ, καθώς και

Η άδεια λειτουργίας εκδίδεται από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και ανανεώνεται κάθε χρόνο

των αναλύσεων. Η μη ύπαρξη του προαναφερόμενου βιβλίου ώστε να διαπιστώνεται ο καθημερινός έλεγχος της πισίνας είναι λόγος μη έκδοσης Υγειονομικού Πιστοποιητικού, που είναι απαραίτητο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας της πισίνας», συμπληρώνει.

Πρόνοιες νομοθεσίας

Όσον αφορά την ισχύουσα νομοθεσία του περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμου και το τι προνοεί για τις Δημόσιες Κολυμβητικές Δεξαμενές, αναφέρεται ότι ο Νόμος προνοεί για την έκδοση άδειας λειτουργίας (κατόπιν έκδοσης πολεοδομικής άδειας και άδειας οικοδομής), ορίζει την αρμόδια Αρχή, η οποία εκδίδει

την άδεια λειτουργίας, και τους αρμόδιους λειτουργούς που ασκούν τους ελέγχους, δίνει το δικαίωμα στον Υπουργό Υγείας να κλείσει μία δεξαμενή και επιβάλλει ποινές. Σημειώνεται ότι η αρμόδια Αρχή για περιοχή Δήμου είναι το οικείο δημοτικό συμβούλιο, για περιοχή Βελιπώσεως το οικείο Συμβούλιο Βελιπώσεως και για οποιαδήποτε άλλη περιοχή ο οικείος Έπαρχος.

Επίσης, οι περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμοί προνοούν για τα εξής:

Την κατασκευή των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών από κτηριακής, μηχανολογικής και ηλεκτρολογικής πλευράς,

- τους χώρους υγιεινής και τις υγειονομικές διευκολύνσεις των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών,

- τον φωτισμό, αερισμό και τη θέρμανση των χώρων και του νερού των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών,

- την ποιότητα του νερού των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών, τη διύλιση και απολύμανση του νερού,

- τη λειτουργία και τη συντήρηση των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών και τις υποχρεώσεις των λουομένων,

- τα μέτρα ασφάλειας,

- την έκδοση αδειών λειτουργίας και τον καθορισμό του δικαιώματος άδειας λειτουργίας και

- γενικά για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου.

Η άδεια λειτουργίας εκδίδεται μετά από Υγειονομική Βεβαίωση, από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες που αναφέρονται πιο πάνω, καθώς και βεβαίωση από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία, και ανανεώνεται κάθε χρόνο.

Πολλαπλά προβλήματα

Όπως αναφέρεται στο πιο πρόσφατο Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Εσωτερικών για το θέμα των πισινών, που δημοσιεύθηκε στις 24 Απριλίου, «μετά από διαβουλεύσεις επί του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, διαφάνηκαν πολλαπλά προβλήματα ως προς την κατηγορία και τον τρόπο λειτουργίας των κολυμβητικών δεξαμενών, που σε αρκετές περιπτώσεις είχαν ως αποτέλεσμα να τίθενται σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Με την προτεινόμενη νομοθεσία επιχειρείται ο σαφής διαχωρισμός μεταξύ των δημόσιων και των ιδιωτικών κολυμβητικών δεξαμενών και, κατ'επέκτασιν, διασαφηνίζονται οι υποχρεώσεις για τον κάθε τύπο κολυμβητικής δεξαμενής (άδεια λειτουργίας, αριθμός εποπτών ασφαλείας, μέτρα ασφαλείας, κ.ά.), ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των χρηστών. Επιπλέον, γίνεται σαφής διαχωρισμός σε σχέση με το λειτουργικό κομμάτι τους.

»Μεταξύ άλλων προνοιών, στο αναθεωρημένο νομοθετικό πλαίσιο, ως δημόσιες θεωρούνται οι κολυμβητικές δεξαμενές που προορίζονται για δημόσια χρήση από το κοινό ή από καθορισμένη ομάδα χρηστών, όπως είναι οι πισίνες σωματείων, ιδρυμάτων, σχολών γυμναστικής, αθλητικών και ιατρικών κέντρων, θεραπευτηρίων, ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, υδάτινων πάρκων, κ.ο.κ. Αντίστοιχα, οι ιδιωτικές κολυμβητικές δεξαμενές προορίζονται αποκλειστικά για την οικογένεια και τους επισκέπτες του ιδιοκτήτη/κατόχου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης που συνοδεύεται με την ενοίκιαση της οικιστικής ομάδας για οικογενειακή χρήση», καταλήγει.

Κώστας Μαλέκος

Ηταν αυτό που λέμε αυθεντικό ταλέντο και μεσοεπιθετικό στην δεκαετία του '90. Από τους καλύτερους μεσοεπιθετικούς του ποδοσφαίρου μας, που έγραψε ιστορία με τις ομάδες με τις οποίες αγωνίστηκε αλλά και την Εθνική μας ομάδα.

Ο Κώστας Μαλέκος έκανε και κάτι που κανένας άλλος παίκτης δεν μπορούσε, προκαλώντας μάλιστα αντιδράσεις μεταξύ των φιλάθλων, αφού φόρεσε τη φανέλα «αιωνίων» αντιπάλων τόσο της Λευκωσίας (Ομόνοια, ΑΠΟΕΛ) όσο και της Λεμεσού (ΑΕΛ, Απόλλωνας).

Άριστη τεχνική κατάρτιση, ταχύτητα, ωραία νιρίπια και όλα τα στοιχεία ενός παίκτη ηγέτη, που όχι μόνο δημιουργούσε παιχνίδια, αλλά και σκόραρε. Δεν ήταν εύκολο να του πάρει την μπάλα οποιοσδήποτε παίκτης και τα χαρίσματά του αναγνωρίζονταν από όλους τους φιλάθλους. Ο Μαλέκος θα μπορούσε να φτάσει και πιο ψηλά, αλλά οι συγκυρίες δεν του το επέτρεψαν, μιας και όταν πήγε στον Παναθηναϊκό, για ένα εξάμηνο η ομάδα είχε πολλά προβλήματα.

Από μικρός ο «Μάλε» ντύθηκε στα πράσινα και έκανε ντεμπούτο στην Ομόνοια το 1989-90. Έμεινε εκεί μέχρι το 2000, με εξαίρεση ένα εξάμηνο που πήγε στον ΠΑΟ.

Ακολούθησε για ένα χρόνο (2000-01) η παρουσία του στην ΑΕΛ και μια τριετία (2001-2004) στον ΑΠΟΕΛ και στη συνέχεια για μια σεζόν σε Απόλλωνα (2004-05) και Ολυμπιακό (2005-06). Πανηγύρισε δύο πρωταθλήματα με την Ομόνοια (1989, 1993) και δύο με τον ΑΠΟΕΛ (2002, 2004) και τρεις

φορές το κύπελλο με την Ομόνοια (1991, 1994, 2000). Βοήθησε την ΑΕΛ να φτάσει στην Ευρώπη και στο Κύπελλο ΟΥΕΦΑ (200-01), πήρε Σούπερ Καπ και ήταν για χρόνια στην Εθνική ομάδα, όπου κατέγραψε 41 συμμετοχές και πέτυχε 4 γκολ.

Ο Κώστας Μαλέκος αναδείχθηκε κορυφαίος παίκτης της χρονιάς από την ΕΑΚ το 2002 και γενικά είχε μια εκπληκτική καριέρα.

Όταν πανηγύρισε τίτλους με την Ομόνοια στην ομάδα ήταν και οι Χαρίτου, Τούτις, Γ. Καλοθέου, Π. Ξιούρουπας, Γ. Σαββίδης, Πέτσας, Ευαγόρας, Σάκης, Αθ. Χρυσάνθου, Κ. Κωνσταντίνου, Παναγιώτου, Ιακώβου, Κάντηλος, Τζιούριακ, Μίσιονις, Τσίγκος, Χριστοδούλου.

Με τον ΑΠΟΕΛ είχε συμπαίκτες τους Μορφή, Χριστινάκη, Ουζουνίδη, Δασκαλάκη, Οκκαρίδη, Βακουφισή, Στ. Γεωργίου, Αλεξάνδρου, Πέτρου, Μ. Ηλία, Χαραλαμπίδη, Μ. Αγαθοκλέους, Χατζιατριάν, Σατισά, Χ. Χαραλάμπους, Ν. Παπαβασιλείου κ.ά.

“

Από τους καλύτερους μεσοεπιθετικούς του ποδοσφαίρου μας, που έγραψε ιστορία με τις ομάδες με τις οποίες αγωνίστηκε αλλά και την Εθνική μας ομάδα

Παίκτες που έγραψαν ιστορία

ME ΤΟΝ
ΑΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΟΥ

Βέσκο Μιχαήλοβιτς

Είναι από τους κορυφαίους ξένους ποδοσφαιριστές που ήρθαν στην Κύπρο όταν έγινε η διάσπαση της Γιουγκοσλαβίας και έγραψε τη δική του ιστορία σε πέντε ομάδες, κυρίως όμως σε Ανόρθωση και Ομόνοια. Ο Βέσκο Μιχαήλοβιτς, που πήρε και την κυπριακή υπηκοότητα, έμεινε τελικά στο νησί μας ακολουθώντας την προπονητική καριέρα. Είχε άριστη τεχνική κατάρτιση, ήταν παίκτης που ξεχώριζε για τα ηγετικά του χαρίσματα, ενώ ήταν και δεινός σκόρερ. Ιδιαίτερα από εκτελέσεις φάουλ.

Το ταλέντο του Βέσκο φάνηκε πολύ νωρίς, παίζοντας στην ομάδα Ζρέμινιν από το 1986 μέχρι το 1991, ομάδα της πόλης όπου γεννήθηκε. Ήταν φυσιολογικό να γίνει στόχος μεγάλων ομάδων και κατέληξε στη Βοϊβοντίνα, όπου αγωνίζεται δύο χρόνια (1991-93) και αναδεικνύεται πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος Α' Κατηγορίας στη Γιουγκοσλαβία με 22 τέρματα (1992-93).

Εκεί που φαινόταν να ανοίγουν οι ορίζοντες για σπουδαία καριέρα, η εμπόλεμη κατάσταση στην πατρίδα του τον αναγκάζει να ξενιτευτεί και το καλοκαίρι του 1993 φτάνει στην Κύπρο και τον ΑΠΟΕΛ. Παίζει ένα χρόνο (1993-94) και είναι πρώτος σκόρερ με 10 τέρματα. Δεν μπόρεσε να δείξει το μεγάλο ταλέντο του και ίσως κάποιοι δεν είχαν υπομονή, γι' αυτό και ο Βέσκο Μιχαήλοβιτς θα περάσει από άλλες δύο ομάδες σε ένα χρόνο, την Ένωση (1995-95) και τον Ολυμπιακό (1995-96). Το ταλέντο του εντοπίζει η Ανόρθωση και ο Μιχαήλοβιτς όχι μόνο θα λάμψει αλλά και θα πανηγυρίσει

τίτλους. Παίζει στην «Κυρία» τρία χρόνια (1996-99) και πανηγυρίζει τρία Πρωταθλήματα (1997, 1998, 1999) και ένα Κύπελλο (1998).

Με την Ένωση πέτυχε 13 γκολ και με τον Ολυμπιακό 11. Με την Ανόρθωση πέτυχε συνολικά 47 τέρματα, ενώ πανηγύρισε και δύο Σούπερ Καπ.

Η μετακίνηση του Βέσκο από την Ανόρθωση στην Ομόνοια προκάλεσε αίσθηση, ενώ ο ίδιος συνέχισε να είναι συλλέκτης τίτλων. Μόλις πήγε στην Ομόνοια πανηγύρισε το Κύπελλο (1999-2000) κερδίζοντας στον τελικό τον ΑΠΟΕΛ 4-2.

Ήταν ο πρώτος τελικός που γινόταν στο νέο ΓΣΠ και ο Βέσκο με τον Ράουφμαν πέτυχαν από δύο τέρματα. Στην ομάδα του «τριφυλλιού» έπαιξε 6 χρόνια (1999-2005) και πανηγύρισε δύο Πρωταθλήματα (2000-01 και 2002-03) και δύο Κύπελλα (2000, 2005), αλλά και δύο Σούπερ Καπ.

Παίζοντας με την Ανόρθωση και την Ομόνοια στην Ευρώπη πέτυχε 12 τέρματα, που τον κατατάσσουν στους κορυφαίους σκόρερ για κυπριακές ομάδες.

Ο Βέσκο ήταν ένας παίκτης νικητής και οι επιτυχίες του με δύο μεγάλες ομάδες είναι χαρακτηριστικές.

“

Είχε άριστη τεχνική κατάρτιση, ήταν παίκτης που ξεχώριζε για τα ηγετικά του χαρίσματα, ενώ ήταν και δεινός σκόρερ, ιδιαίτερα από εκτελέσεις φάουλ

Μάθε τώρα
τα σχέδια
υποτροφιών!

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ
karaiskou@sigmatv.com

Ο ρένο έβαλε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) στις μειώσεις επιτοκίων στην τελευταία της συνεδρίαση την Πέμπτη, 18 Ιουλίου. Με τα βλέμματα να στρέφονται στον Σεπτέμβριο, οπότε είναι προγραμματισμένη η επόμενη συνεδρία, και τους αναλυτές να βλέπουν -με επιφύλαξη- μείωση, η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρνι κρατά κλειστά τα χαρτιά της, ενώ σε δηλώσεις της μετά τη συνεδρίαση τόνισε ότι δεν μπορεί να γίνει εκ των προτέρων καμία δέσμευση για την πορεία των επιτοκίων.

Ιστορικό πληθωρισμού και επιτοκίων

Τον Ιούλιο του 2022, ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη έφτασε το 8,6%, με αποτέλεσμα η ΕΚΤ να αυξήσει για πρώτη φορά τα επιτόκια. Έκτοτε, ακολούθησαν δέκα διαδοχικές αυξήσεις επιτοκίων μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2023, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο πληθωρισμός. Η πρώτη μείωση επιτοκίων, κατά 25 μονάδες βάσης, πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο, με το επιτόκιο καταθέσεων να μειώνεται από 4% σε 3,75%.

Σήμερα, ο πληθωρισμός ακολουθεί πτωτική πορεία και, σύμφωνα με τη Eurostat, τον Ιούνιο διαμορφώθηκε στο 2,5% στην Ευρωζώνη, κοντά δηλαδή στον στόχο του 2%. Ωστόσο, στην Κύπρο ο πληθωρισμός τον Ιούνιο 2024 ανήλθε στο 3%, τοποθετώντας τη χώρα στις δέκα με τον υψηλότερο στην Ε.Ε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο πληθωρισμός υπηρεσιών στην Ευρωζώνη είναι αυξημένος, κάτι που -μεταξύ άλλων- εμπόδισε την ΕΚΤ να προβεί σε μειώσεις. Ένα άλλο εμπόδιο είναι το γεωπολιτικό σκηνικό, ένεκα του οποίου η ΕΚΤ είναι πιο επιφυλακτική για την πορεία των επιτοκίων.

Γεωπολιτικά εμπόδια

Όπως εξήγησε ο οικονομολόγος, Γιάννης Τελώνης, μιλώντας στη

Σε «καλοκαιρινές διακοπές» οι μειώσεις επιτοκίων

Οι προβλέψεις για μειώσεις, ο γεωπολιτικός αντίκτυπος και οι... ευάλωτοι Κύπριοι

«Σημερινή», το πολιτικό σκηνικό στη Γαλλία, τη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, ενδεχομένως να ανατρέψει τα δεδομένα για μείωση επιτοκίων.

Συγκεκριμένα, οι πρόωρες εκλογές, με τα πολιτικά κόμματα να προσπαθούν να σχηματίσουν κυβέρνηση, έφεραν ως αποτέλεσμα ένα κύμα ανησυχιών γύρω από τα δημόσια οικονομικά της χώρας.

«Αν η νέα γαλλική κυβέρνηση αρχίσει να εκτοξεύει υποσχέσεις για δαπάνες, και ως συνέπεια δούμε μια κρίση στο ευρώ, ίσως έρθουν αυξήσεις επιτοκίων για να υποστηριχθεί το ευρώ. Το θεωρώ όμως απίθανο σενάριο. Ο λόγος που υπάρχει όμως σαν σενάριο είναι γιατί η κατάσταση στη Γαλλία φαίνεται να αλλάζει μέρα με τη μέρα», εξήγησε συγκεκριμένα ο κ. Τελώνης.

Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται και στις ΗΠΑ, καθώς έχει αρχίσει η υποψία πως θα υπάρξει μία μείωση μέσα στον Σεπτέμβριο, αν και

ο κεντρικός τραπεζίτης δεν έχει δώσει οποιεσδήποτε ισχυρές ενδείξεις. Μετά την απόπειρα Τραμπ και την απόσυρση Μπάιντεν, το δολάριο ακολούθησε μία καθοδική πορεία, με τον πολιτικό κίνδυνο να είναι αυξημένος. «Παραδοσιακά η ΕΚΤ ακολουθούσε τις κινήσεις της FED. Φέτος κινήθηκε πιο νωρίς. Οπότε αναμένεται να δούμε με ενδιαφέρον τη συνέχεια», σχολίασε σχετικά ο κ. Τελώνης.

Στην άλλη μεριά του πλανήτη, η ανάπτυξη στην Κίνα είναι υποτονική λόγω των προβλημάτων στην οικοδομική βιομηχανία και τη μειωμένη εσωτερική ζήτηση. Η κεντρική τράπεζα της χώρας προχώρησε σε μια συμβολική μείωση επιτοκίων για να δώσει ώθηση στην οικονομία. Ο κ. Τελώνης είπε πως σε παρόμοιες πολιτικές ίσως προχωρήσει και η ΕΚΤ, αφού ούτε η Ευρώπη έχει ικανοποιητική ανάπτυξη.

Πιο ευάλωτοι οι Κύπριοι από τους άλλους Ευρωπαίους

Κληθείς να σχολιάσει το κατά πόσον οι αυξήσεις επιτοκίων επηρέασαν την καθημερινότητα των πολιτών, ο οικονομολόγος Γιάννης Τελώνης εξήγησε ότι οι Κύπριοι, έναντι των άλλων Ευρωπαίων, είναι πιο ευάλωτοι σε αυτό το μέτρο. Ειδικότερα, τα πλείστα νοικοκυριά στην Κύπρο βρίσκονται υπό δανεισμό και συνάμα έχουν επηρεαστεί περισσότερο, με την αγορά κατοικίας να έχει καταστεί ακόμη πιο δύσκολη.

«Γι' αυτόν τον λόγο επιβάλλεται να υπάρξει μείωση δανείων και αναδιάρθρωση και να αντιμετωπιστούν τα χρόνια δάνεια. Το γεγονός ότι κάποια από αυτά μετατοπίστηκαν από τις τράπεζες σε άλλες εταιρείες, δεν άλλαξε την κατάσταση. Πρέπει να δημιουργηθεί το περιθώριο στην οικονομία να μπορεί να δανειστεί για παραγωγικούς σκοπούς», πρόσθεσε.

Συν τοις άλλοις, ο κ. Τελώνης κάνει λόγο και για πληθωρισμό κέρδους, δηλαδή εκμετάλλευση της

κατάστασης για περαιτέρω κέρδος.

«Αυτό παρατηρήθηκε πολύ έντονα ειδικά μετά τα δύο κύματα πληθωρισμού λόγω έκρηξης στην ενέργεια και στον κορωνοϊό, που είχαν αποσυνδεθεί οι αλυσίδες εφοδιασμού. Τώρα έχουν φύγει αυτά και δεν δικαιολογείται η συνεχής αύξηση. Στην Κύπρο έχουμε αρκετό πληθωρισμό κέρδους. Ο καταναλωτής έχει δύναμη. Εκεί όπου υπάρχει πληθωρισμός κέρδους μπορεί να μειώσει τη ζήτηση ώστε να μειωθούν οι τιμές. Αυτό έχει γίνει με επιτυχία και στη Σκανδιναβία και την Αγγλία, δεν είναι θεωρητικό», είπε, ανάμεσα σε άλλα, ο κ. Τελώνης.

Υποτονική η ζήτηση για νέα δάνεια

Παράλληλα ο οικονομολόγος Γιάννης Τελώνης ανέφερε ότι η ζήτηση για νέα δάνεια στην Κύπρο είναι υποτονική, και αυτό λόγω των υψηλών επιτοκίων. «Στην Κύπρο υπάρχει μειωμένη ζήτηση γιατί είμαστε υπερχρεωμένοι. Έχουμε υψηλό ιδιωτικό χρέος», τόνισε.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, που παρουσιάζονται στον πίνακα που δημοσιεύουμε, από τον Ιανουάριο του 2024 έως τον Μάιο του 2024 (τελευταία στοιχεία που δημοσιεύθηκαν), τα νέα καταναλωτικά δάνεια παρουσιάζουν μείωση. Μείωση παρουσιάζουν και τα νέα δάνεια για αγορά κατοικίας τους τελευταίους έξι μήνες (Δεκέμβριος 2023 - Μάιος 2024). Τα εταιρικά δάνεια (δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες) παρουσιάζουν αυξομειώσεις, ωστόσο από τον Δεκέμβριο του 2023 έως τον Μάιο του 2024, στο σύνολό τους, έχουν μειωθεί.

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία δεν αντανακλούν την κατάσταση σήμερα αλλά έως και έξι μήνες πριν, καθώς από τη μέρα που ξεκινά κάποιος τη διαδικασία δανείου μέχρι να εγκριθεί και να περάσει το δάνειο, μεσολαβεί διάστημα μερικών μηνών.

	ΝΕΑ ΔΑΝΕΙΑ (Δεκέμβριος 2023 - Μάιος 2024)				
	Συνολικά	Καταναλωτικά	Στεγαστικά	Εταιρικά*	Εταιρικά*
				(μέχρι €1 εκατ.)	(άνω του €1 εκατ.)
Μάιος 2024	€427,6 εκ.	€21,2 εκ.	€119,7 εκ.	€55,5 εκ.	€224 εκ.
Απρίλιος 2024	€422,6 εκ.	€22,4 εκ.	€123,8 εκ.	€67,5 εκ.	€203,5 εκ.
Μάρτιος 2024	€496,4 εκ.	€22,2 εκ.	€119,6 εκ.	€69,3 εκ.	€270,8 εκ.
Φεβρουάριος 2024	€575,5 εκ.	€23,2 εκ.	€144,1 εκ.	€57,3 εκ.	€340,7 εκ.
Ιανουάριος 2024	€462,7 εκ.	€26,7 εκ.	€146,3 εκ.	€72,9 εκ.	€210,5 εκ.
Δεκέμβριος 2023	€725,4 εκ.	€17,6 εκ.	€161,4 εκ.	€85 εκ.	€435,6 εκ.

*Νέα δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες
ΠΗΓΗ: Κεντρική Τράπεζα

PwC Foundation

Ενδυναμώνουμε την τοπική κοινωνία

Ανακαλύψτε τις δράσεις μας

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως αρωγός των εταιρειών

Μια αποτελεσματική καμπάνια μάρκετινγκ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτεί σωστή στρατηγική και σχεδιασμό από πεπειραμένους επαγγελματίες στον τομέα του μάρκετινγκ

ΙΑΚΩΒΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) θεωρούνται σήμερα ως ένας από τους αποτελεσματικότερους τρόπους αλληλεπίδρασης των εταιρειών με τους υφιστάμενους αλλά και δυνητικούς τους πελάτες, μιας και αριθμούν πλέον των 5 δισεκατομμυρίων χρηστών στο σύνολό τους. Αναμενόμενα, το μάρκετινγκ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελεί πλέον ένα ζωτικό κομμάτι πολλών επιχειρήσεων αφού βοηθά στην ενίσχυση της επωνυμίας τους, την επέκταση της πελατειακής τους βάσης και, ως εκ τούτου, στην αύξηση των εσόδων τους.

Το μάρκετινγκ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ένας τύπος ψηφιακού μάρκετινγκ που χρησιμοποιεί τις συγκεκριμένες πλατφόρμες για προώθηση της επωνυμίας αλλά και των προϊόντων

μιας εταιρείας στο ευρύ κοινό ή σε μια στοχευμένη ομάδα πελατών/καταναλωτών. Μια αποτελεσματική καμπάνια μάρκετινγκ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτεί σωστή στρατηγική και σχεδιασμό από

πεπειραμένους επαγγελματίες στον τομέα του μάρκετινγκ.

Ένα εταιρικό προφίλ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εκτός από τη διατήρησή του, πρέπει να βελτιώνεται με την πάροδο του

χρόνου, να παραμένει σχετικό και να διατηρεί το ενδιαφέρον του κοινού. Ένα ημερολόγιο δημοσιεύσεων, που περιγράφει τις καταχωρήσεις, σημειώνει πότε θα γίνουν και σε ποια μέσα, είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη της σελίδας μιας εταιρείας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Οι αναρτήσεις μπορούν, επίσης, να περιλαμβάνουν έναν συνδυασμό κειμένου, εικόνων, βίντεο και ιστοριών (stories) που προωθούν την επωνυμία της εταιρείας και προσελκύουν ένα σχετικό κοινό.

Οι πρωτότυπες και τακτικές αναρτήσεις αλλά και η αλληλεπίδραση με τους πελάτες (η απάντηση, π.χ., σε μια ερώτηση σε μιαν ανάρτηση) προωθεί το αίσθημα της κοινότητας. Ανάλογα με τον προϋπολογισμό και τους συγκεκριμένους στόχους μιας εταιρείας, υπάρχει η δυνατότητα πληρωμένων διαφημίσεων σε στοχευμένο κοινό, κάτι το οποίο ενδέχεται να αυξήσει την πελατειακή βάση και την αναγνωρισιμότητα του εμπορικού σήματος.

Παράλληλα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν ένα ισχυρό εργαλείο για το μάρκετινγκ μιας επιχείρησης, όχι μόνο λόγω της δημοτικότητας αλλά και λόγω της ευελιξίας τους τόσο ως προς το κοινό το οποίο στοχεύουν όσο και στην προσωποποίηση του περιεχομένου σε πολλές και διαφορετικές μορφές. Η έκταση της προβολής τους, σε αντίθεση με άλλους τύπους παραδοσιακού μάρκετινγκ, όπως οι διαφημιστικές πινακίδες, οι έντυπες διαφημίσεις και τα ραδιοφωνικά σποτ, είναι μετρήσιμη, καθώς για κάθε δημοσίευση ή διαφήμιση μπορούν να μελετηθούν σχετικά στατιστικά, τα οποία δείχνουν ακριβώς πόσες προβολές είχαν οι διαφημίσεις, αλλά και συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν την ηλικία, το φύλο, καθώς και τα ενδιαφέροντα των ατόμων που αλληλοεπιδράσαν με τη συγκεκριμένη διαφήμιση.

Η δημιουργία σχέσης με τους πελάτες αλλά και η διατήρησή της είναι σημαντική για την επιβίωση μιας εταιρείας στο σημερινό αβέβαιο και ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Δεδομένου ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ανοίγουν τις πόρτες σε εύκολες γραμμές επικοινωνίας με τους πελάτες ή τους δυνητικούς πελάτες, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι αποτελούν ένα ισχυρό εργαλείο οικοδόμησης σχέσεων.

*Manager, Clients & Markets,
KPMG Limited

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση της πιο κάτω θέσης:

ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

· Μια (1) θέση στη βαθμίδα Επίκουρης/ου Καθηγήτριας/ή ή Λέκτορα/ος στην ειδικότητα:
«Χρηματοοικονομικά και/ή Λογιστική»

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενες/οι μπορούν να επισκεφτούν τον σύνδεσμο <https://www.cut.ac.cy/jobs>, όπου και θα μπορούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους στην αγγλική γλώσσα το αργότερο **μέχρι την Παρασκευή, 25 Οκτωβρίου Ιουλίου 2024 (23:59 GMT+2)**.

Στοιχεία επικοινωνίας (Υπηρεσία Ανθρώπινου Δυναμικού): recruitment@cut.ac.cy ή +357 25002406.

Περιοχή ΕΛΑΙΩΝ - Οδός Κάστορος Πίσω από εκκλησία «Της Του Θεού Σοφίας»

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ κατοικία 300 τ.μ., πλήρως επιπλωμένη και μόνο επιπλωμένη, σε δυο ορόφους, με όλες τις ανέσεις. Υπάρχει κήπος μπροστά και πίσω, αυλή και χώρος στάθμευσης. Αποτελείται από 4 υπνοδωμάτια, μεγάλη σαλοτραπεζαρία, επιπλέον καθιστικό με βιβλιοθήκη και ενδιάμεσο τζάκι κρεμαστό. Μεγάλη κουζίνα island και βοηθητικός χώρος. Ανεξάρτητη θέρμανση ανά χώρο και δωμάτιο και full air-condition. Εξωτερικές βεράντες μπροστά και πίσω. Επίσης μεγάλος ημιυπόγειος χώρος, που μπορεί να αξιοποιηθεί κατά βούληση. Ιδανική για οικογένειες, στελέχη εταιρειών και διπλωματών. Ενοικιασμένη σε πρεσβεία. Ελεύθερη από Αύγουστο 2024.

Πληροφορίες στο τηλ. 99820796

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Εγώ ο Σπύρος Ανδρέου, υποψήφιος για εκλογή στο αξίωμα του κοινοτάρχη Ψευδά της επαρχίας Λάρνακας, βάσει του περί Κοινοτήτων Νόμου, σας διαβεβαιώ ότι δεν έχω οποιαδήποτε απαίτηση από την Κυπριακή Δημοκρατία, για έξοδα της προεκλογικής μου εκστρατείας κατά τις εκλογές που διεξήχθησαν την Κυριακή, 09.06.2024.

Σπύρος Ανδρέου
Τηλ. 99225842

ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΦΟΥ Δικαιοδοσία Επικυρώσεως Διαθηκών

Αρ. Αίτ.: 245/2024

Επί τοις αφορώσι την Patricia Ann Taylor, από το Ηνωμένο Βασίλειο Ειδοποίηση διά του παρόντος δίδεται ότι, μετά την παρέλευση 8 ημερών από σήμερα, θα γίνει αίτηση επικύρωσης Διαθήκης στον Πρωτοκολλητήν διά τον διορισμό του Nicholas James Taylor, από το Ηνωμένο Βασίλειο, ως εκτελεστή της διαθήκης της ως άνω αποβιώσας. Οιαδήποτε δε ένσταση δέον όπως υποβληθεί εντός της πιο πάνω αναφερομένης προθεσμίας.

Υπ.: Nicholas James Taylor
Εκτελεστής της διαθήκης της Patricia Ann Taylor

ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΦΟΥ Δικαιοδοσία Επικυρώσεως Διαθηκών

Αρ. Αίτ.: 234/2024

Επί τοις αφορώσι τον Bertram Neville Christopher, από το Ηνωμένο Βασίλειο

Ειδοποίηση διά του παρόντος δίδεται ότι, μετά την παρέλευση 8 ημερών από σήμερα, θα γίνει αίτηση επικύρωσης Διαθήκης στον Πρωτοκολλητήν, διά τον διορισμό της Loleta Beatrice Christopher, από το Ηνωμένο Βασίλειο, ως εκτελεστριάς της διαθήκης του ως άνω αποβιώσαντος. Οιαδήποτε δε ένσταση δέον όπως υποβληθεί εντός της πιο πάνω αναφερομένης προθεσμίας.

Υπ.: Loleta Beatrice Christopher
Εκτελεστριά της διαθήκης του Bertram Neville Christopher

ΤΑΣΟΣ
ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ

Μια στρατιωτική εισβολή έχει σημαντικές αρνητικές συνέπειες για μια οικονομία, εφόσον η επιχειρηματική δραστηριότητα και οι επενδύσεις μειώνονται, καταστρέφονται υποδομές, χάνεται με βίαιο τρόπο σημαντικό μέρος του πλούτου, μειώνονται οι θέσεις εργασίας και πολλά άλλα.

Οι επιπτώσεις της εισβολής

Τη διετία 1974-75 το ΑΕΠ της Κύπρου συρρικνώθηκε σημαντικά, κοντά στο 20%, ενώ οι επενδύσεις μειώθηκαν κοντά στο 30%. Αυτό για μια «νέα οικονομία» που παρουσίαζε σημαντικούς θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης πριν από το 1974, παρά τη δύσκολη πολιτική κατάσταση. Την ίδια στιγμή ο πληθωρισμός εκτινάχθηκε στο 16% και το εθνικό νόμισμα είχε υποτιμηθεί.

Η εισβολή προκάλεσε σοβαρά προβλήματα στις υποδομές που αφορούσαν το εξωτερικό εμπόριο, το οποίο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για μια εξωγενή οικονομία. Το λιμάνι της Αμμοχώστου, από το οποίο περνούσε η πλειοψηφία της εμπορικής δραστηριότητας, «αθώθηκε», ενώ το Αεροδρόμιο της Λευκωσίας παραμένει στην εντός της Πράσινης Γραμμής περιοχή.

Σοβαρό πλήγμα δέχθηκε και ο τομέας του τουρισμού, εφόσον, πέρα από την απώλεια των υποδομών, χάθηκε μεγάλος αριθμός τουριστικών κλινών. Πολλοί είναι αυτοί που τονίζουν ότι η Αμμόχωστος, αν δεν γινόταν η εισβολή, ίσως να ήταν η πιο ανεπτυγμένη πόλη. Ίσως να έχουν δίκαιο αν κάποιος δει τα ξενοδοχεία που είχαν ήδη κτιστεί στην περικλειστή περιοχή πριν από την εισβολή.

Οι κοιλάδες της Μεσαορίας και της Μόρφου, από τις πιο παραγωγικές περιοχές στις οποίες στηριζόταν σε μεγάλο βαθμό ο πρωτογενής τομέας, έπεσαν στα χέρια των Τούρκων, πλήττοντας ακόμη περισσότερο το ΑΕΠ της χώρας. Σημαντικά αρνητικές ήταν και οι συνέπειες στον τομέα των κατασκευών, εφόσον περιοχές με σημαντική ανάπτυξη και εσωτερική / εξωτερική ζήτηση για ακίνητα πέρασαν στα χέρια των κατακτητών. Η διαθέσιμη γη προς ανάπτυξη μειώθηκε σημαντικά, με αποτέλεσμα να υπάρξει αναπροσαρμογή των αξιών στις ελεύθερες περιοχές.

Αν και υπάρχει ο κίνδυνος να κριθεί κάποιος πως είναι εναντίον της ανάπτυξης, πενήντα χρόνια μετά, αρκεί να είναι αυτοί που λένε ότι τη γη που μας απέμεινε την πωλούμε στους ξένους, θεωρώντας

το μεγάλο επίτευγμα και ενίσχυση της ανάπτυξης.

Επιπλέον ο τομέας της μεταποίησης δέχτηκε ισχυρό πλήγμα εφόσον πολλές μονάδες είχαν κλείσει και η παραγωγή είχε μειωθεί σημαντικά. Φυσικά το αξιοσημείωτο είναι ότι με τις προσπάθειες που υπήρξαν και θα αναλυθούν πιο κάτω, τρία χρόνια μετά, δηλαδή το 1977, ο τομέας κατάφερε να ανακάμψει και να φτάσει στα επίπεδα του 1973. Σημειώνεται ότι, μέχρι το 1977, είχαν λειτουργήσει πέραν των 100 νέων μονάδων σε σύγκριση με αυτές του 1973.

Πέραν των πιο πάνω, η ανεργία εκτινάχθηκε στο 25%, ενώ υπήρξε η λεγόμενη «μόνη απώλεια πλούτου». Πολλοί είναι αυτοί που έχουν χάσει τις περιουσίες τους, σπύρια, επιχειρήσεις, μηχανήματα και αυτοκίνητα. Την ίδια στιγμή η Κυβέρνηση είχε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της στέγασης των προσφύγων.

Η ανάπτυξη

Παρά τα πιο πάνω, η κυπριακή οικονομία κατάφερε να ορθοποδήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα, εντός τριετίας, καταγράφοντας θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης πιο πάνω από το 5%. Η Κυβέρνηση προχώρησε με το Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης, διοχετεύοντας περίπου 270 εκατομμύρια δολάρια στην οικονομία με τη μορφή χορηγήσεων και πιστώσεων. Ακολούθησαν άλλα τρία παρόμοια σχέδια, διασφαλίζοντας τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και τη δεκαετία μετά το 1980.

Τα συγκεκριμένα σχέδια απαι-

τούσαν σημαντικές αυξήσεις των δαπανών τόσο για την αποκατάσταση των προσφύγων όσο και για την ενίσχυση της οικονομίας. Οπότε οι προϋπολογισμοί κατέγραφαν σημαντικά ελλείμματα πέραν του 5%, ενώ το δημόσιο χρέος αυξανόταν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπήρξε και εξωτερική βοήθεια από τα Ηνωμένα Έθνη, την Ελλάδα, άλλες χώρες και Κυπρίους που εργάζονταν στο εξωτερικό.

Για την καταπολέμηση της ανεργίας υπήρξε υποχρεωτική μείωση των μισθών κατά 25% και εφαρμογή διπλής βάρδιας, ώστε να γίνει δυνατή η μεγαλύτερη δυνατή εργοδότηση ατόμων, χωρίς όμως να τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Πολλοί ήταν οι Κύπριοι οι οποίοι έφυγαν να εργαστούν στις αραβικές χώρες που είχαν ανοίξει τις πόρτες τους. Αυτό ενίσχυσε και τις διακρατικές εμπορικές σχέσεις, ενώ πολλά είναι τα κατασκευαστικά έργα στις χώρες αυτές που φέρουν τη σφραγίδα Κυπρίων. Αυτό οδηγούσε και στη μεταφορά χρημάτων προς την Κύπρο.

Σταδιακά, ο πρωτογενής τομέας άρχισε να ανακάμπει, με την πατάτα να είναι το κύριο εξαγωγικό προϊόν,

μαζί με το χαλλούμι και τα σταφύλια. Σημειώνεται ότι η εξαγωγή γεωργικών προϊόντων είχε ξεπεράσει τα 200 εκατομμύρια δολάρια το 1977, ενώ συνεχής ήταν ο αγώνας τη Κυβέρνησης εντός της ΕΟΚ για να πετύχει τις καλύτερες δυνατές διευθετήσεις με τις ευρωπαϊκές χώρες για την εξαγωγή πατατών και σταφυλιών. Η Παγκόσμια Τράπεζα τονίζει σε μελέτη της ότι «ώθηση στα κυπριακά προϊόντα έδωσε η ξηρασία στη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη το 1976».

Το Αεροδρόμιο Λάρνακας, έχοντας μεγαλύτερες δυνατότητες από αυτό της Λευκωσίας, έδωσε τη δυνατότητα ανάκαμψης του τουριστικού τομέα, ενώ νέα τουριστικά καταλύματα άρχισαν να κτίζονται στις ελεύθερες περιοχές, πολλές φορές με την απαραίτητη τεχνολογία και εμπειρία των προσφύγων.

Σημειώνεται επίσης ότι ο εμφύλιος στον Λίβανο οδήγησε πολλούς κατοίκους της χώρας στο να την εγκαταλείψουν και να εγκατασταθούν στην Κύπρο, και κυρίως στη Λεμεσό, ενισχύοντας την κυπριακή οικονομία.

Σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των αρνητικών οικονομικών

συνεπειών της εισβολής διαδραμάτισαν η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) και οι εμπορικές τράπεζες. Υπήρξαν διευκολύνσεις στη χρηματοδότηση των στεγαστικών αναγκών των προσφύγων και ανάκτησης των κεφαλαιουχικών περιουσιακών στοιχείων που είχαν απολέσει.

Η ΚΤΚ παρέχει επιπλέον ρευστότητα στις εμπορικές τράπεζες, ενώ καθόρισε χαμηλότερο ποσοστό απαιτούμενης ρευστότητας σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και κατανάλωσης. Επιπλέον καθορίστηκε ανώτατο όριο στα δανειστικά και καταθετικά επιτόκια, με σκοπό τη διευκόλυνση των παλαιών και νέων δανειοληπτών.

Υπήρξαν ευνοϊκοί όροι αναδιάρθρωσης των δανείων για τους πρόσφυγες, ενώ η ΚΤΚ και το Υπουργείο Οικονομικών, μέσα από συναντήσεις με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, προσπάθησαν να ενισχύσουν τα κεφάλαια που μπορούσαν να απορροφήσουν από τους θεσμούς. Επιπλέον παραχωρήθηκαν, πέραν των επιχορηγήσεων, κρατικές εγγυήσεις σε επιχειρήσεις. Ιδιαίτερα σημαντικός ήταν και ο ρόλος του Συνεργασιμού, που στήριξε σημαντικά τον πρωτογενή τομέα αλλά και γενικότερα την οικονομία και τις τοπικές κοινωνίες.

Η κυπριακή οικονομία και κοινωνία στις δύσκολες στιγμές καταδεικνύουν τις δυνατότητές τους, ακόμα και μετά από μεγάλες καταστροφές. Το ζητούμενο είναι να σταματήσουμε να έχουμε κοντή μνήμη.

Μεταπολεμική ανασυγκρότηση

Τη διετία 1974-75 το ΑΕΠ της Κύπρου συρρικνώθηκε σημαντικά, κοντά στο 20%, ωστόσο η κυπριακή οικονομία κατάφερε να ορθοποδήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα, εντός τριετίας, καταγράφοντας θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης πάνω από το 5%

Η κυπριακή οικονομία και κοινωνία στις δύσκολες στιγμές καταδεικνύουν τις δυνατότητές τους, ακόμα και μετά από μεγάλες καταστροφές. Το ζητούμενο είναι να σταματήσουμε να έχουμε κοντή μνήμη

«Δημοκρατικές» πλεκτάνες ξύπνησαν τον «κοιμισμένο» Τζο από το όνειρο της επανεκλογής

Αν και στην αρχή στήριζαν τον Μπάιντεν, όταν έγειρε η πλάστιγγα υπέρ του Τραμπ, συνωμότησαν για να τον εκδιώξουν

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

Μετά από οργιώδες παρασκήνιο, ο Πρόεδρος των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν, «λύγισε», αποχωρώντας από την κούρσα των προεδρικών εκλογών. Σε μια σπάνια κίνηση για την αμερικανική πολιτική σκηνή ένας εν ενεργεία Πρόεδρος δεν θα επιδιώκει την επανεκλογή του, επικαλούμενος τη «διάσωση της Δημοκρατίας». Αν και υπάρχει προσπάθεια να χρυσωθεί το χάπι για τον «κοιμισμένο» Τζο, κανείς δεν αμφισβητεί ότι είχε λίγες πιθανότητες ν' αντεπεξέλθει στα καθήκοντά του για άλλα τέσσερα χρόνια. «Διά μαγείας», μάλιστα, η αντικαταστά-

τριά του όχι μόνο ήταν έτοιμη, αλλά κατάφερε μέσα σε λίγα 24ωρα να πάρει το χρίσμα των Δημοκρατικών για τις εκλογές του Νοεμβρίου. Παρά τη δυναμική όμως που δημιούργησε με την είσοδό της στην προεκλογική, υπάρχουν εμφανείς αδυναμίες, τις οποίες ο Ρεπουμπλικάνος αντίπαλός της ήδη άρχισε να εκμεταλλεύεται.

Το αναπόφευκτο τέλος του Μπάιντεν

Ο Μπάιντεν «υπέκυψε στο μοιραίο» την περασμένη Κυριακή, δίνοντας τέλος στην προεκλογική του εκστρατεία, αποδίδοντας την απόφασή του στο καλώς νοούμενο συμφέρον της πατρίδας του. Η κίνηση αυτή δεν προκάλεσε καμιά έκπληξη, δεν χρειάζονται πολιτικοί αναλυτές για να εξηγήσουν ότι ο 81χρονος Μπάιντεν δεν ήταν ικανός ν' αντεπεξέλθει στα προεδρικά καθήκοντα για άλλα τέσσερα χρόνια.

Την ίδια ώρα, τα μέχρι στιγμής δεδομένα έδειχναν ότι βάδιζε προς

μία καταστροφική ήττα έναντι του πρόσφατα ενισχυμένου Ντόναλντ Τραμπ. Αν και οι Ρεπουμπλικάνοι εξέφρασαν τη συμπάθειά τους για τους αδικημένους ψηφοφόρους που υποστήριζαν τον Μπάιντεν από την αρχή, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ίδιο του το κόμμα τον ήθελε εκτός κούρσας. Ειδικοί αναφέρουν ότι επιφανή στελέχη των Δημοκρατικών,

Κάποιοι πολιτικοί αναλυτές προσπαθούν να ωραιοποιήσουν αυτήν τη σκευωρία, αποδίδοντάς της δημοκρατικό τόνο. Το επιχείρημα είναι ότι, κατά κάποιον τρόπο, οι ίδιοι οι ψηφοφόροι έδειξαν την πόρτα στον Αμερικανό Πρόεδρο. Φυσικά, είναι βέβαιο ότι στις κάλπες θα πληρώσουν το ανάλογο εκλογικό τίμημα για τη συγκάλυψη στην αυ-

από το «κατεστημένο».

Το μόνο βέβαιο είναι ότι τώρα οι Δημοκρατικοί θα προσπαθήσουν να κάνουν τους ψηφοφόρους να ξεχάσουν το δράμα με τον Μπάιντεν και να επικεντρωθούν στο νέο τους «άτι», που θα τρέξει για την προεδρία. Φυσικά, αυτές τις ημέρες είμαστε στην περίοδο εξύμνησης του «αδικοχαμένου» πλέον Μπάιντεν, με τους ενορχοστρωτές του «πραξικοπήματος» να τον κοσμούν με «ομηρικά επίθετα» για την τόλμη και το θάρρος του να εγκαταλείψει την προεκλογική προς όφελος της πατρίδας τους.

Για να είμαστε δίκαιοι, υπάρχουν κάποια επιτεύγματα για να εντάξει στο βιογραφικό του όταν αποχωρήσει από το οβάλ γραφείο. Για παράδειγμα, η συμφωνία Αukus με τη Βρετανία και την Αυστραλία αλλά και η ενίσχυση της συνεργασίας με την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα ήταν σημαντικοί σταθμοί για την εξωτερική πολιτική της χώρας. Αν και η στήριξή του στην Ουκρανία χαρακτηρίζεται μνημειώδης, δεν

“
Η εξασφάλιση του χρίσματος των Δημοκρατικών μπορεί να αποδειχθεί το εύκολο κομμάτι για την Χάρις, αφού προβλέπεται ότι η πιο δύσκολή της μάχη για τη νίκη επί του Τραμπ τώρα αρχίζει

όπως η Νάνσι Πελόζι και ο Μπάρακ Ομπάμα, ήταν οι ενορχοστρωτές ενός εσωκομματικού πραξικοπήματος. Αν και στην αρχή στήριζαν τον Μπάιντεν, όταν έγειρε η πλάστιγγα υπέρ του Τραμπ, συνωμότησαν για να τον εκδιώξουν.

ξανόμνη ανικανότητα του Μπάιντεν να εκτελέσει τα καθήκοντά του. Η απόφασή του να θέσει ξανά υποψηφιότητα ήταν μια εγωιστική πράξη, που αρχικά όχι μόνο ελάχιστοι βγήκαν να αμφισβητήσουν, αλλά στη συνέχεια δέχθηκαν επιπλήξεις

μπορούμε να παραβλέψουμε ότι απέτυχε να αποτρέψει τον Πούτιν από το να προχωρήσει με τους σχεδιασμούς του. Στον τομέα της οικονομίας και του περιβάλλοντος, θεωρείται ότι σε μεγάλο βαθμό έχει αποτύχει.

Πώς πήρε το χρίσμα σε μόλις 48 ώρες

Η Καμάλα Χάρις, χωρίς να συναντήσει ιδιαίτερη αντίσταση, κατέλαβε το «φρούριο» των Δημοκρατικών σε λιγότερο από 48 ώρες από την παραίτηση του Τζο Μπάιντεν. Υπό τον φόβο της συντριπτικής ήττας από τον Ντόναλντ Τραμπ, έτρεξαν άμεσα πίσω από τη Χάρις, με τους πιθανούς αντιπάλους της να τη στηρίζουν και τους ηγέτες του κόμματος να επιλέγουν τελικά να μη σταθούν εμπόδιο.

Σύμφωνα με αμερικανικά ΜΜΕ, η αντιπρόεδρος άρπαξε τάχιστα την ευκαιρία, με τα τηλέφωνα προς τους Δημοκρατικούς να παίρνουν φωτιά εντός μισή ώρας από την αποχώρηση του Μπάιντεν. Παρασκηνιακά, συσπειρώθηκαν γύρω της βουλευτές και ομάδες ακτιβιστών. Η γρήγορη άνοδος της Χάρις θυμίζει κατά κάποιον τρόπο την πορεία του Μπάιντεν όταν «ξαναγεννήθηκε» μέσα από τις στάχτες του» για ν' ανταποκριθεί στις ανησυχίες που είχε το κόμμα του για επανάληψη της ήττας από τον Τραμπ.

Σε κάθε περίπτωση, δεν έχασε χρόνο για ν' αρχίσει να κτίζει το νέο της προφίλ ως η υποψήφια των Δημοκρατικών, με την ελπίδα ότι θα μπορέσει να νικήσει τον Ρεπουμπλικάνο αντίπαλό της. Στους τρεις μήνες που απομένουν μέχρι την ημέρα των εκλογών, η Χάρις θα πρέπει να αυτοπροσδιοριστεί στον αμερικανικό λαό, προτού την προσδιορίσουν ο Τραμπ και το κόμμα του. Πρέπει επίσης να πάρει τον έλεγχο του μηχανισμού εκστρατείας που ο Μπάιντεν αφιέρωσε περισσότερο από ένα χρόνο για να κτίσει.

Η ομάδα της πάντως παραμένει αισιόδοξη, εξηγώντας ότι η υποψη-

Μπορεί να νικήσει τον Τραμπ;

Η εξασφάλιση του χρίσματος των Δημοκρατικών μπορεί να αποδειχθεί το εύκολο κομμάτι για τη Χάρις, αφού προβλέπεται ότι η πιο δύσκολη της μάχη για τη νίκη επί του Τραμπ τώρα αρχίζει. Η υποψηφιότητά της μπορεί να δώσει νέα δυναμική, εντούτοις προκύπτουν σημαντικές αδυναμίες, που δεν ήταν ορατές με τον Τζο Μπάιντεν.

Προς το παρόν, η Χάρις εξασφαλίζει προβάδισμα δύο ποσοπαίων μονάδων έναντι του Ρεπουμπλικανού αντιπάλου της στην πρώτη δημοσκοπηση του Reuters/Ipsos μετά την ανακοίνωση Μπάιντεν ότι αποσύρεται από την κούρσα. Όμως, αυτά τα νούμερα μπορούν να αλλάξουν όσο προχωράμε προς τον Νοέμβριο.

Παρά τη δυναμική που εμφανίζει η Χάρις, υπάρχει ένας λόγος για τον οποίο ορισμένοι Δημοκρατικοί ήταν αρνητικοί με την αποχώρηση του Μπάιντεν, γνωρίζοντας ότι τη θέση του κατά πάσα πιθανότητα θα έπαιρνε η αντιπρόεδρος. Πολιτικοί αναλυτές

εξηγούν ότι το ιστορικό της στη θέση του αντιπροέδρου ήταν αρκετά αμφιλεγόμενο. Στις αρχές της θητείας της ανέλαβε την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης στα σύνορα ΗΠΑ-Μεξικού. Ορισμένα λάθη και κάποιες ανεπιτήρητες δηλώσεις της προκάλεσαν πολιτικό κόστος και την άφησαν εκτεθειμένη στις επιθέσεις των Συντηρητικών.

Οι Ρεπουμπλικάνοι την αποκαλούν ως τον «ισάρο των συνόρων» του Προέδρου, προσπαθώντας να την κάνουν το πρόσωπο των αποτυχημένων, για πολλούς, πολιτικών της κυβέρνησης Μπάιντεν. Το μεταναστευτικό έτσι κι αλλιώς είναι ευαίσθητο θέμα για τους Δημοκρατικούς στις επηρεαζόμενες περιοχές, η πλειονότητα των οποίων πιστεύουν ότι δεν γίνεται αρκετή δουλειά.

Επίσης, ο αντίπαλός της ήδη επανέφερε το θέμα των αμβλώσεων, κατηγορώντας ότι τάσσεται υπέρ της «εκτέλεσης μωρών» με το πρόγραμμά της για την άμ-

βλωση. «Θέλει αμβλώσεις ως τον όγδοο και τον ένατο μήνα της εγκυμοσύνης, ως τη γέννα, ακόμα και μετά τη γέννα, εκτελέσεις μωρών». Η αλήθεια είναι ότι ενώ ο Μπάιντεν προσπαθούσε καιρό να μιλήσει για τις αμβλώσεις, δεν είχε υποστηρίξει ανοιχτά το ζήτημα, ενώ δεν έδωσε ικανοποιητικές απαντήσεις και στο ντιμπέιτ με τον Τραμπ. Αντίθετα, η Χάρις έχει μιλήσει ανοιχτά και θερμά για το δικαίωμα στις αμβλώσεις και είχε έρθει σε αντιπαράθεση με τους Ρεπουμπλικάνους για το θέμα αυτό.

Ανησυχιακό είναι και το ιστορικό της ως υποψήφιας. Κανείς δεν λησμονεί ότι το 2020 η προσπάθειά της για να πάρει το χρίσμα των Δημοκρατικών κατέληξε σε παταγώδη αποτυχία. Ενώ έκανε ένα καλό ξεκίνημα, ένας συνδυασμός λανθασμένων συνεντεύξεων, έλλειψης σαφώς καθορισμένου οράματος και κακής διαχείρισης της καμπάνιας την οδήγησαν να εγκαταλείψει νωρίς την προσπάθειά της.

φιότητα Χάρις δίνει την ευκαιρία για μια επανεκκίνηση. Εξηγούν ότι η προηγούμενη θητεία είναι συνήθως πλεονέκτημα για έναν Πρόεδρο που επιδιώκει να επανεκλεγεί. Για τον Μπάιντεν, όμως, ήταν βάρος. Στις δημοσκοπήσεις, η πλειοψηφία των ψηφοφόρων δηλώνουν βαθιά δυσαρεστημένοι με την κατάσταση της χώρας, θεωρώντας ότι το πολιτικό και οικονομικό σύστημα της χώρας είναι προβληματικό, επιδιώκοντας ουσιαστικά την αλλαγή.

Ενώ ο Τραμπ είναι υποψήφιος «αλλαγής», ο Μπάιντεν δεν ήταν. Όχι μόνο αντιπροσώπευε το status quo, αλλά δυσκολεύτηκε επίσης να προωθήσει το όραμά του για τη δεύτερη θητεία του. Η εκστρατεία του για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων των αμβλώσεων ήταν, ουσιαστικά, μια προσπάθεια υπεράσπισης του συστήματος και της Αμερικής όπως ήταν πριν από τον Τραμπ. Ακόμη και η εκστρατεία του Μπάιντεν το 2020 να «αποκαταστήσει την ψυχή του έθνους» ή να φέρει μια «επιστροφή στην κανονικότητα» ήταν μια υπόσχεση για επιστροφή στην πολιτική πριν από τον Τραμπ. Αυτό μπορεί να φαινόταν αναξωογονητικό στους ψηφοφόρους εν μέσω του χάους της προεδρίας Τραμπ, αλλά δεν φαίνεται να είναι αρκετό για τους ψηφοφόρους σήμερα.

Γι' αυτό θεωρούν ότι, με την Καμάλα Χάρις, οι Δημοκρατικοί θα έχουν άλλη μια ευκαιρία να υποστηρίξουν ότι μπορούν να βελτιώσουν την κατάσταση στη χώρα για δύο λόγους: Πρώτον, η νέα υποψήφια τους δεν είναι ούτε ο Μπάιντεν αλλά ούτε ο Τραμπ, δύο πρόσωπα που είναι στην πολιτική ζωή για δεκαετίες. Κατά δεύτερον, δεν είναι Πρόεδρος, οπότε μπορεί μεν να επιβαρύνεται από τις αντιλήψεις των ψηφοφόρων για το ιστορικό του Μπάιντεν, αλλά θα έχει χώρο να διαφοροποιηθεί, επιχειρηματολογώντας για μια νέα πολιτική κατεύθυνση.

Τα πολιτικά κόμματα και οι ιδεολογίες της σήμερα

ΑΠΟΨΗ

ΔΡ ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ
ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ*

Όταν μαθαίναμε στο Πανεπιστήμιο στις Πολιτικές Επιστήμες για τα πολιτικά κόμματα και τις ιδεολογίες, υπήρχαν πάντα ορισμένα «σταθερά», που δεν άλλαζαν. Το ίδιο κι όταν διδάσκαμε. Βλέποντας την κατάσταση σήμερα, αντιλαμβανόμαστε ότι η κατάσταση δεν είναι η ίδια σε ορισμένες χώρες.

Ένα κόμμα της δεξιάς έχουμε μάθει ότι είναι ένα συντηρητικό κόμμα. Ένα κόμμα που πιστεύει στις αξίες τις πατροπαράδοτες, τις οποίες συνεχίζει να τιμά και να συντηρεί.

Στο ΗΒ στον 19ο αιώνα και αρχές του 20ού αιώνα, είχαμε δυο

μεγάλα κόμματα: τους Συντηρητικούς (τους δεξιούς) και τους Φιλελεύθερους, περισσότερο προς τα αριστερά. Μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο έκαμε την εμφάνισή του το Εργατικό Κόμμα (Labour party), στα αριστερά. Το κόμμα αυτό μέχρι σήμερα αποτελεί με το Συντηρητικό κόμμα, ένα από τα δυο μεγάλα κόμματα του ΗΒ. Στις ΗΠΑ έχομε

τους Ρεπουμπλικάνους και τους Δημοκρατικούς. Στα κόμματα στο ΗΒ και στις ΗΠΑ ξεχωρίζουμε μέχρι σήμερα τα χαρακτηριστικά της θεωρίας. Τα προς τα αριστερά κόμματα πιστεύουν σ' ένα μεγαλύτερο κράτος, περισσότερα έξοδα, περισσότερους φόρους. Στις ΗΠΑ ο κ. Donald Trump (δεξιά) καθαρά μιλά για χαμηλότερους φόρους

και μικρότερα έξοδα του κράτους. Επίσης, στις εξωτερικές σχέσεις, η πολιτική του πλησιάζει αυτήν του απομονωτισμού, σε μερικές περιπτώσεις.

Σε άλλα κράτη, ο χωρισμός μεταξύ των ιδεολογιών των κομμάτων δεν είναι ξεκάθαρος.

Στη χώρα μας, την Κύπρο, τα κόμματα και οι ιδεολογίες αναμειγνύονται. Σε μερικές περιπτώσεις, η πολιτική των δυο μεγαλύτερων κομμάτων, που υποτίθεται ότι είναι της δεξιάς (Δ.Η.Σ.Υ.) και της αριστεράς (ΑΚΕΛ), μοιάζει ή και είναι ακόμη και η ίδια.

Δεν είδα κόμμα, που ισχυρίζεται ότι είναι της δεξιάς, να επιχειρη-

ματολογήσει για παραδοσιακές αρχές της δεξιάς. Και το θέμα του μεγαλύτερου κράτους; Τι χρειαζόνταν όλες αυτές οι επιπρόσθετες θέσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση; Περιφερειάρχες, αντιδήμαρχοι; Επιπρόσθετα έξοδα που θα καλυφθούν με επιπρόσθετες φορολογίες, για θέσεις που καί' ουσίαν δεν χρειάζονται. Επιπλέον, η δημόσια υπηρεσία. Ένα διαρκές κράτος εν κράτει. Αυθαίρετες αρνήσεις σε απαντήσεις στα τηλέφωνα, τηλέφωνα που δεν απαντώνται. Το δε ΓΕΣΥ δημιουργήθηκε από κόμμα που ισχυρίζεται ότι είναι της δεξιάς.

Πού πάμε;

*Διεθνολόγος και πολιτικός αναλυτής

“Ένα κόμμα της δεξιάς έχουμε μάθει ότι είναι ένα συντηρητικό κόμμα. Ένα κόμμα που πιστεύει στις αξίες τις πατροπαράδοτες, τις οποίες συνεχίζει να τιμά και να συντηρεί

Η σημασία των αμερικανικών εκλογών για την Τουρκία

Σε ποιο βαθμό η εκλογή Τραμπ ή των Δημοκρατικών επηρεάζει την εξωτερική πολιτική της Άγκυρας

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΑΚΟΣ

Την περασμένη Κυριακή, στο ταξίδι της επιστροφής του στην Τουρκία από την κατεχόμενη Κύπρο, όπου βρέθηκε για τους εορτασμούς του Απύλου για τα 50χρονα της εισβολής, ο Ταγίπ Ερντογάν εξέφρασε ίσως για πρώτη φορά τόσο ανοικτά τις προσδοκίες της Άγκυρας από τις αμερικανικές εκλογές. Συγκεκριμένα, ο Τούρκος Πρόεδρος δήλωσε πεπεισμένος πως μια πιθανή αλλαγή στην αμερικανική κυβέρνηση μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου μπορεί να είναι θετική για την αναπτυσσόμενη αμυντική βιομηχανία της Τουρκίας. «Πιστεύουμε ότι οι εκλογές στις ΗΠΑ θα έχουν καθοριστικό ρόλο σε αυτό. Θα δούμε ξεχωριστά τι είδους βήματα μπορούν να γίνουν με τα αποτελέσματα των εκλογών, αλλά νομίζω ότι η πυξίδα γυρίζει προς όφελος της Τουρκίας», δήλωσε χαρακτηριστικά. Ξένοι και Τούρκοι αναλυτές αρχίζουν πλέον να επικεντρώνονται στη σημασία των αμερικανικών εκλογών για το μέλλον των σχέσεων Άγκυρας - Ουάσινγκτον και τις πιθανές επιπτώσεις που θα έχει μια νίκη του Τραμπ (Ρεπουμπλικανών) ή του υποψηφίου των Δημοκρατικών σε ζητήματα όπως η Συρία, τα ελλαδοτουρκικά, η Ανατολική Μεσόγειος, οι σχέσεις με Ισραήλ αλλά και η Ουκρανία.

Η «leader diplomacy» επί Τραμπ

Υπενθυμίζεται ότι, κατά τη διάρκεια της πρώτης προεδρίας Τραμπ, οι διάλογοι απευθείας επικοινωνίας με τον Ερντογάν παρέμειναν ανοικτοί ανά πάσα στιγμή και ο Τούρκος Πρόεδρος χρησιμοποίησε αυτό το κανάλι αποτελεσματικά. Ο Τραμπ δήλωνε επίσης ότι έβλεπε τον Ερντογάν στην κατηγορία των «ισχυρών ηγετών». Μετά την έναρξη της εποχής Μπάιντεν τον Ιανουάριο του 2020, οι Αρχές των ΗΠΑ διατήρησαν σκόπιμα τους διαύλους διαλόγου με την Τουρκία σε χαμηλό επίπεδο για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ουσιαστικά οι Δημοκρατικοί έκλεισαν σκόπιμα το κανάλι της «leader diplomacy», το

οποίο λειτούργησε πολύ αποτελεσματικά για την Τουρκία την εποχή του Τραμπ. Είναι εξίσου σημαντικό το γεγονός ότι ο Ερντογάν ουδέποτε πραγματοποιούσε επίσημη επίσκεψη στην Ουάσινγκτον κατά τη διάρκεια της τετραετίας της Μπάιντεν.

Επίσης ο Τραμπ, κατά τη διάρκεια της θητείας του, επέδειξε

Ο Τούρκος Πρόεδρος δήλωσε πεπεισμένος πως μια πιθανή αλλαγή στην αμερικανική κυβέρνηση μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου μπορεί να είναι θετική για την αναπτυσσόμενη αμυντική βιομηχανία της Τουρκίας

στάσεις κατανόησης για την αγορά S-400 της Τουρκίας από τη Ρωσία, και μάλιστα έκανε δηλώσεις υπερασπιζόμενος τις θέσεις της Τουρκίας σε προεδρικό επίπεδο, λέγοντας πως η άρνηση των ΗΠΑ για πώληση Patriot ήταν αυτή που ανάγκασε τον Ερντογάν να αγοράσει το ρωσικό πυραυλικό σύστημα.

Από την άλλη, η επικρατέστερη για να λάβει το χρίσμα των Δημοκρατικών, Καμάλα Χάρις, δεν κερδίζει τις συμπάθειες των Τούρκων. Αφενός εξαιτίας των επίσης ισχυρών δεσμών με το Ισραήλ οι Τούρκοι την αποκαλούν «σιωνίστρια», ενώ δεν ξεχνούν ότι η Καμάλα Χάρις ανέλαβε ενεργό ρόλο στις προσπάθειες αναγνώρισης της γενοκτονίας των Αρμενίων από το Κογκρέσο.

Δεν ξεχνούν τις κυρώσεις CAATSA

Το γεγονός ότι κατά την διάρκεια της Προεδρίας Τραμπ υπήρξαν

έντονες επιθέσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών, εξαιτίας της ενεργοποίησης των κυρώσεων CAATSA με αφορμή την ομνηρία του Πάστορα Μπράνσον, κάνει αρκετούς Τούρκους επιφυλακτικούς, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν υπερβολικές προσδοκίες. Ομοίως, το γεγονός ότι ο Τραμπ θα δώσει περισσότερη υποστήριξη στο Ισραήλ εάν εκλεγεί, θα επηρεάσει την πορεία των διμερών σχέσεων και ταυτόχρονα αυτό θα έχει ενδεχομένως θετική επίδραση στον τρόπο με τον οποίο οι ΗΠΑ θα βλέπουν την Ανατολική Μεσόγειο, στο επίκεντρο της οποίας βρίσκεται η Κύπρος ως εταίρος του Ισραήλ.

Ο παράγοντας Ρωσία-Ουκρανία

Οι τουρκοαμερικανικές σχέσεις έχουν σημειώσει περιόδους έντασης και γαλήνης κάποιο διάστημα, για λόγους όπως η προσέγγιση της Τουρκίας με τη Ρωσία και η

πολιτική της να παραμένει «ουδέτερη» στη ρωσική εισβολή της Ουκρανίας. Αν και η Τουρκία έχει αρχίσει να στρέφει το πρόσωπό της προς τη Δύση, αυτή η αλλαγή, που ξεκίνησε με την πρόθεση να βρει πόρους, φαίνεται να έχει δυσφορήσει τη Ρωσία. Η Ρωσία, η οποία συνεχίζει να αποφεύγει τις Δυτικές οικονομικές κυρώσεις εν μέρει μέσω της Τουρκίας, κρατάει την Τουρκία στενά υπό παρακολούθηση. Εάν ο Τραμπ γίνει Πρόεδρος, αναμένεται ότι η πίεση στην Τουρκία θα αμβλυνθεί κάπως για λόγους όπως οι προσωπικές του σχέσεις με τον Πούτιν και η πολύ πιο ευέλικτη άποψή του για τον πόλεμο Ουκρανίας-Ρωσίας από τις δυνάμεις που στηρίζουν τους Δημοκρατικούς.

Πονοκέφαλος για Συρία - Ιράκ - Κούρδους - Ιράν

Ένα άλλο θέμα που απασχολεί έντονα την Τουρκία είναι η προσδοκία αποχώρησης της Αμερικής από το Ιράκ και τη Συρία, η οποία επίσης έχει αναβληθεί για μετά τις αμερικανικές εκλογές.

Οι επαφές μεταξύ Ιράκ και ΗΠΑ για την αποχώρηση διακόπηκαν στις 7 Οκτωβρίου, όταν ένοπλες ομάδες στο Ιράκ, που υποστηρίζονται από το Ιράν, σκότωσαν αμερικανικές Βάσεις μετά τις επιθέσεις Χαμάς στο Ισραήλ. Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κατάσταση, οι αμερικανικές Αρχές έχουν αφήσει αυτό το ζήτημα για μετά τις εκλογές, αλλά η Τουρκία, το Ιράν, το Ιράκ, η Συρία και οι υποστηριζόμενες από την Αμερική ομάδες Σύρων Κούρδων έχουν αρχίσει να παίρνουν θέσεις μάχης. Το Ιράν υπολογίζει να εμβαθύνει περαιτέρω την επιρροή του στο Ιράκ εάν αποσυρθούν οι Αμερικανοί. Από την πλευρά της η Τουρκία στοχεύει να επεκτείνει την περιορισμένη παρουσία της στο Ιράκ στον Περσικό Κόλπο. Ένας άλλος στόχος είναι να τερματιστεί η παρουσία του PKK στο Ιράκ και τη Συρία. Σύμφωνα με την κυβέρνηση Άσανι, εάν οι ΗΠΑ αποσυρθούν από το Ιράκ, τα πολιτικά και στρατιωτικά μέσα που υποστηρίζονται από τις ΗΠΑ στη Συρία, πυρήνες των οποίων είναι οι Κούρδοι, δεν μπορούν να επιβιώσουν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο συντονισμός Ρωσίας-Τουρκίας για τα επόμενα βήματα επισημοποιήθηκε με την συνάντηση Πούτιν-Άσανι αυτήν την εβδομάδα στη Μόσχα.

Γιατί οι Τούρκοι δεν συγχωρούν Μπάιντεν - Δημοκρατικούς

Περίπου 5 μήνες πριν από το πραξικόπημα της 12ης Σεπτεμβρίου, τον Απρίλιο του 1980, σε ένα περιβάλλον όπου ακούγονταν τα βήματα του πραξικοπήματος, ήρθε στην Άγκυρα η Επιτροπή Εξωτερικών Σχέσεων του Κογκρέσου των ΗΠΑ με αντιπροσωπία. Επικεφαλής της αντιπροσωπίας δεν ήταν άλλος από τον Τζο Μπάιντεν. Όπως σημειώνουν Τούρκοι

αναλυτές, το ενδιαφέρον είναι ότι η αντιπροσωπία είχε επίσης συναντήσεις με τον Αρχηγό Γενικού Επιτελείου, Κενάν Εβρέν, ο οποίος θα έκανε πραξικόπημα 5 μήνες αργότερα, και τους Διοικητές Δυνάμεων της περιόδου. Η φύση αυτών των συνομιλιών συνίστατο στην «υπαγόρευση» των απαιτήσεων των ΗΠΑ για την επιστροφή της Ελλάδας στη

στρατιωτική πτέρυγα του ΝΑΤΟ. Η τουρκική πολιτική διοίκηση της περιόδου αντιστάθηκε σε αυτό το αίτημα, αλλά 5 μήνες αργότερα έγινε πραξικόπημα και ένα από τα πρώτα πράγματα που έκαναν αυτοί που έκαναν το πραξικόπημα ήταν να άρουν το «βέτο» που εμπόδιζε την Ελλάδα να επιστρέψει στη στρατιωτική πτέρυγα του ΝΑΤΟ.

Η ΔΔΟ με πολιτική ισότητα είναι ξεπούλημα

ΑΠΟΨΗ

ΔΑΝΟΣ Π.

ΣΙΟΥΚΙΟΥΡΟΓΛΟΥ*

Κύριε Πρόεδρε,

Παρακολούθησα την ομιλία σας και εκείνην του Πρωθυπουργού της Ελλάδος. Θα αποφύγω κάθε σχόλιο για την ομιλία του κ. Μητσοτάκη. Θα αναφερθώ στη δική σας ομιλία. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι επαναλαμβάνετε αρκετά που είπατε στο παρελθόν, αλλά αντιφάσκετε σε πολλά σημεία.

Πολύ σωστά διαπιστώσατε ότι «...Οι Κύπριοι είμαστε οι μόνοι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν μπορούμε να απολαύσουμε όλα τα ανθρωπίνια δικαιώματα της ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης, εργασίας, της ιδιοκτησίας, τις βασικές μας ελευθερίες στο 37% της πατρίδας μας, στις παιρογονικές μας εστίες». Και συνεχίζετε: «...Οραμά μας -αειφόρο, ανθεκτικό και εφικτό- είναι η επίτευξη μίας βιώσιμης και λειτουργικής λύσης...». Και προσθέτετε: «...Δεν χωράνε εκπτώσεις σε αυτήν την αλήθεια...». Πάρα πολύ σωστά όλα αυτά, καθώς και αρκετά άλλα σημεία της ομιλίας σας.

Δυστυχώς, στη συνέχεια τα χαλάτε, λέγοντας «...με τη στήριξη της Ελλάδος αποδέχθηκε [η Κύπρος] τη λύση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, τις αρχές και τις αξίες της Ευρω-

παϊκής Ένωσης και το κοινοτικό κεκτημένο. Επρόκειτο για έναν ιστορικό συμβιβασμό...». Λύση ΔΔΟ!!! Αρχές και αξίες της ΕΕ!!! Βιώσιμη!!! Κάθε άλλο.

Ειλικρινά με εκπλήττει, κ. Πρόεδρε. Προηγούμενως δηλώσατε «...Δεν χωράνε εκπτώσεις...». Η ΔΔΟ με πολιτική ισότητα είναι ξεπούλημα, όχι απλώς έκπτωση! Θυμίζει Απαρτχάιντ! Εν πρώτοις είναι ενάντια στις αρχές της ΕΕ. Οι αρχές της ΕΕ «ένας άνθρωπος, μία ψήφος». Επιπλέον:

• Η Κυπριακή Δημοκρατία θα ΔΙΑΛΥΘΕΙ και θα αντικατασταθεί με το καινούργιο μόρφωμα - ΔΔΟ με πολιτική ισότητα!

Ειλικρινά με εκπλήττει, κ. Πρόεδρε. Δηλώσατε «...Δεν χωράνε εκπτώσεις...». Η ΔΔΟ με πολιτική ισότητα είναι ξεπούλημα, όχι απλώς έκπτωση! Θυμίζει Απαρτχάιντ!

• Δεν θα επιτραπεί σε όλους τους εκτοπισθέντες συμπατριώτες μας να επιστρέψουν στις παιρογονικές τους εστίες. Εκτός του γεγονότος ότι όλες έχουν καταπατηθεί από τους έποικους Μογγόλους Τούρκους που έφερε η Τουρκία, αλλάζοντας το δημογραφικό καθεστώς και εξυπηρετώντας τις τουρκικές

επιβουλές.

• Αυτοί που θα επιστρέψουν, θα είναι υπό τουρκική διοίκηση και δεν θα έχουν δικαίωμα ψήφου.

• Ο τουρκικός καιοχικός στρατός θα παραμείνει.

• Η Τουρκία θα συνεχίσει ως «εγγυήτρια» με δικαίωμα επεμβάσεως στο καινούργιο αυτό μόρφωμα.

• Η τουρκική πλευρά θα έχει το βέτο σε όλα τα ζητήματα.

• Εκ περιτροπής προεδρία.

Αυτά, για να απαριθμήσω μόνο ΜΕΡΙΚΑ από τα προβλήματα της ΔΔΟ, που θα είναι το τελευταίο σκαλοπάτι για πλήρη τουρκοποίηση της πατρίδας μας. Το Σύνταγμα του 1960 ήταν πολύ «ήπιο»

“

σε σύγκριση με το τι προβλέπει η ΔΔΟ. Δεν δούλεψε. Είδαμε το αποτέλεσμα. Τι σας κάνει να πιστεύετε ότι η ΔΔΟ θα δουλέψει;

Πράγματι, κ. Πρόεδρε, θα θέλατε να φιγουράρει η υπογραφή σας σε μια τέτοια συμφωνία; Θα θέλατε να είστε ο Πρόεδρος που ξεπούλησε την πατρίδα μας, που θα βάλει την

ταφόπλακα στον τάφο της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την οποία χύθηκε τόσο αίμα; Είμαι σίγουρος πως όχι! Τότε, συμπεριφερθείτε με θάρρος και δυναμικότητα, αλλάζοντας πορεία. Ξεχάστε τη ΔΔΟ, τα ΜΟΕ και τις εξωθεν δήμεν συμπαράστασεις. Ο ΟΗΕ και η ΕΕ δεν ενδιαφέρονται για την Κύπρο. Τα δικά τους συμφέροντα κοιτάζουν. Το απέδειξαν στο παρελθόν και το αποδεικνύουν καθημερινώς. Κανένας δεν ενδιαφέρεται, ΜΟΝΟ εμείς, γιατί είναι η πατρίδα μας. Καταγγείλτε διεθνώς την Τουρκία για όλα τα εγκλήματα που έκανε και συνεχίζει να κάνει. Δυστυχώς, ο δρόμος είναι δύσκολος. Πολύ δύσκολος, αλλά όχι αδύνατος. Η ΔΔΟ ή η λύση δύο κρατών εξυπηρετούν τα τουρκικά συμφέροντα.

Η Τουρκία είναι η κατάρ της υψηλίου. Είναι αναγκαίο να καταλάβει όλος ο κόσμος την τουρκική βαρβαρότητα και επεκτατικότητα. Οι επεκτατικές της επιβουλές δεν περιορίζονται στην Κύπρο και στην Ελλάδα (νησιά, Θράκη και βάλει). Τα τουρκικά επεκτατικά σχέδια δεν έχουν σύνορα.

Αλλαγή πορείας είναι ο μόνος δρόμος που θα μας οδηγήσει στην ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ. Παρουσιάστε στον ΟΗΕ και στην ΕΕ όλα τα εγκλήματα της Τουρκίας. Χρησιμοποιήστε τα ΜΜΕ και παρουσιάστε διεθνώς την πραγματική Τουρκία, με όλη τη βαρβαρότητα και

εγκληματικότητα. Υπάρχει αρκετό υλικό από την τουρκική εισβολή και τα τελευταία πενήντα χρόνια κατοχής και εποίκισμού. Αρκετά για να ταρακουνήσουν τη Διεθνή Κοινή Γνώμη. Αν τα κράτη μέλη της ΕΕ πιστεύουν ότι η ΔΔΟ με πολιτική ισότητα είναι ιδεώδης λύση, γιατί δεν την εφαρμόζουν στις δικές τους χώρες;

Και κλείνοντας την ομιλία σας αναφέρετε: «...Μπορούμε, όμως, και οφείλουμε να συνεχίσουμε να προσπαθούμε, αξιοποιώντας και ενισχύοντας τα εργαλεία που διαθέτουμε, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση των συνθηκών, μέσα από τις οποίες η Κύπρος θα γίνει στην ολότητά της, επανενωμένη, τόπος σταθερότητας, ασφάλειας, ευημερίας και πραγματικής ειρήνης».

Πράγματι μπορούμε και ΟΦΕΙΛΟΥΜΕ. ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ να αξιοποιήσουμε και να ενισχύσουμε τα εργαλεία που διαθέτουμε και να συμβάλουμε στη διαμόρφωση των συνθηκών υπέρ μας. Όλες οι συμπατριώτισσές μας και συμπατριώτες μας, που θυσιάσαν τα πάντα, που υπέφεραν και υποφέρουν από τον τουρκικό ΑΤΤΙΛΑ, μας έχουν προσφέρει τα εργαλεία που διαθέτουμε για να πολεμήσουμε για ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ. Αρκεί να έχουμε το ΘΑΡΡΟΣ και τη ΒΟΥΛΗΣΗ να τα χρησιμοποιήσουμε επιτυχώς.

*Μόνιμος κάτοικος Μελβούρνης

Σχεδόν βέβαιη η νίκη του Trump μετά την απόπειρα δολοφονίας του

ΑΠΟΨΗ

ΜΙΧΑΛΗΣ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Πριν από λίγες ημέρες η διεθνής κοινότητα έγινε μάρτυρας μιας άνευ προηγουμένου απόπειρας δολοφονίας ενός υποψηφίου των Ηνωμένων Πολιτειών στον 21ο αιώνα. Συγκεκριμένα, η σφαίρα που ξέφυγε από το όπλο του Thomas Matthew Crooks παραλίγο να στοιχίσει τη ζωή του Donald Trump, αλλά ταυτόχρονα του έδωσε κάτι ακόμη πιο πολύτιμο, μια σημαντική ώθηση στις πιθανότητες του, στις επερχόμενες εκλογές.

Γενικότερα, οι απόπειρες δολοφονίας Αμερικανών Προέδρων στη διάρκεια της Ιστορίας δεν είναι ένα γεγονός που δεν έχουμε ξαναβιώσει. Άλλωστε, ποιος μπορεί να ξεχάσει μερικές επιτυχημένες, όπως η δολοφονία του J.F. Kennedy το 1963 και φυσικά η δολοφονία του Abraham Lincoln το 1865. Αναμφίβολα, ο κοινός παρονομαστής και στις δύο δολοφονίες

ήταν ότι επρόκειτο για εν ενεργεία Προέδρους. Επιπλέον, και οι δύο έμειναν στην Ιστορία ως δύο από τους κορυφαίους Προέδρους των Ηνωμένων Πολιτειών. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι θάνατοί τους τους έδωσαν σε κάποιο βαθμό κάποια ηρωική διάσταση και ο τρόπος με τον οποίο πέθαναν είναι ανεξίτηλος στη μνήμη των ανθρώπων.

Στην περίπτωση του Trump, η αποτυχία του εκτελεστική αύξησε τη δυναμική του και δυνάμωσε περαιτέρω τη δημοτικότητά του μεταξύ των αντιπάλων του. Ειδικότερα, η αντίδραση του Trump να υψώσει τη γροθιά του και να παραμείνει σχετικά ήρεμος σε ένα τέτοιο γεγονός, του χάρισε ακόμη περισσότερες ψήφους μεταξύ των πολιτειών που είναι κρίσιμες για την εκλογή Προέδρου.

Ανάμεσά τους είναι φυσικά η Πενσυλβάνια, μια πολιτεία που είναι παραδοσιακά μπλε τα τε-

λευταία 22 χρόνια, εκτός από μια περίπτωση, όπου ήταν φυσικά ο Trump, το 2016. Επομένως, στον απόηχο μιας απόπειρας δολοφονίας σε έναν υποψήφιο Πρόεδρο στην ίδια τους την πολιτεία, οι πολίτες της Πενσυλβάνια που ήταν αναποφάσιστοι θα επηρεαστούν πιθανώς περισσότερο και θα ψηφίσουν με μεγαλύτερη πιθανότητα τον ρεπουμπλικάνο υποψήφιο, όπως έκαναν και στο παρελθόν.

Η δεύτερη πολιτεία που μοιάζει πιο πιθανό να πάει στους Ρεπουμπλικάνους είναι το Ουισκόνσιν, μια πολιτεία που θεωρείται ευρέως δημοκρατική τα τελευταία 26 χρόνια, εκτός από ένα έτος. Αυτό φυσικά ήταν το 2016. Το γεγονός ότι ήταν η πρώτη δημόσια εμφάνιση του Trump μετά την απόπειρα δολοφονίας του, καθώς και η τεράστια υποδοχή της οποίας έτυχε στην πόλη του Μιλγουόκι

στο Εθνικό Συνέδριο των Ρεπουμπλικάνων, καταδεικνύουν ότι σε αυτή την πολιτεία (Ουισκόνσιν), η πλάστιγγα γέρνει υπέρ του.

Τέλος, η σχεδόν βέβαιη νίκη του Trump σε προηγούμενες δημοκρατικές πολιτείες, όπως η Αριζόνα και η Τζόρτζια, καθιστά την εκλογή του πάρα πολύ πιθανή. Σε αυτές τις πολιτείες, διάφορες δημοσκοπήσεις δείχνουν μια διαφορά 4-5,5% υπέρ του Trump, οπότε αν δεν συμβεί κάτι πολύ σημαντικό, είναι σχεδόν απίθανο να καταλήξουν στους Δημοκρατικούς.

Σίγουρα ορισμένες πολιτείες είναι παραδοσιακά δημοκρατικές (Καλιφόρνια, Νέα Υόρκη) και ορισμένες είναι παραδοσιακά ρεπουμπλικανικές (Τέξας, Αλαμπάμα). Ωστόσο, η νίκη του Trump στις πολιτείες-κλειδιά σε συνδυασμό με τη σίγουρη ψήφο του στη Φλόριδα, η οποία του δίνει 30 εκλέκτορες, τον καθιστούν

το αδιαφιλονίκητο φαβορί για τις επερχόμενες εκλογές.

Εν κατακλείδι, η απόπειρα δολοφονίας του Trump ενίσχυσε τη δημοτικότητά του, με πολλούς να τον βλέπουν πλέον ως έναν αντισυστημικό ηγέτη, που δεν είναι αρεστός στους ισχυρούς των ΗΠΑ. Αυτό του έδωσε την ευκαιρία να ταυτιστεί με τον υπόλοιπο κόσμο ως αντισυμβατικός και «λαϊκός» ηγέτης και να κλειδώσει την εκλογή του μέσω των κρίσιμων πολιτειών των ΗΠΑ.

Οι Δημοκρατικοί φαίνεται πως δεν έχουν παραιτηθεί ακόμη και θα κάνουν μια τελευταία προσπάθεια με την αντιπρόεδρο της χώρας, την Kamala Harris. Αυτό που μένει να δούμε είναι αν θα επιβεβαιωθούν τα προγνωστικά ή αν θα καταφέρει η κυρία Harris στο λίγο διάστημα που της απομένει, να κερδίσει τις ψήφους των Αμερικανών στις καθοριστικές πολιτείες.

Μια η σωτήρια επιλογή

ΑΠΟΨΗ “
ΚΡΙΣ ΜΙΧΑΗΛ

Είναι με βαθιά ανησυχία που παρακολουθούμε να υλοποιούνται οι στόχοι των Τούρκων με τη συνέργεια ασπόνδων φίλων, στην Κύπρο. Το δημιουργούμενο περιβάλλον γύρω από το εθνικό μας θέμα, για όσους θέλουν να βλέπουν κατάρματα την πραγματικότητα, προκαλεί ανατρίχιασμα. Βλέπει βήμα-βήμα να οδηγούμαστε σε πλήρη υποταγή στις ορέξεις των Τούρκων.

Πρώτο βήμα των σχεδιασμών υπήρξε η οικονομική καταστροφή της Κύπρου, σε βαθμό που ένας εξαθλιωμένος λαός να μην έχει τη δύναμη, τη θέληση και τη βούληση να αντισταθεί, έτοιμος να παραδοθεί στις ορέξεις των εχθρών του.

Δεύτερο βήμα που βρίσκεται σε εξέλιξη είναι η διάσπαση του κυπριακού λαού με δόλωμα νεφελώδεις και αδύνατες υποσχέσεις για οικονομική άνοδο και ευμάρεια με τη λύση του Κυπριακού. Στήνουν προπαγανδιστικούς μηχανισμούς με προμετωπίδα πολιτικούς, επιχειρηματίες και μέσα μαζικής ενημέρωσης για να καλλιεργήσουν κλίμα υπέρ της λύσης, ανεξαρτήτως περιεχομένου.

Τρίτο βήμα, που είναι προφανές μέχρι ορατό για όσους και πάλι είναι σε θέση να βλέπουν μπροστά, είναι η εντατικοποίηση των επικοινωνιακών παιγνιδιών της Τουρκίας χωρίς ουσιαστικές υποχωρήσεις σε οποιοδήποτε θέμα. Κι εκεί που θα μας στριμώξει με αυτήν την τακτική, δεν θα είναι έκπληξη αν δούμε και το αποκορύφωμα των τουρκικών σχεδιασμών. Δηλαδή, να διακηρύξουν ότι είναι έτοιμοι, αρκεί να δεχθούμε επανάληψη των συνομιλιών χωρίς προϋποθέσεις

και όρους.

Και ποια θα είναι τότε η στάση του Προέδρου της Δημοκρατίας; Με το πιστόλι στον κρόταφο, τι περιθώρια ελιγμών θα έχει και πώς θα μπορέσει να αντισταθεί στις πιέσεις έξωθεν αλλά και από το εσωτερικό; Βλέπουμε ήδη οι πυλώνες στους οποίους επενδύσαμε για στήριξη αποδείχτηκαν ανύπαρκτοι.

Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και ξεχωριστά ισχυρές ευρωπαϊκές χώρες, οι ΗΠΑ δεν θέλουν ή δεν μπορούν να μας προσφέρουν καμιά βοήθεια. Κοντά σ' αυτά έχουμε και τον ανεκδιήγητο Κόλιν Σπύαρτ, που υποτίθεται ότι εκπροσωπεί τα Ηνωμένα Έθνη και υποστηρίζει τις αρχές που αυτά προοβέουν, να βρίσκεται μονίμως σε διατεταγμένη αποστολή στηρίζοντας και υποστηρίζοντας τους Τούρκους υπονομεύοντας την Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι άξιον απορίας πώς η Κυπριακή Δημοκρατία, με τους φορείς και Αρχές που την εκπροσωπούν, ανέχεται τον κύριο αυτό να βρίσκεται στο έδαφός της και να απεργάζεται τη διάλυσή της. Από την άλλη οι διαχρονικοί εχθροί μας, Βρετανοί, συνεχίζουν να βυσοδομοούν εναντίον μας.

Με τα δεδομένα αυτά ποιες προοπτικές υπάρχουν για επιτυχή αντιμετώπιση των τουρκικών επιδιώξεων, όταν καθ' ομολογίαν του Υπουργού Εξωτερικών δεν έχουμε εναλλακτικό σχέδιο; Λύσεις δεν υπάρχουν πολλές. Η πιο αξιόπιστη είναι η στρόφη μας με αποφασιστικότητα προς σύναψη στρατηγικών συμμαχιών, ταυτοποίηση συμφερόντων και επιδιώξεων με Ελλάδα και Ισραήλ.

Το Ισραήλ δεν θα ήθελε με κανέναν τρόπο να βρεθεί ένα πρωί περικυκλωμένο, κυριολεκτικά, από μουσουλμανικά κράτη. Είναι γι' αυτό θέμα επιβίωσης. Και επειδή οι Ισραηλινοί δεν διακρίνονται, σε αντίθεση μ' εμάς, από μυωπική πολιτική, ξέρουν να ζυγίζουν και να υπολογίζουν τα εθνικά τους συμφέροντα, δεν θα δυσκολευτούν στις επιλογές τους. Ο λόγος, όμως, ο πρώτος και κύριος, ανήκει στην Κυπριακή Δημοκρατία αν θέλει να συνεχίσει να υπάρχει. Θα αφήσουμε το μέλλον μας, των παιδιών μας και των επερχόμενων γενιών στην τύχη ή θα το πάρουμε στα χέρια μας; Επείγει η λήψη αποφάσεων αν θέλουμε να είμαστε συνεπείς με την Ιστορία μας.

Υ.Γ.:

1. Ο προπομπός της κατάληψης της «νεκρής ζώνης» από τους ειρβολείς του Αττίλα, Κόλιν Σπύαρτ, αφού ολοκλήρωσε την αποστολή του παρέδωσε τη σκυτάλη στον απερχόμενο Βρετανό Επιτελάρχη της Ειρηνευτικής Δύναμης, ο οποίος σε συνέντευξή του στο Associated Press μάς προειδοποιεί και απειλεί με το ενδεχόμενο ανεξέλεγκτης και επικίνδυνης κατάστασης στη «νεκρή ζώνη». Φαίνεται ο απερχόμενος συνταγματάρχης της Ειρηνευτικής Δύναμης γνωρίζει από πρώτο χέρι τι μαγειρεύεται στα βρόμικα και σκοτεινά μαγειρεία του Foreign Office της Βρετανίας κατά της Κύπρου.

Εμείς οι γραφικοί, Πρόεδρε, όπως μας αποκαλούν κάποιοι από τους συνεργάτες σας, θα συνεχίσουμε να λέμε την αλήθεια και τι μαγειρεύεται κατά της πατρίδας μας από ξένους και ντόπιους.

2. Ο σφοδρός έρωτας του μάγου της πολιτικής με το ΑΚΕΛ χρονολογείται από τα παλιά.

Να μην περάσουν οι μεθοδεύσεις Νεοφύτου - Κυπριανού

Πάλι φρόντισε ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου, να δώσει το στίγμα της πολιτικής του φιλοσοφίας και προσέγγισης στο Κυπριακό. Το θέμα δεν είναι τα μέτρα κατά της Τουρκίας, αλλά η επανέναρξη των συνομιλιών, δήλωσε ο κύριος Νεοφύτου. Δηλαδή, κύριε Νεοφύτου, Πρόεδρε του μεγαλύτερου και κυβερνώτος κόμματος, να ξεχάσουμε τις προκλήσεις των Τούρκων, να αγνοήσουμε την ιαμή συμπεριφορά τους στην ΑΟΖ μας και να απευθύνουμε ικέτες να παρακαλούμε να προσέλθουν στο τραπέζι των συνομιλιών; Αυτά συμβουλεύεις τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κι αυτά διαβουλεύεσαι με τους πρέσβεις των Δυτικών εταίρων στις τακτικές επαφές που έχεις μαζί τους; Μα, κύριε Νεοφύτου, το πιο εύκολο πράγμα και για τον Πρόεδρο Αναστασιάδη αλλά και για τον κυπριακό λαό είναι να αγνοήσουμε συλλήβδην τα πεπραγμένα σε βάρος μας από τους Τούρκους και να επαναρχίσουμε τις συνομιλίες προσαρμοζόμενοι στις απαιτήσεις τους. Μα, αν αυτή είναι η πολιτική μας, ποια αξιοπιστία μάς απομένει και ποια ερείσματα ξέμειναν για να θέλουμε από τους τρίτους να ασκήσουν την οποιαδήποτε επιρροή στην Τουρκία να υποχωρήσει στο Κυπριακό; Είναι προφανές ότι ο κ. Νεοφύτου έχει πάρει διαζύγιο με τη βούληση της καταπληκτικής πλειοψηφίας του λαού μας και του

ιδίου του Προέδρου Αναστασιάδη, ο οποίος, ορθώς συμπεριφερόμενος, εμμένει στους όρους που έθεσε για να επανέλθει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Καλούμε τον Πρόεδρο να αγνοήσει και να απομονώσει συμβούλους όπως τον κ. Νεοφύτου, ο οποίος μαζί με την ΑΚΕΛική ηγεσία βάλθηκαν να ευνοχίσουν την αγωνιστική στάση του λαού και να προσφέρουν την Κύπρο στο πιάτο στην Τουρκία. Πισασμένοι χέρι-χέρι οι δύο μεθοδεύουν τρόπους να παραχωρήσουν στην Τουρκία όχι μόνο γην και ύδωρ αλλά και αέρα και θάλασσα και υποθαλάσσιο πλούτο. Η πολιτική αυτή πρέπει να ανασχεθεί όσο είναι καιρός και ο Πρόεδρος και η πολιτική ηγεσία ενωμένη να παραμείνει προσπλωμένη σταθερά στον στόχο για ανατροπή των τουρκικών σχεδιασμών και της υπαρφαγής του υποθαλάσσιου πλούτου μας. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι πίσω από τις αντεθνικές μεθοδεύσεις κρύβονται πάντοτε οι Βρετανοί. Γνωρίζουμε, επίσης, ότι και ο νέος εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ στην Κύπρο, Νορβηγός κ. Έιντε, ενεργεί με βάση τη γραμμή του Λονδίνου, που στην ουσία είναι γραμμή της Άγκυρας. Έχουν γνώση οι φύλακες λοιπόν και δεν θα επιτρέψουμε να λεηλατήσουν τον εθνικό μας πλούτο, όπως δεν θα δεχθούμε λύσεις που ακρωτηριάζουν τα εθνικά και ανθρώπινα δικαιώματα του λαού μας. Ενδύω ο Πρόεδρος Αναστασιάδης παραμένει σ' αυτήν τη γραμμή, να γνωρίζει κι αυτός ότι θα έχει τη στήριξη μας και τη στήριξη του συνόλου του λαού.

*Το πιο πάνω άρθρο δημοσιεύθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2014.

Θερμοπληξίες στις καρδιές μας

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΕΑΣ
ΜΟΡΦΙΤΗΣ

Συνταράσσουν κάθε ευαίσθητο πολίτη τα τελευταία κρούσματα θανάτου από θερμοπληξία ανθρώπων στην Κύπρο - κυρίως ηλικιωμένων και ευάλωτων - λόγω των δυσμενών συνθηκών διαβίωσής τους.

Προφανώς η οικονομική τους κατάσταση δεν τους επιτρέπει να έχουν ούτε κλιματιστικά, ούτε και να τολμούν να χρησιμοποιήσουν ηλεκτρικό ρεύμα λόγω του υψηλού κόστους, ούτε και να έχουν ακόμα και έναν αεριστήρα ή μίαν απλή συσκευή για να εξουδετερώσουν τον αφόρητο καύσωνα που μπαίνει μέσα από τα φτωχικά τους.

Μπορεί κάποιος να ισχυριστεί «...καύσωνας είναι. Τι να κάνουμε; Θα έρθει και ο... χιμώνας!».

Μια πιο ευαίσθητοποιημένη όμως και ανθρώπινη αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών παραπέμπει - ίσως - στην έλλειψη κράτους πρόνοιας, στο χάσμα των κοινωνικών τάξεων, στη φτωχοποίηση της μεσαίας τάξης και στην ανάγκη ανακατανομής του πλούτου που δημιουργεί πλουσιότερους και φτωχότερους.

Με αυτήν την αντίληψη, η σκέψη μου πηγαίνει αβίαστα σε δύο πρόσφατες κρατικές ρυθμίσεις.

Η μια είναι η κατανομή της Α.Τ.Α., σύμφωνα με την οποία

ενισχύθηκαν τα εισοδήματα των πλουσιότερων εισοδηματιών σε πολλαπλάσιο βαθμό από την ενίσχυση των ασθενεστερών οικονομικών τάξεων.

Η άλλη είναι η πρόσφατη αύξηση 1,5% του κρατικού μισθολογίου, που, ως γνωστόν, αφενός είναι η πολυπληθέστερη εργατική τάξη και αφετέρου η πλέον ευνοημένη έναντι των υπολοίπων.

Επιβάλλεται εδώ και τώρα επαναχάραξη μιας οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, που να σμικρύνει τα οικονομικά χάσματα μεταξύ των κοινωνικών τάξεων του πληθυσμού και η αναζωο-

γόνιση της μεσαίας τάξης, που υπέστη καίρια πλήγματα μετά την οικονομική κρίση του 2013.

Το κράτος οφείλει να εξοικονομήσει κονδύλια και από τις σπατάλες που σημειώνονται σε κάθε είδους έργα και δραστηριότητες.

Θα πρέπει επίσης να πατάξει τα φαινόμενα της διαπλοκής, της διαφθοράς, της ημετεροκρατίας και του νεποτισμού, που επιβραβεύουν με εκατομμύρια ευρώ τους επιτήδειους, τους απατεώνες, τους καιροσκόπους και τους αδιότακτους.

Μ' αυτούς τους τρόπους των εξοικονομήσεων θα βρεθούν πόροι να μη ζουν συνάνθρωποί μας σε

συνθήκες φτώχειας και δυσπραγίας, που τους οδηγούν στη δυστυχία, την απόγνωση, ακόμα και στον θάνατο.

Και κάτι άλλο ακόμα:

Πόσα εκατομμύρια στοίχισε το νέο στάδιο της Λεμεσού - που ονομάζεται και Alfa Mega - και πόσα άλλα ακόμα δαπανώνται για να ελέγχει το κράτος τους χούλιγκαν που προκαλούν τεράστιες ζημιές μέσα και έξω από τα γήπεδα;

Τι λέει επί τούτου η ΚΟΠ, που έσκισε τα ιμάτιά της και πήγε κόντρα στην απόφαση της Κυβέρνησης να απαγορεύσει τη μετακίνηση φιλάθλων;

Σ' αυτόν τον τόπο χάσαμε το μέτρο, τη λογική και την ανθρωπιά μας.

Δύο έγγραφα του 1974 χωρίς σχόλια

ΑΠΟΨΗ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΛΕΩΝΙΔΟΥ*

Το μεσημέρι (τοπική ώρα Αγκυρας) της 17ης Ιουλίου 1974, ο Αμερικανός Πρέσβης στην Αγκυρα, Μακόμπερ, είχε ογδόντα λεπτών συνάντηση με τον Τούρκο Πρωθυπουργό Ειζεβίτ προτού ο τελευταίος αναχωρήσει για το Λονδίνο. Σύμφωνα με το αποχαρακτηρισμένο έγγραφο της συνάντησης αυτής, ο Ειζεβίτ προέβη σε μια αξιολόγηση της κατάστασης από την τουρκική κυβέρνηση θίγοντας τα σημεία που αιτιολογούσαν την τουρκική εισβολή και που αναφέρονται πιο κάτω (Έγγραφο 1) 1.

Δύο μέρες αργότερα, στις 19 Ιουλίου, ο Μακόμπερ έκανε την ατυχή ομιλία του στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη (Έγγραφο 2)2, επαναλαμβάνοντας σχεδόν κατά γράμμα τα επιχειρήματα του Ειζεβίτ προς τον Αμερικανό Πρέσβη για την ανάγκη της εισβολής, δυο μέρες προηγούμενος.

Πιο κάτω παρουσιάζεται ακριβής μετάφραση των σημείων αναφοράς των δύο εγγράφων:

Ειζεβίτ (17 Ιουλίου): «Το πρα-

ξικόπημα ήταν πλήρως σχεδιασμένο από την ελληνική Κυβέρνηση».

Μακόμπερ (19 Ιουλίου): «Το πραξικόπημα οργανώθηκε από το στρατιωτικό καθεστώς της Ελλάδας και πραγματοποιήθηκε από τους Έλληνες αξιωματικούς που υπηρετούσαν και διοικούσαν την Εθνική Φρουρά της Κύπρου... Το στρατιωτικό καθεστώς της Ελλάδας παραβίασε απερίφραστα την ανεξαρτησία της Κύπρου. Θεωρώ τον κίνδυνο από την Τουρκία σε μικρότερο βαθμό από τον κίνδυνο από αυτούς (την Ελλάδα)».

Ειζεβίτ (17 Ιουλίου): «Η τουρκική κυβέρνηση δεν δέχεται (το πραξικόπημα) ως εσωτερικό κυπριακό πρόβλημα. Αντίθετα, είναι διεθνές ζήτημα που αφορά παραβίαση μιας συμφωνίας, στην οποία η Τουρκία είναι συμβαλλόμενο μέρος και εγγυήτρια».

Μακόμπερ (19 Ιουλίου): «Το πραξικόπημα δεν προέκυψε κάτω από τέτοιες συνθήκες, ώστε να θεωρείται ως εσωτερικό θέμα των Ελληνοκυπρίων. Είναι σαφώς μια εισβολή από το εξωτερικό,

κατάφωρη παραβίαση της ανεξαρτησίας και κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας... Δεν υπήρξε επανάσταση στην Κύπρο, η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί ως εσωτερικό ζήτημα. Ήταν μια εισβολή, η οποία παραβίαζε την ανεξαρτησία και την κυριαρχία της Δημοκρατίας. Και η εισβολή συνεχίζεται όσο υπάρχουν στην Κύπρο Έλληνες αξιωματικοί».

Ειζεβίτ (17 Ιουλίου): «Η επιδείνωση της θέσης των Τούρκων στο νησί είναι αναπόφευκτη, εάν το νέο καθεστώς παραμείνει στην εξουσία. Η ευπάθεια των Τούρκων στο νησί αυξήθηκε σημαντικά λόγω της έλλειψης ασφαλούς πρόσβασης τους στη θαλάσσια ακτή».

Μακόμπερ (19 Ιουλίου): «Τα γεγονότα στην Κύπρο δεν αποειλούν εσωτερικό ζήτημα των Ελλήνων της Κύπρου. Οι Τούρκοι της Κύπρου επηρεάζονται επίσης. Το πραξικόπημα της ελληνικής κυβέρνησης είναι εισβολή και από τις συνέπειές της πλήττονται ολόκληρος ο λαός της Κύπρου, τόσο Έλληνες όσο και Τούρκοι».

Ειζεβίτ (17 Ιουλίου): «Οι Έλ-

ληνες αξιωματικοί της Κυπριακής Εθνικής Φρουράς πρέπει να φύγουν από το νησί».

Μακόμπερ (19 Ιουλίου): «Με σκοπό την παραπλάνηση της παγκόσμιας κοινής γνώμης, το στρατιωτικό καθεστώς της Ελλάδας ανακοίνωσε χθες τη σταδιακή αντικατάσταση των Ελλήνων αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς. Αλλά το ζήτημα δεν είναι η αντικατάστασή τους, το θέμα είναι η απόδοσή τους».

Ειζεβίτ (17 Ιουλίου): «Η τρέχουσα κατάσταση είναι εντελώς απαράδεκτη για την τουρκική κυβέρνηση. Εάν δεν αποκατασταθεί αποδεκτή κατάσταση, η Τουρκία θα πρέπει να επέμβει άμεσα με στρατιωτική δύναμη στο νησί. Η επέμβαση θα είναι "πιο αιματηρή" όσο περισσότερο αναβάλλεται. Ως εκ τούτου, δεν είμαι διατεθειμένος να καθυστερήσω την επέμβαση πέρα από «λίγες ημέρες».

Μακόμπερ (19 Ιουλίου): «Αν επιτραπεί αυτή η κατάσταση να συνεχιστεί έτσι και για μικρό χρονικό διάστημα θα είναι μια συνεχής πηγή ανωμαλίας στην Κύπρο, οι

επιπτώσεις της οποίας θα είναι πολύ σοβαρές και εκτεταμένες».

Επιπρόσθετα το σχετικό αμερικανικό έγγραφο αναφέρει:

1. «Ο Ειζεβίτ δήλωσε ότι βασικός στόχος της τουρκικής κυβέρνησης είναι η αποκατάσταση της συνταγματικής κυβέρνησης της Κύπρου. Με αυτό εννοούσε την επιστροφή του Μακαρίου ως επικεφαλής της κυβέρνησής του...».

2. «Η τουρκική κυβέρνηση δεν φοβάται de jure κίνηση για ένωση στο άμεσο μέλλον. Αντίθετα, οι Τούρκοι πιστεύουν ότι η Αθήνα θα διατηρήσει τη μυθοπλασία του διαχωρισμού (Ελλάδας και Κύπρου), καθώς αυτό θα επιτρέψει στην Κυβέρνηση της Ελλάδας να έχει δύο ψήφους στον ΟΗΕ, ενώ έχει το ένα πόδι στο στρατόπεδο του ΝΑΤΟ και το άλλο στον αδέσμευτο κόσμο».

1 Τηλεγράφημα από την Πρεσβεία στην Τουρκία προς το Υπουργείο Εξωτερικών. Αγκυρα.

2 United Nations, Security Council Official Records, 1780th Meeting: 19 July 1974, New York.

*Συγγραφέας - ερευνητής, Λονδίνο

Νομική ανακοπή του σφετερισμού ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα

ΑΠΟΨΗ
ΑΝΔΡΕΑΣ
ΓΡ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ*

Είναι αξιοπρόσεκτη και επικροτείται η -επιτέλους- έναρξη συστηματικής και μεθοδικής δράσης από την Κυβέρνηση και τις αρμόδιες Αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας για νομική ανακοπή του σφετερισμού ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα. Και τούτο, γιατί προσφέρει νομική και πολιτική προστασία αλλά και αποκατάσταση στους Ελληνοκύπριους ιδιοκτήτες, και επιπλέον ενισχύει την προσπάθεια επίλυσης του κυπριακού ζητήματος σύμφωνα με το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Δικαιοσύνη αποτελεί ζωτικό στοιχείο για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, δεδομένου ότι συμβάλλει ουσιαστικά σε ζωτικούς τομείς, όπως επίλυση διαφορών, ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες και συμβολή στην αποκατάσταση, επανένωση και συμφιλίωση.

Λόγοι και πλεονεκτήματα

Η νομική δίωξη των σφετεριστών ελληνοκυπριακών περιουσιών στο κατεχόμενο από την Τουρκία τμήμα της Κύπρου αιτιολογείται από σειρά λόγων και αρκετών πλεονεκτημάτων, μεταξύ των οποίων είναι και τα εξής:

Διατήρηση της νομιμότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: Υπογραμμίζει την προσήλωση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη νομιμότητα και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας. Επιπλέον, η δικαστική διαδικασία ενισχύει την αρχή της νομικής τάξης και την αποτροπή της παράνομης κατάληψης περιουσιακών στοιχείων.

Προστασία ιδιοκτησίας: Προστατεύει την περιουσία των Ελληνοκυπρίων από σφετερισμό και παράνομη χρήση, κάτι που κατοχυρώνεται τόσο από το Διεθνές, όσο και από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Η νομική διεκδίκηση επιτρέπει την αναγνώριση των δικαιωμάτων των νομίμων ιδιοκτητών και την αποκατάστασή τους στην περιουσία τους.

Διεθνής πίεση: Ασκήει διεθνή πίεση στην Τουρκία και στις «αρχές» του ψευδοκράτους να συμμορφωθούν με το Διεθνές Δίκαιο, το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και τις αποφάσεις των διεθνών δικαστηρίων. Η νομική διεκδίκηση θα δημιουργήσει διεθνή πίεση προς την Τουρκία για την επιστροφή των περιουσιών στους νόμιμους ιδιοκτήτες.

Αποτροπή περαιτέρω σφετερισμού: Λειτουργεί αποτρεπτικά προς εν δυνάμει σφετεριστές, μειώνοντας τη συστηματική κλοπή και σφετερισμό περιουσιών.

Αποκατάσταση και αποζημίωση: Οι επιτυχημένες δίωξεις μπορούν να οδηγήσουν σε αποκατάσταση και αποζημίωση των θιγόμενων νομίμων ιδιοκτητών.

Νομικές δίωξεις

Είναι πολύ εμφανές το ποιοι ενδείκνυται να διωχθούν.

Σφετεριστές ιδιώτες και μεσίτες: Άτομα, αρχικά ξεκινώντας με μη Κύπριους πολίτες, και εταιρείες που είτε κατέχουν ή χρησιμοποιούν παράνομα ελληνοκυπριακές περιουσίες είτε μεσολαβούν ή προωθούν ή υλοποιούν την κλοπή, σφετερισμό ή/και ανάπτυξη των ελληνοκυπριακών περιουσιών.

«Αρχές» του ψευδοκράτους: Οι συμμετέχοντες στις «διοικητικές» και άλλες «αρχές» του ψευδοκράτους που διευκολύνουν ή ενθαρρύνουν ή προωθούν ή υλοποιούν την κλοπή και τον σφετερισμό των ελληνοκυπριακών περιουσιών.

Τουρκικές Αρχές: Τούρκοι αξιωματούχοι που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στη διαδικασία σφετερισμού των εν λόγω περιουσιών.

Στρατηγική και υλοποίηση

Για την υλοποίηση της νομικής δίωξης των σφετεριστών ελληνοκυπριακών περιουσιών στην κατεχόμενη από την Τουρκία περιοχή της Κύπρου, προτείνονται τα εξής:

Συλλογή αποδεικτικών στοιχείων: Συστηματική και ακριβής καταγραφή και τεκμηρίωση των περιπτώσεων σφετερισμού με φωτογραφίες, έγγραφα, μαρτυρίες και άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

Νομικές δράσεις σε Διεθνή δικαστήρια: Προσφυγές στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) και σε άλλες διεθνείς ή εθνικές δικαστικές Αρχές.

Δικαστικές δράσεις σε κυπριακά δικαστήρια: Αγωγές στα κυπριακά δικαστήρια με στόχο την έκδοση αποφάσεων για επικύρωση της παραβίασης των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων στα κατεχόμενα.

Πίεση μέσω Διεθνών Οργανισμών: Αξιοποίηση του ΟΗΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΟΑΣΕ, της Κοινοπολιτείας και άλλων διεθνών οργανισμών για να ενισχυθεί η πίεση στην Τουρκία και το ψευδοκράτος για αποκατάσταση της ιδιοκτησίας των εν λόγω περιουσιών.

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση: Διεξαγωγή ενημερωτικών

εκστρατειών σε διεθνές επίπεδο για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των διεθνών φορέων σχετικά με το ζήτημα.

Συνεργασία με επιφανείς νομικούς παγκόσμιας εμβέλειας και ΜΚΟ: Συνεργασία με διεθνείς νομικούς οργανισμούς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) για την υποστήριξη των δικαστικών προσπαθειών.

Η νομική ανακοπή του σφετερισμού των ελληνοκυπριακών περιουσιών στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου είναι απαραίτητη για την προστασία των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων και της δικαιοσύνης. Διασφαλίζει την αποκατάσταση των δικαιωμάτων των Ελληνοκυπρίων ιδιοκτητών και αποτρέπει τον σφετερισμό και την παράνομη εκμετάλλευση της περιουσίας τους. Επιπλέον, ενισχύει τη διεθνή πίεση για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού ζητήματος, σύμφωνα με το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

*Καθηγητής στο Philips University, πρώην Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, και πρώην Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης (EURASHE). a.orphanides@philipsuni.ac.cy

Ο καπιταλισμός της ευνοιοκρατίας

Είναι επιτακτική ανάγκη η αποπολιτικοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης και συμφωνίας των έργων που αφορούν το Δημόσιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι εξυπηρετούν τα συμφέροντα των καταναλωτών, χωρίς να επιβαρύνουν δυσανάλογα τον φορολογούμενο πολίτη. Χωρίς αυτήν την αποπολιτικοποίηση, το αποτέλεσμα είναι «καπιταλισμός της ευνοιοκρατίας» και η δημιουργία αφύσικων μονοπωλίων και καρτέλ του ιδιωτικού τομέα που εξυπηρετούν αυτούς που επιδιώκουν να αποσπάσουν υπερβολικά κέρδη παρά να εξυπηρετήσουν την ευημερία του λαού (καταναλωτών και φορολογουμένων).

Έχω αναφερθεί (όπως και άλλοι) εκτενώς σε διαφορά άρθρα μου για το θέμα αυτό ([1],[2],[3],[4]). Συγκεκριμένα, πριν από δύο χρόνια είχα δημοσιεύσει το άρθρο με τίτλο «Συμπράξεις Δημοσίου με Ιδιώτες - Ο διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες» (Stockwatch, 25.7.2022). Μεταξύ άλλων, τόνιζα ότι μόνο ένας ανεξάρτητος και ορθά στελεχωμένος επαγγελματικός Οργανισμός θα μπορούσε να εκπληρώσει και να φέρει εις πέρας με αντικειμενικότητα, μακριά από πολιτικές και άλλες παρεμβάσεις, με επιτυχία την ανάγκη μελέτης που να αξιολογεί τα οφέλη και τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την ανάληψη των προτεινόμενων έργων όπου εμπλέκεται το Δημόσιο. Τέτοιος και παγκόσμια επιτυχημένος Οργανι-

σμός υπήρξε και ήταν η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως (CDB), την οποία, όμως, όπως αναφέρω και στο άρθρο:

«...κάποιοι εργολαβικά ανάλαβαν να την μετατρέψουν σε μια ιδιωτική εμπορική τράπεζα, όπως όλες τις άλλες. Και δεν είναι τυχαίο που το έχουν κάνει αυτό. Ήταν επιτακτική ανάγκη γι' αυτούς που τους ανέθεσαν αυτόν τον ρόλο να βγει από τη μέση κάθε φορέας που θα μπορούσε να ασκήσει βέτο ή να σταθεί εμπόδιο στις προσπάθειές τους να εξυπηρετήσουν τις πελατειακές τους σχέσεις και άλλα ειδικά συμφέροντα».

Στο άρθρο επίσης συστήνω την προσοχή στο ότι η απόφαση ανάληψης τέτοιων «αναπτυξιακών» έργων προϋποθέτει ότι το έργο είναι οικονομικά βιώσιμο και η συμφωνία μεταξύ ιδιώτη και Δημοσίου είναι ισορροπημένη και εφικτή. Συγκεκριμένα, αναφέρω τα ακόλουθα:

«Η αξιολόγηση θα πρέπει να προσδιορίζει και να αξιολογεί το κόστος και τα οφέλη που προκύπτουν στους διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς που συμμετέχουν στα εν λόγω έργα, ώστε να καθίσταται δυνατή η επίτευξη μιας δίκαιης και ισορροπημένης συμφωνίας. Στην πραγματικότητα, μια ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών δείχνει την καθαρή παρούσα αξία (Net Present Value), που αναμένεται να προκύψει για κάθε συμβαλλόμενο, ως επίσης και τους κινδύνους που

συνδέονται και που θα μπορούν να αναληφθούν από έναν εταίρο σε μια σύμβαση παραχώρησης εφόσον το έργο κρίνεται οικονομικά βιώσιμο. Είναι επίσης επιτακτική ανάγκη ο συμβαλλόμενος του δημοσίου τομέα σε τέτοιες συμβάσεις να έχει το δικαίωμα να κάνει και να είναι σε θέση να εφαρμόζει τους απαραίτητους ελέγχους, ώστε να παρακολουθεί και να ελέγχει αποτελεσματικά το αποτέλεσμα, καθώς επηρεάζει τον καταναλωτή κατά τη διάρκεια της επιχείρησης. Και πάντοτε διατηρώντας πλήρως το δικαίωμα παρέμβασης του που μπορεί να κριθεί αναγκαίο για την προστασία του καταναλωτή».

Συμπέρασμα: από το κακό στο χειρότερο

Βρισκόμαστε στα μέσα του 2024 και όχι μόνο τίποτα δεν έχει διορθωθεί, αλλά όλα έχουν γίνει χειρότερα. Οι πολιτικοί μας έχουν καταργήσει την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως για να μην ελέγχονται ποια έργα προωθούνται και με ποιες συμφωνίες και κόστη τα επιβαρύνουν, εξυπηρετώντας αλλότρια κίνητρα και συμφέροντα. Και παρόλο που το Υπουργικό Συμβούλιο του Νίκου Αναστασιάδη (συμμετέχοντος και του νυν Προέδρου μας) έχει υιοθετήσει την ευρωπαϊκή καθοδήγηση για τη δημιουργία ανεξάρτητης Αρχής Χρηματοδοτήσεως Έργων, όπου εμπλέκεται το Δημόσιο (Development Finance

Agency - DFA), η Κύπρος ουδέποτε την έχει υλοποιήσει. Και ο λόγος είναι απλός. Βάσει της Ευρωπαϊκής Οδηγίας, που μόνο στα καρτιά έχουμε ασπαστεί, το κυπριακό DFA πρέπει να αξιολογεί τα έργα για οικονομική βιωσιμότητα, καθώς και τις συμφωνίες του Δημοσίου με ιδιώτες που προκύπτουν και να δίνει την έγκρισή του για όλα τέτοια έργα του Δημοσίου που η επένδυση είναι μεγαλύτερη συγκεκριμένου ποσού. Αυτό έχουν εφαρμόσει χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μεγάλη επιτυχία, όπως η Ιρλανδία και η Ολλανδία. Αυτός είναι και ο κυριότερος λόγος που, κατά τη γνώμη μου, πνιγόμαστε μέσα σε τέτοια έργα «εκτρώματα», όπου πλουτίζουν οι λίγοι και πτωχεύουν οι πολλοί, ενώ συνάμα καταστρέφεται η προοπτική για ευημερία.

Το αποτέλεσμα είναι σήμερα να έχουμε παντού τέτοια έργα «ελέφαντες», όπου κοιτάζει κάποιος (δρόμοι, μαρίνες, αεροδρόμια, λιμάνια, σταθμοί αφαλάτωσης, ακόμη και θέρετρα καζίνο). Για να μην αναφερθώ στα «μεγάλα-έργα» για αξιοποίηση του φυσικού αερίου ή την ενεργειακή διασύνδεση της Κύπρου με την Ελλάδα. Η εικόνα που προκύπτει είναι πέρα από τραγική και προδιαγράφει ένα ζοφερό μέλλον για τον Κύπριο πολίτη - καταναλωτή και φορολογούμενο. Και δεν έχουμε γίνει καθόλου σοφότεροι από τα παθήματά μας. Προσπαθούμε να διορθώσουμε τα

λάθη μας, χρησιμοποιώντας την ίδια τακτική και τα ίδια εργαλεία που μας προκάλεσαν τα παθήματα.

Βιβλιογραφία

- Savvides, Savvakis C., “Συμπράξεις Δημοσίου με Ιδιώτες - Ο διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες”, Stockwatch 25 Ιουλίου 2022, <https://www.stockwatch.com.cy/el/blog/7386613-sympraxeis-dimosioy-me-idioties-o-diavolos-kryvetai-stis-leptomereies>
- Kyriakos Iacovides, “Every wrong decision that could have been taken was taken” (Cyprus Mail, November 22, 2020). “Every wrong decision that could have been taken was taken” | Cyprus Mail (cyprus-mail.com)
- Savvides, Savvakis C., Public-Private Partnerships - The devil is in the detail (Cyprus Mail, March 31, 2022). Public-Private Partnerships - The devil is in the detail | Cyprus Mail (cyprus-mail.com)
- Kavvadia Helen and Savvides Savvakis (2019) «Funding Economic Development and the Role of National Development Banks-The Case of Cyprus», World Economics Journal, Vol. 21, No. 3, July–September.
- *Οικονομολόγος, με ειδίκευση στην οικονομική ανάπτυξη και τη χρηματοδότηση έργων. Είναι πρώην ανώτερος διευθυντής στην Κυπριακή Τράπεζα Ανάπτυξης και έχει διατελέσει τακτικός επισκέπτης λέκτορας στο Πανεπιστήμιο του Harvard και σήμερα στο Queen's University. Author page: <http://ssrn.com/author=262460>.

Η έπαρση της πολεμοχαρούς χανούμισσας Αϊσέ Γκιουνές

Πενήντα χρόνια μετά την ιαμή και βάρβαρη εισβολή των μεχμετζίκ της Άγκυρας στο πολύπαθο Νησί μας, η θυγατέρα του διαβόλου τότε Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας, Τουράν Γκιουνές, Αϊσέ, περιφερόταν στα τουρκικά τηλεοπτικά κανάλια και έμπλεος έπαρσης και ικανοποίησης δήλωνε τη χαρά της για το γεγονός ότι το όνομά της συνδέθηκε με την πλέον έκνομη και καταδικαστέα πράξη της επεκτατικής χώρας της, την εισβολή και κατοχή τμήματος του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το συνθηματικό μήνυμα που έμεινε στην ιστορία «Η Αϊσέ μπορεί να πάει διακοπές» έστειλε ο Τουράν Γκιουνές προς τον Πρωθυπουργό της εισβολής, Μπουλέντ Ειζεβίτ, αφού πρώτα κατάφερε να τορπιλίσει τη διάσκεψη της Γενεύης, με την υπόγεια στήριξη του

Βρετανού Υπουργού Εξωτερικών Κάλλαχαν, ώστε να εξαπολύσει τη δεύτερη και σφοδρότερη φάση της εισβολής, με την οποία ολοκληρώθηκε το σχέδιο της Άγκυρας για κατάληψη του 37% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Αϊσέ εξέφρασε στις συνεντεύξεις της την ευτυχία της για την 50ή επέτειο της τουρκικής εισβολής, υπογραμμίζοντας ότι συντηρεί αυτές τις μνήμες με θένος και ευλάβεια. Αυτές τις μνήμες επιθυμεί να κληροδοτήσει και στην κόρη της! Οποίος κυνισμός και πρόκληση προς τον απανταχού Ελληνισμό και ιδιαίτερα τους Κυπρίους. «Το όνομά μου είναι σύμβολο», διαλαλεί η Αϊσέ. Όντως χανούμισσα, εσύ μια ακαδημαϊκός και συγγραφέας, γνήσια εκπρόσωπος του Κεμαλισμού, είσαι το «σύμβολο» μιας χώρας εισβολέα,

άρπαγα, μιας χώρας επιδρομέα, που έχει καταδικαστεί από τα Ηνωμένα Έθνη και άλλους διεθνείς Οργανισμούς. Αποτελείς σίγουρα το σύμβολο ενός κράτους-τρομοκρατί, που έφερε την κόλαση στο νησί μας, που κατάφωρα παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων, καθώς και κάθε αρχή δικαίου. Επιχαίρεις, Αϊσέ, για τους βιασμούς από τα μεχμετζίκ χιλιάδων γυναικών της πατρίδας μας, πάσης ηλικίας, χωρίς διάκριση, γριών και κοριτσιών. Σκέψου ότι έχεις κι εσύ μια κόρη, χανούμισσα. Εμετική η δήλωση περηφάνιας γιατί πετύχατε το ξερίζωμα των Ελλήνων από τις πατρογονικές τους εστίες, τον σφετερισμό των περιουσιών των. Χαίρεσαι για τις χιλιάδες των νεκρών και για το δράμα των οικογενειών των αγνοουμένων. Επικροτείς τη βεβήλωση

των εκκλησιών τους και των ιερών τους τόπων, την καταστροφή της πολιτιστικής τους κληρονομιάς, ως γνήσια εκπρόσωπος του συνονθυλεύματος των Κεμαλιστών, των ισλαμο-φασιστών και των μιλιταριστών που κυβερνά τη χώρα σου. Και που διακατέχεται από το σύνδρομο της κατάκτησης, η δεν του ανήκει. Αντιλαμβάνεσαι, βέβαια, πως χωρίς τις πλάτες και την ανοχή των ισχυρών πατρώνων της Άγκυρας και τη συνεννόηση με τη χούντα των συνταγματαρχών, δεν θα ήταν δυνατή η επιτυχία του εγχειρήματος του κυνικού πατέρα σου και του στρατιωτικού κατεστημένου της χώρας σου. Χωρίς την προδοσία της Κύπρου δεν θα ήταν τόσο εύκολο να αρπάξετε έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και τι καταφέρατε να πράξετε στο υπό την κατοχή σας έδαφος; Κατά τους

νούσιμους Τουρκοκύπριους το μόνο που πετύχατε είναι να τους μαντρώσετε σε ένα μεγαλύτερο θύλακα αποκλεισμού και περιθωριοποίησης. Σε μια μαύρη τρύπα, όπου κυβερνά η τουρκική μαφία. Σε ένα καταφύγιο εγκληματικών στοιχείων και διεθνώς καταζητούμενων απατεώνων. Αλλά, ουδόλως σας ενδιαφέρουν οι Τουρκοκύπριοι, τους οποίους και δεν εμπιστεύεστε. Στόχος της χώρας σας είναι η εφαρμογή της επεκτατικής της πολιτικής, η αναβίωση της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Σε κουβάλησαν φέτος, Αϊσέ, στα πανηγύρια των κατεχομένων γι' αυτό που ακριβώς είσαι: μια απειλή για την Κύπρο ολόκληρη μαζί με τους ομοϊδεάτες σου, τους Γκρίζους Λύκους του Μπαχσελί, με τον νεο-οθωμανό Ερντογάν.

*Πρέσβης ε.ι.

ΑΠΟΨΗ “
ΛΟΡΙΑ ΜΑΡΚΙΔΗ*

Η Τράπεζα Κύπρου βραβεύεται για την Εταιρική Υπευθυνότητά της

Δυο βραβεία που αναδεικνύουν και επιβραβεύουν την Εταιρική Υπευθυνότητά της έλαβε η Τράπεζα Κύπρου, στο πλαίσιο των «Boussias Cyprus Responsible Awards 2023».

Το πλατινένιο βραβείο, στην κατηγορία «Μακροπρόθεσμη επένδυση», αφορά τη δημιουργία του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου πριν από 26 χρόνια. Μια συνεργασία της Τράπεζας με την Κυπριακή Δημοκρατία, την οποία διατηρεί και συνεχίζει να στηρίζει από το 1992, όταν πάρθηκε η σχετική απόφαση και 6 χρόνια μετά, όταν ξεκίνησε τη λειτουργία του το Κέντρο. Η Τράπεζα από την πρώτη στιγμή ενισχύει οικονομικά το Κέντρο, παραχωρώντας μέχρι σήμερα 70 εκατ. ευρώ. Το 2023 ανακοινώθηκε διπλασιασμός της ετήσιας χορηγίας στα €2 εκατ, με στόχο την

αναβάθμιση και δημιουργία νέων υπηρεσιών που προσφέρονται. Το χρυσό βραβείο δόθηκε στο υποστηρικτικό δίκτυο SupportCY της Τράπεζας Κύπρου στην κατηγορία «Συνεργασίας Επένδυσης – Τοπικής Κοινότητας/Κράτους», που δημιουργήθηκε τις δύσκολες μέρες της πανδημίας για παροχή υποστήριξης προς τις κρατικές υπηρεσίες και όχι μόνο, και συνεχίζει μέχρι σήμερα ν

αποτελεί τον βασικό υποστηρικτή, τόσο μέσω των εταιρειών/μελών του, όσο και μέσω του Σώματος Εθελοντών SupportCY, που αναπτύσσεται και ενισχύεται συνεχώς. Το SupportCY της Τράπεζας Κύπρου αποδεικνύει γι' ακόμη μια φορά την αξία της συνεργασίας μεταξύ του ιδιωτικού και του κρατικού τομέα για κάλυψη εκτάκτων και σοβαρών αναγκών της κοινωνίας μας.

ΠΑΣΥΚΑΦ: Κλήρωση λαχείου 2024

Πραγματοποιήθηκε στο Κρατικό Λαχείο την Τετάρτη, 24 Ιουλίου 2024, η κλήρωση του λαχείου του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φύλων (ΠΑΣΥΚΑΦ). Οι τυχεροί αριθμοί που κληρώθηκαν είναι οι ακόλουθοι: 1ος τυχερός 46454: Αυτοκίνητο SEAT IBIZA (1.0 TSI 110BHP), HATCHBACK, αυτόματο, αξίας €20.100,00. 2ος τυχερός 33778: Κονσόλα SONY PlayStation 5, αξίας €599. 3ος τυχερός 36060: Tablet APPLE iPad 10.2» 2021 64GB Wi-Fi MK2L3, αξίας €399. 4ος τυχερός 27201:

Λαχείο - Lottery 2024

Κλήρωση αυτοκινήτου SEAT Ibiza και άλλων πλούσιων δώρων!

ΠΑΣΥΚΑΦ

ΠΑΝΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ ΚΑΙ ΦΥΛΩΝ

ΤΙΜΗ: €4,00

Αρ. Μέλου Υποψηφίου Συνδέσμου: Α/Α.86/2023

Το λαχείο αυτό θα κληρωθεί τη Παρασκευή και τα Πρωτοβήματα του ΠΑΣΥΚΑΦ.

αριθμός συλλογής 525

77 77 19 86

www.pasykaf.org

Σκούπα Ρομπότ ΧΙΑΟΜΙ Mi Robot S10, αξίας €249. Οι τυχεροί παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με τα

Κεντρικά Γραφεία του Συνδέσμου στη Λευκωσία, στο τηλέφωνο 22345444, για να παραλάβουν τα δώρα τους.

Συνάντηση αντιπροσωπίας του Ινστιτούτου Δημογραφικής και Μεταναστευτικής Πολιτικής με τον Υφυπουργό Μετανάστευσης

Στις 17/7/2024 αντιπροσωπία του Ινστιτούτου Δημογραφικής και Μεταναστευτικής Πολιτικής Κύπρου, με επικεφαλής τον Πρόεδρό του, Ανδρέα Μορφίτη, συναντήθηκε με τον Υφυπουργό Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας, Νικόλα Ιωαννίδη, παρόντος του Διευθυντή του γραφείου του, Λάμπρου Καούλλα. Ο κ. Ιωαννίδης εξέφρασε την ικανοποίησή του για την αγαστή συνεργασία και συναντίληψη που υπάρχει μεταξύ όλων των συναρμόδιων Υπουργείων, για την όσο το δυνατόν καλύτερη διαχείριση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα μας ένεκα των μεταναστευτικών ροών. Διαβεβαίωσε ότι έχουν εκπονηθεί σχέδια για κάθε πιθανό ενδεχόμενο, λαμβανομένων υπ' όψιν των συγκρούσεων που διεξάγονται στα γειτονικά με την Κύπρο κράτη, καθώς και στην ευρύτερη περιοχή. Τόνισε ότι στόχος είναι να παραμείνει ο μικρότερος κατά το δυ-

νατόν αριθμός μεταναστών, ούτως ώστε να είναι εφικτή η ένταξη και ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία. Προς τούτο θα έχει συνάντηση με την Υπουργό Παιδείας, αφού η εκμάθηση της Ελληνικής θα καταστεί υποχρεωτική για όσους θα παραμείνουν, ενήλικες και ανηλίκους. Αναφορικά με τους οριοφύλακες, τόνισε τη χρησιμότητα του έργου τους διά της διενέργειας περιπολιών κατά μήκος της γραμμής αναπαράταξης, διαφυλάσσοντας την ασφάλεια και νομιμότητα στις ελεύ-

θερες περιοχές. Η αντιπροσωπία διαβεβαίωσε τον Υφυπουργό ότι το Ινστιτούτο θα συνεχίσει τις προσπάθειες και την πολιτική του για συνεχή και αδιάλειπτη μελέτη των εξελίξεων στο δημογραφικό και μεταναστευτικό και την υποβολή τεκμηριωμένων προτάσεων και εισηγήσεων για την αντιμετώπιση και διαχείρισή τους. Ο Υφυπουργός εξέφρασε την εκτίμησή του για το έργο που επιτελεί το Ινστιτούτο από της ιδρύσεώς του το 2013 μέχρι σήμερα.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Κιουρτσίδου Αφροδίτη, Λεωφ. Λάρνακος 24-26, κατ. Γ&Δ, πλησίον Jaguar Pilakouta, απέναντι από τον φούρνο Λαδά, τηλ.: 22760333, 99601099. Σολωμού Ουρανία, Λεωφ. Στροβόλου & Πύθωνος 4, δίπλα από Γυάλινη Πολυκατοικία, Στρόβολος, τηλ.: 22313123, 22375724. Σάββα Χρίστος, Λεωφ. Αθαλάσσης 146Α, δίπλα από το κομμωτήριο «10 TO GO», Στρόβολος, τηλ.: 22514131, 22356369. Πετρίδης Μιχάλης, Αγίου Ιλαρίωνος 151 ΑΒ, απέναντι από τον φούρνο Ζορπά, μετά τον κυκλικό κυκλοφοριακό δρόμο ΒΑΤΑ, Καϊμακλί, τηλ.: 22524404. Ο. Γκομπριάλ Ναμπίλ Γιάννης, 28ης Οκτωβρίου 28 Β&Γ, έναντι κινηματογράφου «ΟΘΕΛΛΟΣ», Έγκωμη, τηλ.: 22590447, 22819910.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Παπαθεοδούλου Ιακωβίνα, Γρίβα Διγενή 145 Β&Γ, Νεάπολη, έναντι υπεραγοράς Άλφα Μέγα, τηλ.: 25250026, 99748468. Παπαδόπουλος Χαράλαμπος,

Θεόδωρου Ποταμιάνου 52, Jumbo Πολεμιδιών, Κάτω Πολεμίδια, τηλ.: 25735505. Ιερείδης Μιχαλάκης, Νίκου Παττίχη 2 - Ρούμπενς, δρόμος Πολεμιδιών, τηλ.: 25336242, 25334653. Χρυσάνθου Μαρία, Λεωφόρος Μακαρίου Γ 168, έναντι McDonald's, τηλ.: 25211458, 99392728.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Θεοφάνους Δέσπω, Λόρδου Βύρωνος και Γλάδωνος 1, Παναγιώτειο Μέγαρο, κατ. 2, έναντι Costa Coffee, τηλ.: 24622522, 24720083. Κωνσταντίνου Αναστασία, Αρχ. Μακαρίου Γ 64, Λειβάδια, τηλ.: 24660069, 99966030.

ΠΑΦΟΣ

Πετεινού Αμαρυλλίς, Ανδρέα Έλληνα, Oriental Complex, κατ. 3, δίπλα από το International School of Paphos, τηλ.: 26653929, 99456401.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Καμπάρης Ανδρέας, Κοραή 52, απέναντι από το Λύκειο Παραλιμνίου, τηλ.: 23744160, 23743418.

ΚΕΝΤΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΠΙ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 22502019, ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, 6-12 Ψαρών, 2408 Έγκωμη. **ΛΕΜΕΣΟΣ:** ΠΙ για ενήλικες, 25200194, MEDITERRANEAN HOSPITAL, Στυγός 9, 3117 Αγία Φύλα. **ΛΑΡΝΑΚΑ:** ΠΙ για ενήλικες, 24636343, ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ, Παύλου Βαλδα-

σερίδη 10, 6018 Λάρνακα. **ΠΑΦΟΣ:** ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 26848113, ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, Βασιλέως Κωνσταντίνου 82, 8021 Πάφος. **ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ:** ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 23849400, ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ ΛΗΤΩ, Λεωφόρος Σωτήρας 8, 5286 Παραλιμνι.

8ο Φεστιβάλ Αγροτικού Πολιτισμού

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών διοργανώνει το 8ο Φεστιβάλ Αγροτικού Πολιτισμού στην Επαρχία Λευκωσίας, στην κοινότητα Φαρμακά, στις 12 και 13 Οκτωβρίου 2024, με τη στήριξη του Κοινοτικού Συμβουλίου Φαρμακά και του Συνδέσμου Αποδήμων και Φύλων Φαρμακά. Στο Φεστιβάλ θα στηθούν περίπτερα τα οποία θα πωλούν και θα προσφέρουν κυπριακά προϊόντα όπως παλούζε, σιουσισούκκο, ζεστά καλλούμια, ζιβανία, ζεστό χωριάτικο ψωμί, ντομάτες με τα αβγά και άλλα τοπικά

εδέσματα. Το καλλιτεχνικό μέρος του φεστιβάλ περιλαμβάνει μεταξύ άλλων συναυλία με τον δημοφιλή Έλληνα τραγουδιστή Παντελή Θαλασσινό, λαϊκή συναυλία με τους Γιώργο Σταματάρη και Έλενα Ανδρέου και συναυλία έντεχνου τραγουδιού με τους Δημήτρη Μεσημέρη και Φρειδερίκη Τομπάζου. Επίσης, κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ θα υπάρχει διασκεδαστική απασχόληση για τα παιδιά. Το Φεστιβάλ στηρίζει τον Σύνδεσμο «Ένα Όνειρο μια Ευχή» και είναι υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Προκήρυξη παραχώρησης τριών (3) κρατικών υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές μέχρι δύο (2) έτη στο Ευρωμεσογειακό Πανεπιστήμιο της Φες στο Μαρόκο Ακαδημαϊκό έτος 2024/25

Υποβολή αιτήσεων: 24/07/24 – 09/08/24

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου προκηρύσσει τη χορήγηση τριών κρατικών υποτροφιών σε Κύπριους φοιτητές, για σπουδές επιπέδου Μάστερ, διάρκειας δύο ετών, στο Ευρωμεσογειακό Πανεπιστήμιο της Φες στο Μαρόκο (Euromed University of Fes, Morocco). Η σχετική προκήρυξη και αίτηση βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Ίδρυματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου <http://www.cyscholarships.gov.cy> Οι αιτήσεις μπορούν να παραδοθούν στα γραφεία του Ι.Κ.Υ.Κ. ή να αποσταλούν ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: info@ikyk.mof.gov.cy, μέσω ταχυδρομείου ή μέσω εταιρειών ταχείας μεταφοράς **μέχρι 9 Αυγούστου 2024**. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποταθούν στο τηλέφωνο **22456433**.

ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΑΛΚΑΡΙΔΗΣ

ΘΑ ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ... ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ;

Με βάση τα δεδομένα, η επιστροφή των φιλάθλων στα εκτός έδρας μας είναι δεδομένη. Ελπίζοντας πως οι αυστηρές ποινές θα αναγκάσουν τους «ταραξίες» να σκεφτούν δυο φορές τη συμπεριφορά τους

Με βάση τις εξελίξεις, η φεινή σεζόν θα ξεκινήσει με την παρουσία οπαδών και των φιλοξενουμένων. Όχι βέβαια με 50, αλλά με βάση το 10% της χωρητικότητας κάθε σταδίου. Δηλαδή κανονικότητα. Με εισαγωγικά η λέξη κανονικά. Αν το δούμε ξερά, με βάση την παγκόσμια ποδοσφαιρική λογική, αυτό είναι το σωστό. Το ποδόσφαιρο είναι άθλημα για θέαση, όσο περισσότερη γίνεται και από τους φίλους των δύο ομάδων στο γήπεδο. Το ζητούμενο είναι, όμως, στη νήσο Κύπρο να μπορούμε να έχουμε κανονικότητα στα κανονικά. Η ΚΟΠ πήρε την πρωτοβουλία, ανακοίνωσε επιστροφή και έθεσε στους κανονισμούς νέα δεδομένα. Με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να μη συμφωνεί και να εκφράζει ανησυχίες. Ας προσπεράσουμε, όμως, αυτό το σημείο. Ας πάμε στα πρακτικά. Η ΚΟΠ αποφάσισε, αλλά πρακτικά πάσαρε την ευθύνη παρακάτω. Στα σωματεία.

Καμπάνες, αλλά...

Δεδομένο πως οι ποινές είναι αυστηρές και κωδικοποιημένες. Ας αφήσουμε έξω τις χρηματικές, αν και υπάρχουν κάποια τσουκερά ποσά. Οι ποινές για περιστατικά βίας και ανιαθλητικής συμπεριφοράς είναι αυτές που καίνε. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται: Είσοδος ή απόπειρα εισόδου στον αγωνιστικό χώρο φιλάθλων είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια είτε μετά το τέλος του αγώνα, ρίψη αντικειμένων μέσα στον αγωνιστικό χώρο, στις κερκίδες και οποιονδήποτε άλλο χώρο, βιαιοπραγίες, πρόκληση επεισοδίων και πρόκληση ζημιών από τις βιαιοπραγίες ή τα επεισόδια, πυροδότηση μολότοφ ή άλλων εμπρηστικών μηχανισμών, κροτίδων μεγάλης ισχύος, φωτοβολίδων με πιστόλι, αλλά και πυροδότηση βεγγαλικών κροτίδων και οποιαδήποτε άλλης μορφής πυροτεχνημάτων. Οι ποινές αρχίζουν από την απαγόρευση μετακίνησης οπαδών σε έναν αγώνα και φτάνουν μέχρι και απαγόρευση για όλη τη σεζόν. Υπάρχουν ποινές για αγώνες κεκλεισμένων των θυρών. Η έκταση της ποινής είναι ανάλογη με την επανάληψη των πταισμάτων. Σημαντικό πως θα τιμωρείται πλέον ο φταίχτης και όχι όλοι. Γιατί αυτό είναι το σωστό. Έσφαλες, πλήρωνε. Θα υποστείς τις συνέπειες.

Οι περισσότερες ομάδες έσπευσαν να χαιρετίσουν την πρωτο-

Πρακτικά, με την απόφασή της η ΚΟΠ, μεταφέρει την ευθύνη στα σωματεία, αλλά ουσιαστικά όλα θα εξαρτηθούν από τους οπαδούς

βουλία της ΚΟΠ. Φυσιολογικά, οι μεγάλες γιατί θα μπορούν να κουβαλούν κόσμο στα εκτός έδρας ματς και θα έχουν υποστήριξη, οι μικρομεσαίες διότι θα έχουν έσοδα από την παρουσία των οπαδών των μεγάλων. Το θέμα είναι ότι, πλέον, όλα εξαρτώνται από τους φιλάθλους. Η συντριπτική πλειοψηφία το αντιλαμβάνεται. Έτσι κι αλλιώς δεν δίνει αφορμές για ποινές

και οι νορμάλ οπαδοί βασικά είναι που πληρώνουν τα σπασμένα από τις ενέργειες των «ανεγκέφαλων». Που δεν μπορούσαν να πάνε στα εκτός.

Πάσα στην εξέδρα

Εδώ είναι το θέμα. Ότι όλα θα εξαρτώνται από τους οπαδούς. Από τη συμπεριφορά τους. Με τα όσα παρακολουθούμε τόσα χρόνια, δεν μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι. Σε κάθε εξέδρα υπάρχουν οι «καρμένοι», που δεν λογαριάζουν τίποτα. Οπότε, με τις παραστάσεις τόσων ετών στο μυαλό μας, μπορεί εύκολα να μιλήσουμε για κακούς οίονους. Ότι δηλαδή θα πέφτουν οι ποινές αντάρα και στο τέλος θα μας προκύψει το αντίθετο αποτέλεσμα, με τις εφαρμογές, τις αυτόματες εφαρμογές των ποινών. Είναι έτοιμες οι ομάδες να αντιμετωπίσουν τις πιθανές τιμωρίες, ρίχνοντάς τα σε αυτόν που ευθύνεται, τον οπαδό

Όποια και αν είναι η εξέλιξη, παραμένει η ανάγκη μίας πιο πολύπλευρης αντιμετώπισης της παραβατικότητας στα γήπεδα

τους δηλαδή ή θα αρχίσουν τις γενικότερες κατηγορίες; Ότι φταίνε όλοι οι άλλοι δηλαδή. Αστυνομία, κράτος, Αρχές, αλλά όχι οι οπαδοί. Το ξαναζήσαμε...

Ούτε και η τάση του ξεκινούμε χωρίς μετακίνηση και βλέπουμε στην πορεία είναι ορθή. Είτε το εφαρμόζεις με κάποιον τρόπο είτε όχι. Αντε να πας σε σταδιακή επιστροφή. Ας πούμε 300 (δηλωμένοι)

στην αρχή, 400 αν όλα πάνε καλά και βλέπουμε αναλόγως αγώνα και σταδίου. Ούτε αυτό όμως είναι λύση, είναι κάτι προσωρινό. Η αλήθεια είναι πως, πέρα από γενικότητες και αποσπασματικές λύσεις, ουδέποτε έγινε μία σοβαρή, εμπειριολογική προσπάθεια να αντιμετωπιστεί το θέμα της παραβατικότητας στα γήπεδα. Δεν είναι πρόβλημα ποδοσφαιρικό, αλλά στο ποδόσφαιρο εμφανίζεται όλο και περισσότερο. Η κάρτα φιλάθλου εφαρμόστηκε. Πολλοί λένε ότι απέτυχε. Δεν απέτυχε, αλλά ως μεμονωμένο μέτρο μπορεί να φέρει αποτελέσματα μέχρι ενός σημείου. Είναι πολλά άλλα πράγματα που θα έπρεπε να τρέξουν ταυτόχρονα. Το θέμα της παραβατικότητας είναι πολύπλευρο. Αρχίζει από τη νομοθεσία, την ταχύτητα στην εφαρμογή της, τις υποδομές, την ισχύ της Αστυνομίας και καταλήγει στην κοινωνική νοοτροπία, που θέλει τους οπαδούς να λατρεύουν (σε επίπεδο κολλήματος) την ομάδα τους και να μη γουστάρουν (φανταστικά) την αντίπαλο. Συμβαίνει και αλλού, αλλά σε μία κοινωνία 800 χιλιάδων ψυχών, υπάρχει υπερβολή. Το έχω ξαναγράψει, το σπiti και η διαπαιδαγώγηση είναι άκρως σημαντικά. Η στάση των γονέων είναι κομβική. Γιατί το πρόβλημα αρχίζει από μικρές ηλικίες. Ωραία η μπάλα, σπουδαίο να είσαι πρωταγωνιστής, αλλά δεν μπορεί να είναι το σημείο αναφοράς της ζωής μας.

Οπότε ας επιστρέψουν οι οπαδοί στα εκτός. Ελπίζοντας πως η κανονικότητα του ποδοσφαίρου θα υπάρξει και στα δικά μας γήπεδα.

